

BOT

พระสยาม MAGAZINE

ฉบับที่ 6 เดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2557

Digital Living

“วิวัฒนาการของระบบการชำระเงินของประเทศไทยได้ก้าวมาถึง
จุดเปลี่ยนที่สำคัญ จากยุคแรกที่ใช้การหักบัญชีเช็คใช้ระบบประมวลผลด้วยมือ
มาสู่ยุคอิเล็กทรอนิกส์ และมาถึงยุคปัจจุบันที่เช็คไม่ต้องเดินทางอีกต่อไป
แต่ใช้ภาพเช็คอิเล็กทรอนิกส์ในระบบ Imaged Cheque Clearing and
Archive System หรือ ICAS ในการหักบัญชี อันจะยังประโยชน์ต่อภาคธุรกิจและ
ประชาชน ในการรับเงินจากเช็คข้ามจังหวัดเร็วขึ้นจาก 3-5 วันทำการ
เป็น 1 วันทำการ ซึ่งจะมีผลต่อการหมุนเวียนสภาพคล่อง
ในระบบเศรษฐกิจของประเทศ”

ประสาร ไตรรัตน์วรกุล
ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย
มิถุนายน 2555

Editor's Welcome

เจ้าของ :
ธนาคารแห่งประเทศไทย
ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ :
ดร. ประสาร ไตรรัตน์วรกุล
ที่ปรึกษา :
ไพบุลย์ กิตติศรีกังวาน, สาทร โตโพธิ์ไทย
บรรณาธิการ :
จิรเทพ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา
กองบรรณาธิการ :
นันท์วัฒน์ สังข์หล่อ, ประกอบ ตอสุพรรณ,
กาบเงิน เศรษฐจินดา, ศุภพร โชควิวัฒน์,
พิทักษ์ บุญทวี, สุรพล พัทธอง,
วีรมลล์ พันธุ์พานิช, พิมพวรีย์ กิตติสารกุล
นฤพนธ์ รักษ์พงษ์
ออกแบบและจัดทำ :
บริษัท จีเอ็ม มัลติมีเดีย จำกัด (มหาชน)

วันที่ 10 ธันวาคม 2557 นี้ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จะมีอายุครบ 72 ปี ในวาระพิเศษเช่นนี้ ‘BOT MAGAZINE’ ขอนำเสนอวิวัฒนาการของระบบการชำระเงินของประเทศ ซึ่งเป็นงานหลักของ ธปท. ที่สำคัญอีกด้านหนึ่ง ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตประจำวันมากที่สุด นอกเหนือจากการดูแลรักษาเสถียรภาพการเงิน และสถาบันการเงิน จึงเป็นที่มาของ Theme หลักฉบับนี้ คือ ‘Digital Living’

ยิ่งระบบการชำระเงินทันสมัย และมีทางเลือกที่หลากหลายมากเท่าไร ก็ยิ่งทำให้การดำเนินชีวิตประจำวันของผู้คนและธุรกิจมีความสะดวก และเกิดการประหยัดต้นทุนค่าใช้จ่ายมากยิ่งขึ้น คอลัมน์ ‘Cover Story’ จะนำท่านย้อนไปดูวิวัฒนาการของระบบการชำระเงินไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และที่จะมีต่อไปในอนาคต พร้อมกันไปกับการค้นหาความสำคัญ ของระบบการชำระเงินว่าจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ อย่างไรใน ‘จดหมายจากผู้ว่าการถึงอาจารย์ป๊วย’

หากสนใจเกี่ยวกับแนวโน้ม Digital Life ของสังคมไทย และผลกระทบ ต่อการปรับตัวด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผมขอเชิญชวนให้อ่านบทสัมภาษณ์ ดร. ติม ตันติยาสวัสดิกุล อดีตผู้บริหารระดับรองผู้ว่าการ ธปท. ในคอลัมน์ Alumni's Wisdom และเพื่อให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น คอลัมน์ ‘The Database’ ได้นำเสนอข้อมูลการใช้สื่อการชำระเงินของไทยโดยเปรียบเทียบกับเพื่อนบ้าน รวมทั้งความรู้เท่าทันระบบการชำระเงินที่ทันสมัย และวิธีป้องกันไม่ให้เกิดเป็นเหยื่อจนได้รับความเสียหาย ติดตามอ่านได้ในคอลัมน์ ‘Financial Wisdom’

เพื่อพัฒนาการให้บริการข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วและทันสมัย ธปท. ปรับปรุง All New BOT Website ที่เพียงคลิก 3 ครั้ง ก็จะได้พบข้อมูลที่ท่านต้องการได้ ในคอลัมน์ ‘Gadget’ และร่วมกันค้นหาโรงเรียนและนักเรียนที่รอบรู้เกี่ยวกับ เศรษฐศาสตร์ที่ดีที่สุดเข้าร่วมแข่งขันกันในโครงการ BOT Challenge & Experience 2014 รวมทั้งบทสัมภาษณ์ความรู้ลึกของนักเรียนและครูที่เลี้ยง ที่เข้าร่วมโครงการผ่านคอลัมน์ ‘In-Visible Hand’ สุดท้ายพลาดไม่ได้ กับคอลัมน์ ‘The Knowledge’ ที่จะนำเสนอบทบาทหน้าที่ของ ธปท. สำนักงาน ภาคใต้ (หาดใหญ่) ซึ่งเป็นสำนักงานในภูมิภาคแห่งแรกที่จะครบรอบ 50 ปี ในวันที่ 10 ธันวาคม 2557 เช่นกัน

‘BOT MAGAZINE’ ขอร่วมแสดงความภาคภูมิใจบนเส้นทางกาลเวลาที่มีอายุ ครบรอบ 72 ปี ธปท. ในวันที่ 10 ธันวาคม 2557 นี้ และพร้อมก้าวเดิน ไปข้างหน้า เคียงข้างกับพนักงานผู้ก้าวย่างปีที่ 73 เพื่อดำรงปณิธานที่มุ่งมั่น บนหลักการ ‘เพื่อประโยชน์ของประเทศและส่วนรวม’

Contents

BOT พระสยาม MAGAZINE

3 Our Pride & Heritage

- | The Arts : Virtual Arts Museum
- | The Collections : รำลึกกวีเอก
'อังคาร กัลยาณพงศ์'
- | Library & Archives : Learning from
the Past and Stepping into the Future

8 The Mentor

- | จดหมายจากผู้ว่าการ ถึง อาจารย์ป๋วย

12 Alumni's Wisdom

- | ดร. ฉิม ตันติยาสวัสดิกุล
'IT Endeavour' แกรุ่นของ รปท.

16 The Knowledge

- | 50 ปี สกต. ความภูมิใจจากรุ่นสู่รุ่น

22 Financial Wisdom

- | We Share : รู้ทันภัยทางการเงิน
ทางอิเล็กทรอนิกส์
- | We Care : ภัยทางการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์
ป้องกันไม่ยาก หากรู้ทัน

26 Cover Story

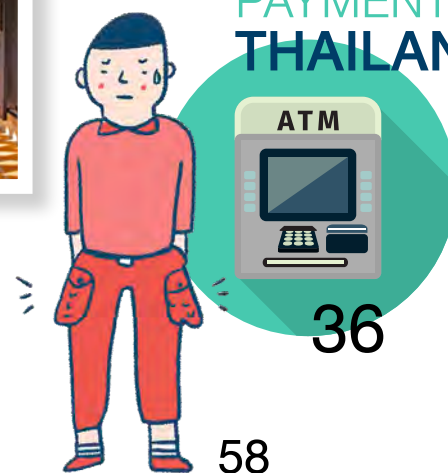
- | ส่งความคิดผู้บริหาร 3 รุ่น จากจุดเริ่มต้น
จนถึงทิศทางในอนาคตของงานไอที
และระบบการชำระเงินของ รปท.

32 Relax @ Reun Pae

- | ศิลปะรับใช้ชีวิต กับชีวิตแห่งการรับใช้ศิลปะ
ของ 'ถาวร โกอุดมวิทย์'

PAYMENT IN THAILAND

36 The Database

- | Payment in Thailand

38 BOT Challenge & Experience 2014

- | 'เป็น-อยู่-คือ' วิถีสร้างเยาวชนไทย
ในแบบฉบับของ รปท.

44 Smart Generations

- | Gen Zoom, Gen whY, Gen X'ing

50 Writers' Club

- | Seoul Story เมื่อได้มาอยู่ในกรุงโซล

52 Bestation

- | Gastro & Journey : Lanna,
The Cultural Escape
- | Gadget : The New BOT Digital
Experience
- | Health : Wearable Devices,
Make A Healthy Lifestyle

56 In-Visible Hand

- | BOT Challenge & Experience 2014
เยาวชนไทยกับมุมมองที่มีต่อ รปท.

58 What If

- | ถ้าไม่มีบัตรใช้

60 Signboard

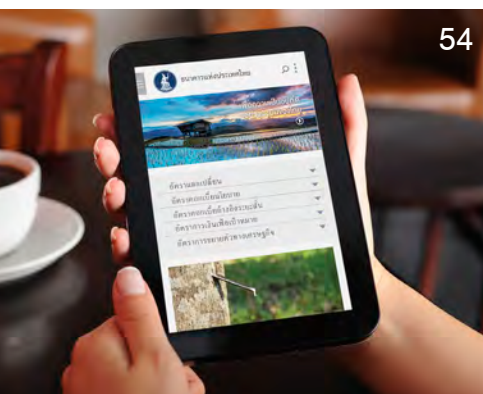
- | 'BOT Photo Contest'
และ 'พิธีเปิดอาคาร 2'

The Arts / Our Pride & Heritage

Virtual Arts Museum

หอศิลปกรรมเสมือนจริง...
ผลงานศิลปะ ผ่านโลกออนไลน์

การมาถึงของ Digital Age ทำให้เราพบว่า พัฒนาการทางเทคโนโลยี เดินหน้าไปอย่างรวดเร็วจนน่าตกใจ หลายคนที่แม้จะปฏิเสธการเข้ามาของเทคโนโลยี แต่ตอนนี้ มองรอบตัวเรา จะพบว่า ชีวิตเราพึ่งพาเทคโนโลยีมากขึ้น ๆ ทั้งการทำงาน การเรียน ธุรกิจ หรือกระทั่งการใช้ชีวิตในสังคม ที่เทคโนโลยีเสมือนจริง หรือ ‘Virtual World’ ก้าวเข้ามามีบทบาทสำคัญ ซึ่ง Virtual World ได้ถูกแปรรูปไปตามเป้าประสงค์ของการนำไปใช้ และหนึ่งในผลิตภัณฑ์ล้ำสมัยนี้ก็คือ การถือกำเนิดของ ‘Virtual Arts Museum’ หรือ ‘พิพิธภัณฑ์เสมือนจริง’

สังคมปัจจุบันได้กลายเป็น ‘สังคมก้มหน้า’ การออกไปเปิดหูเปิดตา หาความรู้หรือผลงานศิลปะชั้นดี ลดน้อยลง การจะมีประสบการณ์ในพิพิธภัณฑ์หรือ Art Museum ของผู้คนในยุคนี้ ทางออกที่ตอบโจทย์ได้ดีที่สุด คือ ‘การสร้างพิพิธภัณฑ์เสมือนจริง’ ที่สามารถเยี่ยมชมได้ทางโลกไซเบอร์ ซึ่งในเวลานี้ กระแสการสร้างพิพิธภัณฑ์เสมือนจริงนั้น ดูจะเป็นที่นิยมกันมากขึ้น โดยเฉพาะในอารยประเทศที่เห็นความสำคัญของการสร้างพิพิธภัณฑ์นั้น มักปรากฏการสร้างพิพิธภัณฑ์เสมือนจริงควบคู่ไปด้วย เพื่อให้คนสามารถเข้าถึงงานศิลป์ได้ง่ายขึ้น โดยไม่มีข้อจำกัดด้านระยะทางและเงื่อนไขเวลาเป็นตัวกำหนด อาทิ พิพิธภัณฑ์ลูฟวร์, พิพิธภัณฑ์อังกฤษ, พิพิธภัณฑ์วาติกัน, พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ธรรมชาติอเมริกา และอีกมากมายกระจัดกระจายอยู่ทั่วภาคพื้นโลก หมายรวมถึงที่ประเทศไทย ซึ่งกำลังจะมีพิพิธภัณฑ์เสมือนจริงแห่งใหม่เกิดขึ้น ภายใต้การดำเนินงานของ ธปท.

เป็นที่ทราบกันดีว่า ธปท. นั้น นอกเหนือจากภารกิจในการดูแลและจัดระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยแล้ว สิ่งหนึ่งที่ ธปท. ให้คุณค่า

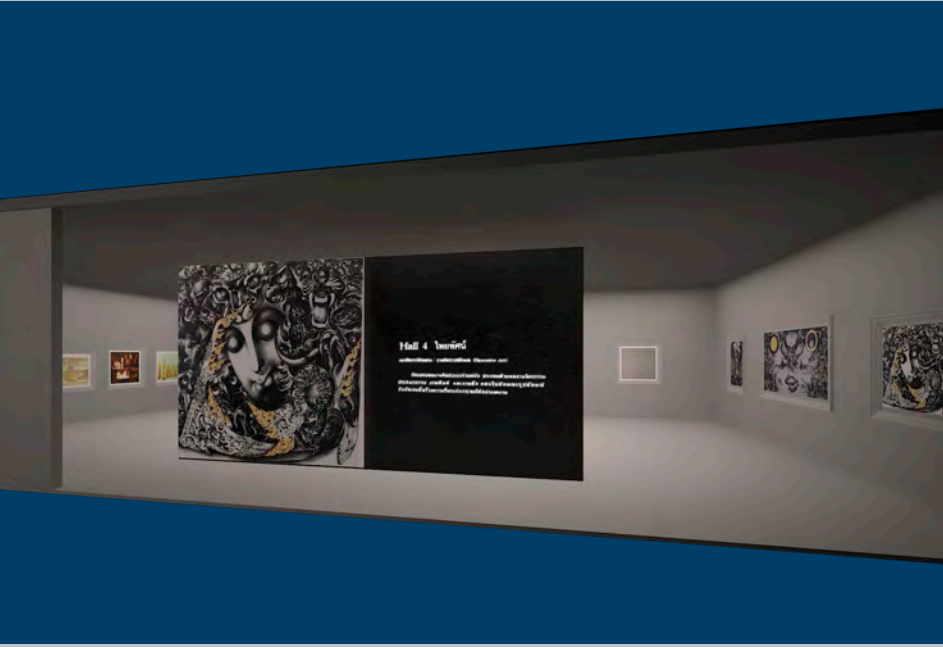
“ถึงเวลาแล้วหรือยัง ที่คนไทยจะเห็นคุณค่าและความสำคัญของผลงานศิลปะ อันเป็นผลผลิตที่กลั่นมาจากชีวิตของศิลปินผู้รักความเป็นไทย?”

และเห็นความสำคัญมาโดยตลอด ก็คือ การดำรงรักษาไว้ซึ่งสมบัติของชาติ ผ่านการอนุรักษ์ทั้งด้านศิลปะและสถาปัตยกรรมอย่างเช่น วังบางขุนพรหม วังเทเวศร์ เรือนแพ รวมถึงพิพิธภัณฑ์เงินตรา ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่ และพิพิธภัณฑ์ผ้าไทยสำนักงานภาคเหนือ

ธปท. เริ่มสะสมงานศิลปะอย่างสม่ำเสมอ ภาพจิตรกรรมจากฝีมือศิลปินเอกของไทยหลายต่อหลายท่าน อาทิ อ.ถวัลย์ ดัชนี, อ.จักรพันธ์ โปษยกฤต, อ.เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์,

อ.ประหยัด พงษ์ดำ, อ.ช่วง มูลพินิจ ฯลฯ อยู่ในความดูแลของ ธปท. เรื่อยมา ด้วยการตระหนักดีว่า ควรเผยแพร่งานศิลปะชั้นดีเหล่านี้ แก่สาธารณะด้วยความภาคภูมิใจ แต่ ธปท. เองมีข้อจำกัดเรื่องการหาพื้นที่จัดแสดงและจำนวนงานศิลป์ เมื่อเทคโนโลยีเดินทางมาถึงจุดที่สามารถพัฒนา Virtual Arts Museum ได้ ธปท. จึงจัดทำ ‘พิพิธภัณฑ์หอศิลปกรรมเสมือนจริง’ โดยรวบรวมงานศิลปะมากคุณค่าเหล่านั้นมาเผยแพร่ เพื่อให้สาธารณชนสามารถสัมผัสงานศิลป์อันล้ำค่าได้ตลอดเวลาผ่าน BOT Website โดยมี ศาสตราจารย์ ถาวร โกอุดมวิทย์ ศิลปินชั้นครู ผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์สาขาวิชาภาพพิมพ์ คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และรองอธิการบดีฝ่ายศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร และหนึ่งในผู้เชี่ยวชาญการจัดแสดงงานศิลป์ ของวงการศิลปะไทยมาเป็นที่ปรึกษา

- วิธีง่าย ๆ ในการเข้าถึงภาพเขียนศิลปะ
- ชิมชมผลงานด้วยการสังเกตเส้นลี รูปร่างรูปทรง องค์ประกอบของภาพ และการจัดวางพื้นที่
 - สังเกตเทคนิคการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปิน
 - อ่านข้อมูลโดยละเอียด เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับผลงานศิลปะ จะเป็นสื่อกลางขั้นดี ที่จะทอดนำคุณไปสู่ความหมายที่แท้จริงของผลงานชิ้นนั้น
 - แม้ไม่อาจตีความหมายของภาพได้ ก็ขอให้ภาพนั้นจรรโลงใจตามวิถีธรรมชาติของงานศิลปะ

เพื่อให้พิพิธภัณฑ์เสมือนจริงแห่งนี้มีความเพียบพร้อมสมบูรณ์ไม่ต่างจากหอศิลป์ที่ต้องเดินทางไปสัมผัสจริง จนไม่อาจปฏิเสธได้ว่านี่คือความเคลื่อนไหวที่น่าตื่นตาตื่นใจของแวดวงศิลปะเมืองไทย

“ผมรู้สึกยินดีที่ได้เป็นที่ปรึกษาการจัดทำพิพิธภัณฑ์หอศิลปกรรมเสมือนจริงแห่งนี้ ทั้งในเรื่องของการจัดหมวดหมู่งานศิลปะว่าผลงานแต่ละชิ้นอยู่ในประเภทไหนบ้าง เช่น งานประเภทศิลปะรูปสัญลักษณ์ (Figurative Art) ก็จะแบ่งแยกย่อยออกเป็นงานที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา งานที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม งานที่สะท้อนสังคม และอีกประเภทคืองานศิลปะนามธรรม (Abstract Art) การแยกหมวดหมู่จะช่วยให้ผู้เข้ามาชมงานเข้าใจและเข้าถึงงานศิลปะได้มากขึ้น เพราะแต่ละคนมีประสบการณ์ในการเสพงานศิลป์ และมีความชอบไม่เหมือนกัน บางคนอาจชอบงานกึ่งนามธรรม บางคนอาจชอบงาน Abstract ที่ต้องอาศัยความคิดลึกซึ้งในการเข้าถึง แม้แต่เรื่องของการออกแบบห้องจัดนิทรรศการให้มิกลื่นไถลคล้ายกับพิพิธภัณฑ์ศิลปะจริง ๆ พร้อมทั้งกำหนดสี กำหนดธีม กำหนดคอนเซ็ปต์ รวมถึงการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลต่าง ๆ ก็จะเข้ามาช่วยดูแล

เป็นที่ปรึกษาให้ ทั้งนี้เพื่อให้ศิลปกรรมนำชัยใน ธปท. ได้ถูกเผยแพร่เป็นเกียรติเป็นศรีด้วย Virtual Arts Museum หรือพิพิธภัณฑ์เสมือนจริงอย่างสมบูรณ์แบบ ซึ่งผมก็คาดหวังไว้ว่าการจัดทำพิพิธภัณฑ์เสมือนจริงในครั้งนี้ จะมีส่วนช่วยกระตุ้นให้คนรุ่นใหม่ที่จะเริ่มมีระยะห่างจากงานศิลปะไทยเข้าไปทุกที หันกลับมาตระหนักถึงและหวงแหนศิลปวัฒนธรรมกันมากขึ้น” อ.ถาวร ปรารภ

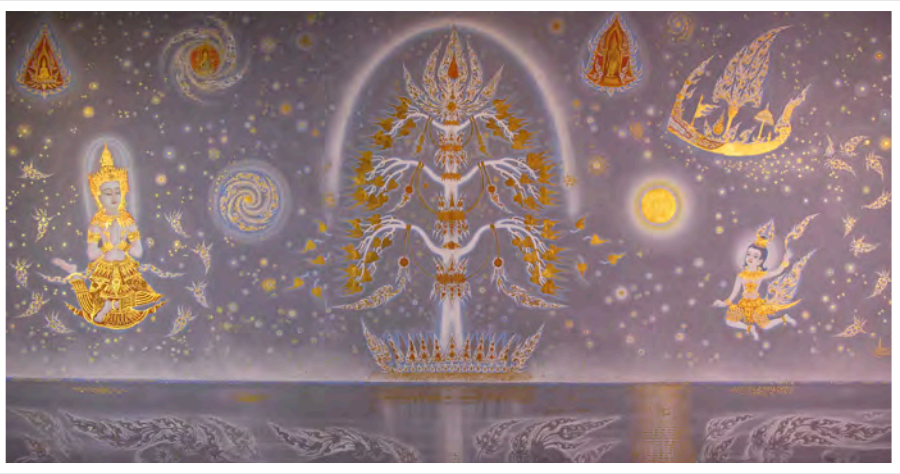
คำว่า ‘เสมือนจริง’ อาจมาพร้อมการตั้งคำถามจากสังคมถึงเนื้อหาแห่งความรู้สึก อิ่มเอมในการชิมชมนงานศิลปะ ระหว่างการไปชมงานชิ้นนั้น ๆ ในหอศิลป์ด้วยตัวเอง กับการรับสารผ่านหน้าจอ แต่ถ้าหากเปิดใจรับความรู้สึกสุนทรีย์ คุณจะพบเห็นแง่มุมและคุณค่าของงานศิลปะปรากฏอยู่ในทุกหนทุกแห่ง นั่นจะทำให้คุณเข้าถึงงานศิลป์ได้ไม่ต่างกัน

พิพิธภัณฑ์เสมือนจริง หรือ Virtual Arts Museum อาจดูเป็นคำศัพท์ที่ใหม่ต่อการรับรู้ของคนไทย แต่หวังว่าพิพิธภัณฑ์เสมือนจริงจะเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ตอบโจทย์ยุคใหม่ในแง่ของการใช้เทคโนโลยีผนวกรวมกับชีวิต (Digital Living) อย่างมีประสิทธิภาพ ที่ยืนยอระยะห่างระหว่างผู้คนกับงานศิลปะให้เหลือแค่

ระยะสายตากับหน้าจอ ทำให้ง่ายต่อการเข้าถึง “ถึงเวลาแล้วหรือยัง ที่คนไทยจะเห็นคุณค่าและความสำคัญของผลงานศิลปะ อันเป็นผลผลิตที่กลั่นมาจากชีวิตของศิลปินผู้รักความเป็นไทย?” นี่อาจเป็นคำถามที่ดูยิ่งใหญ่ และเป็นคำถามที่ใครหลายคนอาจจะมองว่าเป็นเรื่องไกลตัวมากกว่าสมาร์ทโฟนที่อยู่ตรงหน้า ทว่าหากได้พิจารณาอย่างจริงจัง เราทุกคนมีส่วนที่จะช่วยกันอนุรักษ์ศิลปะของไทยได้ทั้งนั้น หากไม่รู้จะเริ่มต้นอย่างไร ขอแนะนำแรกที้ง่ายที่สุดก็คือ การใช้เทคโนโลยีตรงหน้าเป็นสะพานเชื่อมคุณไปสู่ความจรรโลงใจในโลกแห่งงานศิลป์ เฉกเช่นการคลิกนิ้วเข้าชมพิพิธภัณฑ์เสมือนจริงของธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อที่สักวันความรักในงานศิลปะจะซึมซับเข้าไปในจิตวิญญาณและกลายเป็นความรักความหวงแหนอย่างที่คุณเองก็ไม่ต้อง

ทั้งหมดนี้จะเกิดขึ้นเพียงปลายนิ้วสัมผัส เพื่อให้ Virtual Experience ของคุณนำไปสู่การมี Physical Experience ส่วนตน

รำลึกกวีเอก ‘อังคาร กัลยาณพงศ์’

แม้ศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ ประจำปี 2532 นามว่า อังคาร กัลยาณพงศ์ จะล่วงลับไปเมื่อ 2 ปีเศษที่ผ่านมา แต่ผลงานอันทรงคุณค่าและเป็นเอกลักษณ์ของท่าน ยังคงทำหน้าที่ให้ข้อคิด และเป็นแรงบันดาลใจให้กับทั้งนักประพันธ์และจิตรกรรุ่นหลัง ได้สร้างสรรค์ผลงานเพื่อจรรโลงโลก เช่นเดียวกับกวีเดิมนักนี้ ขณะที่ผลงานด้านจิตรกรรมของท่าน ก็ตราตรึงและดึงดูด เช่นเดียวกับผลงานเอก ที่ สปท. เก็บรักษา และประดับอยู่ที่อาคารต่าง ๆ ของ สปท.

เจกเช่นดังงานศิลป์ที่ท่านสร้างสรรค์ไว้ บทกลอนที่ได้ชื่อว่าไพเราะที่สุดบทหนึ่ง ของกรุงรัตนโกสินทร์ ที่มีความสวยงามทางด้านภาษาไม่แพ้งานศิลป์ ใครที่ได้อ่านจะได้ อรรถรสที่ราวกับล่องลอยอยู่ในอากาศวิมานของวรรณคดีด้วยลายมืออ่อนพลิ้วราวกับศิลปะที่เลกมนต์ให้ตะลึง

● **เสียดเจ้าราธร้างอภินิหาร
มุ่งปรารถนาอะไรในหล้า
มิหวั่นเกรงทั้งฟ้ากฟัว
ขับหน้าติดดินกินทราย**

● **อะเต็บฉั่วไปถึงปรโลก
ถารอยโตกรูร้างวางหาย
อะเกดกีฟ้ามาตรมตาย
อย่าหมายว่าอะให้ห่อไฉ...**

บทประพันธ์บางส่วนจาก ‘เสียเจ้า’
กวีนิพนธ์ โดย ท่านอังคาร กัลยาณพงศ์
ที่มา : www.thaiwashington.org/node/198

ชื่อผลงาน : สัมมาทิฎฐิ
ศิลปิน : อังคาร กัลยาณพงศ์
เทคนิค : สีฝุ่นบน Canvas
แนวคิด : ภาพไตรภูมิ และ
ดอกไม้ในดวงสวรรค์ งานศิลป์
ที่โดดเด่นด้วยขนาด และ
เทคนิค แรงบันดาลใจจาก
พุทธศาสนาที่สะท้อนถึงศรัทธา
ขนาด : 175 x 345
(กว้าง x ยาว/ ซม.)
ปีที่สร้างผลงาน : 2525
สถานที่จัดแสดง : สปท.
อาคาร 1 ชั้น 5 โซน 2

อังคาร กัลยาณพงศ์
(พ.ศ. 2469 - 2555)

อังคาร กัลยาณพงศ์ เป็นศิลปินที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับทางด้านวรรณศิลป์ และทัศนศิลป์ เป็นกวีร่วมสมัยผู้ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้สร้างสรรค์กวีนิพนธ์สมัยใหม่ให้แก่วรรณศิลป์ไทย โดยการศึกษาวรรณศิลป์จากกวีโบราณ เพื่อเข้าใจแก่นแท้ของสุนทรียะทางด้านความงาม และความคิด แล้วสรรค์สร้างวรรณศิลป์เฉพาะตนขึ้น จึงได้รับการยอมรับเป็นอย่างสูงว่าเป็นจิตรกรกวีของแผ่นดินในยุครัตนโกสินทร์นี้

เกิด
13 กุมภาพันธ์ 2469

ถึงแก่อนิจกรรม
25 สิงหาคม 2555

การศึกษา
โรงเรียนเพาะช่าง
คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

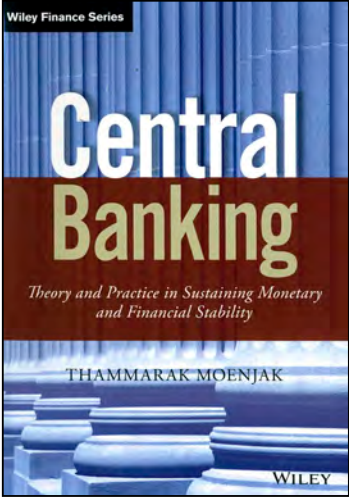
รางวัลและเกียรติยศ
- พ.ศ. 2515 ได้รับการยกย่องให้เป็นกวีดีเด่น โดยมูลนิธิเสฐียรโกเศศและนาคะประทีป
- พ.ศ. 2529 รางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน หรือ S.E.A. Write จากผลงาน ‘ปณิธานกวี’
- พ.ศ. 2532 ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ (กวีนิพนธ์) 2532

Learning from the Past and Stepping into the Future

ธนาคารกลาง ได้รับความสนใจจากสาธารณชนมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะหลังวิกฤติทางการเงินโลกครั้งล่าสุด BOT MAGAZINE ขอแนะนำหนังสือ 2 เล่ม เล่มแรกเขียนโดยนักเศรษฐศาสตร์ สปท. เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจประวัติศาสตร์ แนวคิด หลักปฏิบัติ และความท้าทายในอนาคตของการดำเนินนโยบายของธนาคารกลาง ทั้งในประเทศพัฒนาแล้ว และประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่ ส่วนเล่มที่สองกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้บริการหรือทำธุรกรรมทางการเงินที่ทำให้สถาบันการเงินมีการปรับตัวเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน

Central Banking : Theory and Practice in Sustaining Monetary and Financial Stability

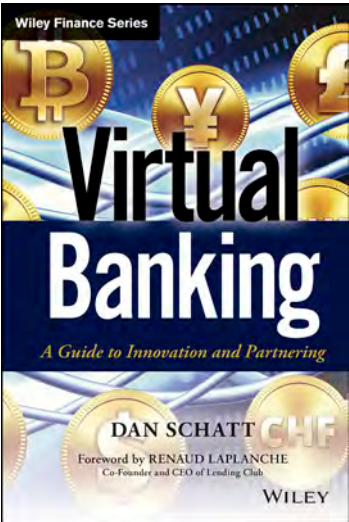
หนังสือ ‘Central Banking : Theory and Practice in Sustaining Monetary and Financial Stability’ เป็นหนังสือที่เขียนโดยนายธรรมรักษ์ หมีนจักร์ นักเศรษฐศาสตร์ของ สปท. เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารกลางอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นถึงพัฒนาการทั้งก่อนและหลังช่วงวิกฤติทางการเงินโลกครั้งล่าสุด โดยเฉพาะการรักษาเสถียรภาพการเงินและเสถียรภาพระบบการเงินในสถานะที่ความเชื่อมโยงระหว่างภาคเศรษฐกิจจริง ตลาดการเงิน และระบบสถาบันการเงินมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

ผู้เขียนอธิบายทั้งทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการดำเนินนโยบายการเงิน และนโยบายเสถียรภาพระบบการเงินด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย และวิเคราะห์ผลกระทบการปฏิวัติของธนาคารกลาง ทั้งในประเทศเศรษฐกิจหลักและประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่
แม้หนังสือเล่มนี้จะเป็นเล่มแรกของผู้เขียนที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษ แต่หนังสือเล่มนี้ก็ได้รับคำนิยมจากนายธนาคารกลาง นักเศรษฐศาสตร์ และนักคิดชั้นนำจากหลายทวีป รวมทั้ง Paul Volcker อดีตประธานธนาคารกลางสหรัฐฯ Professor Charles Goodhart อดีตกรรมการนโยบายการเงินของธนาคารกลางประเทศอังกฤษ และจะได้รับการแปลเป็นภาษาจีนกลางในเร็ว ๆ นี้ จึงขอเชิญชวนเพื่อน ๆ พนักงานมาอ่านหนังสือเล่มนี้ด้วยกัน

Virtual Banking : A Guide to Innovation and Partnering

พฤติกรรมของผู้บริโภคในการใช้บริการหรือทำธุรกรรมทางการเงินในปัจจุบันนิยมใช้บริการของสถาบันการเงินที่มีค่าใช้จ่ายน้อย เน้นความสะดวก และความต้องการของลูกค้าเป็นหลัก ทำให้สถาบันการเงินต่างเร่งปรับตัวและขยายช่องทางการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านบริการ Electronic Payment, Mobile Commerce, และ Virtual Banking เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน

หนังสือ ‘Virtual Banking : A Guide to Innovation and Partnering’ โดย Dan Schatt อดีตหัวหน้างานด้านนวัตกรรมทางการเงินของ PayPal นำเสนอเหตุผลที่อยู่เบื้องหลังการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค พร้อมทั้งให้ข้อมูล วิธีการ และเครื่องมือที่จำเป็นในการแข่งขันเพื่อตอบสนองใจความความต้องการของผู้บริโภค รวมถึงการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจ และรายละเอียดในการนำกลยุทธ์ไปปรับใช้ให้ประสบความสำเร็จ โดยยกตัวอย่างกรณีศึกษาจากธุรกิจชั้นนำ เช่น PayPal, Google, Square และ Facebook เป็นต้น

จดหมายจากผู้ว่าการ ถึง อาจารย์ป๋วย

เรียน อาจารย์ป๋วยที่เคารพ

ระบบการชำระเงินเป็นเครื่องวัดที่สำคัญอันหนึ่งของการพัฒนากระบวนการเงินของประเทศ ประเทศยิ่งพัฒนามากขึ้น ระบบการชำระเงินยิ่งจะมีความทันสมัย รวดเร็ว หลากหลาย และมีความลึกทางการเงินมากยิ่งขึ้น การใช้ธนบัตรจะมีสัดส่วนที่น้อยลงเรื่อย ๆ และยิ่งรัฐบาลมีนโยบายประกาศสนับสนุนให้ประเทศไทยเข้าสู่ระบบ Digital Economy เพื่อยกระดับศักยภาพของเศรษฐกิจไทยให้มีการขยายตัวในระดับที่สูงขึ้นกว่าในปัจจุบัน โดยการหันมาผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของเศรษฐกิจไทย การพัฒนาระบบการชำระเงินที่ ธปท. ดูแล เพื่อรองรับธุรกรรมของระบบ Digital Economy จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

ความหมายของระบบ Digital Economy คือ เศรษฐกิจที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศหรือไอทีเป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งระบบนี้จะทำให้ข้อมูลข่าวสารมีความครบถ้วนทั่วถึง มีการแข่งขันกันมากขึ้น รู้ถึงความต้องการของตลาดว่าต้องการอะไร ทำให้การผลิตสินค้าและบริการเป็นที่ต้องการของตลาด ขณะที่ต้นทุนในการดำเนินการต่าง ๆ ลดลง เพราะยิ่งระบบการชำระเงินมีความทันสมัย หลากหลาย และรวดเร็ว จะยิ่งทำให้ต้นทุนในระบบชำระเงินลดลง (Transaction Cost) รวมทั้งส่งเสริมให้ธุรกรรมการซื้อขายสินค้าและบริการเพิ่มมากยิ่งขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย

ดังนั้น หากจะเปรียบว่าระบบการชำระเงินสำคัญอย่างไรกับ Digital Economy คงเปรียบได้กับเส้นเลือดที่ทำหน้าที่ไหลเวียนเลือดหรือเงินไปยังภาคส่วนต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย รองรับการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ได้อย่างเข้มแข็ง หากเส้นเลือดทางการเงินนี้ขาด ตีบตัน ไม่คล่องตัว เชื่อมโยงกันไม่ได้ หรือไปไม่ได้ทั่วถึง ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ที่ผ่านมา ธปท. ได้ทำหน้าที่ดูแลทั้งเส้นเลือดใหญ่ หรือระบบการชำระเงินมูลค่าสูง (Large Value Payment Systems) ได้แก่ ระบบบาทเน็ต (BAHTNET) ซึ่งให้บริการชำระดุลธุรกรรมตลาดเงินและตลาดทุนระหว่างสถาบันการเงิน และเส้นเลือดฝอย ที่เปรียบได้กับ ระบบการชำระเงินรายย่อยที่สำคัญ (Retail Payment Systems) เช่น ระบบการเคลียร์เช็คระหว่างธนาคาร ระบบเอทีเอ็มพูล และระบบการโอนเงินระหว่างธนาคาร โดยมี คณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.) ทำหน้าที่กำหนดนโยบายด้านระบบการชำระเงินของประเทศ รวมถึงมีการประสานความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ทำให้การดำเนินการด้านระบบการชำระเงินของไทยมีเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจน

อาจารย์ครับ ถ้าจะดูบทบาทของ ธปท. ในการดูแลเส้นเลือดของระบบเศรษฐกิจ ก็คงพบว่า ธปท. ให้ความสำคัญในการพัฒนาและดำเนินการระบบบาทเน็ต ซึ่งถือเป็นระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญต่อ

ธันวาคม 2557

ความมั่นคงของระบบการเงินของประเทศ (Systemically Important Payment Systems) โดยตั้งแต่มีการเริ่มใช้ระบบบาทเน็ตในปี พ.ศ. 2538 ธปท. ได้พัฒนาระบบมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีบริการที่หลากหลาย รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และมีการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมตามมาตรฐานสากล จนในปัจจุบันระบบบาทเน็ตนับเป็นระบบการโอนเงินหลักที่สนับสนุนธุรกรรมการค้าการลงทุนและธุรกรรมในตลาดการเงิน รองรับมูลค่าการโอนเงินสูงถึงปีละกว่า 670 ล้านล้านบาท หรือกว่า 60 เท่าของ GDP

สำหรับระบบการชำระเงินรายย่อยซึ่งเปรียบเสมือนเส้นเลือดฝอยที่หล่อเลี้ยงทุกภาคส่วนในระบบเศรษฐกิจและใกล้ชิดกับภาคธุรกิจและประชาชนนั้น ธปท. ในฐานะผู้ให้บริการระบบการชำระเงินรายย่อยที่สำคัญอย่างระบบการเคลียร์เช็คระหว่างธนาคาร ได้พัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นมาโดยตลอด จากในยุคแรกที่ต้องมีสถานที่กลางในการแลกเปลี่ยนเช็คระหว่างธนาคาร ซึ่งอาจารย์ได้มีดำริให้จัดตั้งขึ้นที่สำนักงานสุรวงศ์ ในปี พ.ศ. 2512 เนื่องจากอยู่ในย่านธุรกิจ สะดวกต่อการเดินทางของธนาคารสมาชิก ได้พัฒนามาสู่ในยุคปัจจุบัน ที่ระบบเคลียร์เช็คเปลี่ยนเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างสมบูรณ์ ให้อาจารย์เช็คและข้อมูลแลกเปลี่ยนกันทางอิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้ชื่อระบบ Imaged Cheque Clearing and Archive System (ICAS) ซึ่งช่วยลดต้นทุนการเดินทางของธนาคารสมาชิก ลดเวลาในการเรียกเก็บเงินตามเช็คจากเดิมที่ใช้เวลา 3-5 วันสำหรับการเรียกเก็บเช็คข้ามจังหวัด เป็น 1 วันทำการทั่วประเทศ ช่วยเพิ่มการหมุนเวียนเงินในระบบเศรษฐกิจให้คล่องตัวมาก

เพื่อให้มั่นใจว่าระบบการชำระเงินจะสามารถสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจและตอบสนองความต้องการของทุกภาคส่วนได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) ที่หลากหลาย ทั้งธนาคารพาณิชย์และผู้ให้บริการการชำระเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร (Non-bank) ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและนำเสนอบริการ และหน่วยงานภาครัฐ ภาคธุรกิจ รวมถึงประชาชนที่มีความต้องการใช้บริการที่แตกต่างกัน การจะพัฒนาระบบการชำระเงินของประเทศ จึงเป็นสิ่งที่ ธปท. ไม่อาจดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงได้โดยลำพัง หากแต่ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ดังนั้น ธปท. จึงเน้นการ ‘ยื่นมือ’ ในการสร้างพันธมิตรเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Partnership) เพื่อร่วมกันกำหนดเป้าหมายการพัฒนาการชำระเงินของประเทศผ่านแผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน (Payment Systems Roadmap) โดยเป้าหมายหนึ่งที่สำคัญคือการส่งเสริมการให้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ซึ่งจะช่วยให้ภาครัฐและเอกชนมีทางเลือกอื่นทดแทนการใช้เงินสดและบริหารเงินได้สะดวก รวดเร็วมากขึ้นด้วยต้นทุนที่ลดลง รองรับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น การซื้อขายสินค้า และการให้บริการผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce หรือ e-Service)

ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สอดคล้องไปกับนโยบาย Digital Economy ของรัฐบาล รวมถึงช่วยลดต้นทุนของประเทศในการจัดการธนบัตรด้วย

โดยการหาพันธมิตรเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อร่วมกันทำงานนี้ ทำให้ผมนึกถึงสุนทรพจน์ตอนหนึ่งที่อาจารย์เคยกล่าวไว้ในปี พ.ศ. 2513 ว่า “ในด้านการพัฒนาประเทศ สมาคมธนาคารไทย กับ ธปท. ได้ร่วมมือกันดำเนินงานให้เป็นประโยชน์แก่รัฐบาล เกษตรกร นักอุตสาหกรรม พ่อค้าวานิชตลอดมา และนับวันบริการของเราก็ยิ่งขยายเพิ่มขึ้นทั้งจำนวนและขอบเขต” ซึ่งสะท้อนภาพให้เห็นว่าการร่วมมือกันทำงานนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างไรดี การสร้างพันธมิตรที่ยั่งยืนจำเป็นต้องทำอย่างมีกลยุทธ์ที่ต่อเนื่อง ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า ธปท. ได้เดินหน้าส่งเสริมและผลักดันโครงการต่าง ๆ ตามแผนอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่แผนกลยุทธ์ฉบับแรกในปี พ.ศ. 2547 ที่มุ่งเน้น

การสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่าง ๆ เช่น การผลักดันให้มีการจัดตั้ง บริษัท เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ (NITMX) เพื่อดูแลธุรกรรมการโอนเงินและโอนเงินระหว่างธนาคาร ช่วยให้เกิดธุรกิจและประชาชนทำธุรกรรมข้ามธนาคารได้สะดวกขึ้น การผลักดันกฎหมายในการกำกับดูแลผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มีความน่าเชื่อถือ และการพัฒนาฐานข้อมูลด้านระบบการชำระเงินของประเทศ เป็นต้น แผนกลยุทธ์ฉบับที่สอง พ.ศ. 2553 มุ่งเน้นสร้างความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมการใช้ e-Payment เช่น การพัฒนามาตรฐานกลางที่ช่วยให้ภาคธุรกิจรับส่งคำสั่งการชำระเงินกับธนาคารต่าง ๆ ได้สะดวกด้วยรูปแบบข้อมูลแบบเดียว การทบทวนค่าธรรมเนียมบริการชำระเงินให้มีความเหมาะสมและส่งเสริมการใช้ e-Payment แทนเงินสดและเช็ค เป็นต้น

จนกระทั่งถึงแผนกลยุทธ์ฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. 2555-2559) ที่มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในระบบการชำระเงิน ลดความเสี่ยง และคุ้มครองผู้ใช้บริการการชำระเงิน โดยปัจจุบันมีความคืบหน้าที่สำคัญหลายประการ เช่น การผลักดันให้มีการจัดตั้ง Payment Systems Office ซึ่งเป็นหน่วยงานภาคธนาคาร (Industry Body) ที่เป็นเวทีความร่วมมือที่ถาวรของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลักในระบบการชำระเงินในการร่วมกันคิดร่วมกันพัฒนาระบบการชำระเงินให้มีความก้าวหน้าและสอดคล้องกับนโยบายของกรท. การพัฒนามาตรฐานกลางที่สนับสนุนการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของภาคธุรกิจ (e-Business) การกำหนดแนวทางเพื่อสนับสนุนการชำระเงินระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียนเพื่อรองรับ AEC และการกำหนดเวลาให้ธนาคารปรับเปลี่ยนบัตรเอทีเอ็มและบัตรเดบิตเป็นชิปการ์ดเพื่อเพิ่มความปลอดภัยและ

สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้บริการ เป็นต้น ซึ่งผมเชื่อมั่นว่าเมื่อสิ้นสุดแผนกลยุทธ์ฉบับปัจจุบันในปี พ.ศ. 2559 เราจะเห็นระบบการชำระเงินของไทยที่ก้าวหน้าไปอีกขั้นหนึ่ง

อาจารย์ครับ ปัจจุบันนี้ บริการการชำระเงินของไทยนั้น มีความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี เราสามารถทำธุรกรรมทางการเงินได้หลากหลายทางออนไลน์ ทั้งธุรกรรมพื้นฐานอย่างการเรียกดูยอดเงินในบัญชี การโอนเงิน และการชำระบิล ไปจนถึงการซื้อขายกองทุน โอนเงินไปต่างประเทศ และส่งแลกเงินตราต่างประเทศ เป็นต้น ในมุมมองของผู้ให้บริการเองก็มีการแข่งขันมากขึ้น แม้ว่าธนาคารพาณิชย์จะเป็นผู้ให้บริการการชำระเงินหลักในประเทศ แต่ Non-bank เริ่มเข้ามาในตลาดมากขึ้น โดยมาพร้อมกับนวัตกรรมและรูปแบบการให้บริการใหม่ ๆ เช่น e-Money หรือ Mobile Payment ดังนั้น การกำกับดูแล

ธปท. จึงต้องพยายามรักษาสมดุลระหว่างนวัตกรรมกับความเสี่ยงให้เหมาะสม โดยยึดหลักการกำกับดูแลในลักษณะส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินที่มีความมั่นคงปลอดภัยมีประสิทธิภาพ รวมถึงนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่น่าเชื่อถือ เพื่อตอบสนองความต้องการของทุกภาคส่วน

ผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มีความน่าเชื่อถือและมีการคุ้มครองผู้ใช้บริการอย่างเหมาะสมเพียงพอ จึงเป็นอีกบทบาทหนึ่งที่สำคัญของ ธปท.

อย่างไรก็ตาม พัฒนาการด้านเทคโนโลยีและบริการชำระเงินรูปแบบใหม่ แม้ว่าจะช่วยให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้สะดวกและมีความคุ้มค่าที่ต่ำลง แต่ก็อาจมาพร้อมกับความ

เสี่ยงในรูปแบบใหม่ ๆ มุมมองการกำกับดูแลของ ธปท. จึงต้องพยายามรักษาสมดุลระหว่างนวัตกรรมกับความเสี่ยงให้เหมาะสม โดยยึดหลักการกำกับดูแลในลักษณะส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินที่มีความมั่นคงปลอดภัย มีประสิทธิภาพ รวมถึงนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่น่าเชื่อถือ เพื่อตอบสนองความต้องการของทุกภาคส่วน ซึ่ง ธปท. ได้พิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลให้เหมาะสม ไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาของธุรกิจ ในขณะเดียวกันก็ต้องประเมินความเสี่ยงที่อาจจะกระทบต่อผู้ใช้บริการและระบบโดยรวม และออกมาตรการกำกับดูแลที่เหมาะสมกับสถานการณ์

อาจารย์ครับ ทั้งหมดที่ผมเล่ามานี้ เป็นภาพรวมของพัฒนาการด้านระบบการชำระเงินที่เริ่มต้นในยุคของอาจารย์มาสู่ยุคของ Digital Economy ซึ่งสะท้อนถึงการมีวิสัยทัศน์ ที่มองไกล ด้วยการพัฒนาระบบการชำระเงินอย่างต่อเนื่อง รวมถึงสะท้อนความมุ่งมั่นอย่างไม่หยุดยั้งของ ธปท. ในการบรรลุพันธกิจที่จะดูแลเสถียรภาพของระบบการชำระเงินของไทยให้มั่นคง ปลอดภัย พร้อมรองรับยุคใหม่ของเศรษฐกิจไทยได้เป็นอย่างดีต่อไป

ด้วยความเคารพอย่างสูง

ประสาร ไตรรัตน์วรกุล

ดร. จิม ตันติยาสวัสดิกุล

‘IT Endeavour’
ແຮກຮຸ່ນຂອງ ສປທ.

ด้วยประสบการณ์และความสามารถในการบริหารและวางรากฐานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับ สປທ. มาตลอด 30 ปี ‘ดร. จิม ตันติยาสวัสดิกุล’ จึงได้รับแต่งตั้งให้เป็นหนึ่งในคณะอนุกรรมการพัฒนาศูนย์ข้อมูลกลาง สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

นอกจากนี้ ท่านยังได้รับรางวัลผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศอาเซียนดีเด่นประจำปี 2012 อีกด้วย ‘BOT MAGAZINE’ ฉบับนี้ได้รับเกียรติจาก ‘ศิษย์เก่า’ ผู้ทรงคุณวุฒิท่านนี้ มาบอกเล่าประสบการณ์การทำงานในอดีต ให้มุมมองและข้อคิดดี ๆ เกี่ยวกับการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำพาประเทศไทยก้าวไปสู่ยุค Digital Economy อย่างแท้จริง

ก้าวสำคัญบนรากฐานระบบไอทีของ สປທ.

ในฐานะอดีตผู้ช่วยผู้ว่าการ สายระบบสารสนเทศ และที่ปรึกษาผู้ว่าการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบการชำระเงิน สປທ. ดร. จิม เริ่มต้นด้วยการให้ข้อมูลว่า สປທ. ให้ความสำคัญกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาตลอด เนื่องจาก สປທ. เป็นสถาบันทางการเงินที่มีความสำคัญต่อประเทศ และมีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ สປທ. จึงลงทุนในเทคโนโลยีที่จำเป็นมาทุกยุคทุกสมัย แต่ยุคสมัยที่เรียกได้ว่าเป็นช่วง ‘เปลี่ยนผ่าน’ ทางเทคโนโลยีสารสนเทศของ สປທ. ดร. จิม มองว่าเกิดขึ้นในสมัยของ ‘ผู้ว่าการวิจิตร สุพินิจ’ ซึ่งเป็นยุคแห่งการวางรากฐานระบบการชำระเงิน (การพัฒนากระบวนการชำระเงินขั้นที่ 1) เพื่อสอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐในขณะนั้น ที่ต้องการให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการเงินของภูมิภาคนี้ สປທ. ทำการปรับโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบสารสนเทศและระบบการชำระเงินที่ดี

“ยุคนั้นถือเป็นการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญ เพราะมีการเชื่อมโยงระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ากับสถาบันการเงิน โดยในช่วงนั้น สປທ. มีการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและเปลี่ยนมาใช้ระบบคอมพิวเตอร์กัน

อย่างมากมาย ซึ่งถือเป็นก้าวแรกของการปรับโครงสร้างของระบบการชำระเงินในปัจจุบัน”

หลังจากนั้น สປທ. มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศครั้งใหญ่อีกครั้ง ในยุคสมัยของผู้ว่าการ ม.ร.ว. จัตุมงคล โสณกุล โดยความเปลี่ยนแปลงสำคัญที่เกิดขึ้น ได้แก่ ระบบสายฐานข้อมูล (Single Contact Point)

“ท่านรู้เรื่องไอทีดีมาก ท่านให้นำระบบสารสนเทศมาใช้ให้มีการรื้อและจัดทำระบบข้อมูลใหม่ โดยให้นำข้อมูลที่ใช้ในการบริหารนโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน ฯลฯ จากที่กระจัดกระจายอยู่มารวมศูนย์สร้างเป็นสายงานใหม่ เรียกว่า ‘สายฐานข้อมูล’ แล้วก็เอาพนักงานที่ทำงานด้านนี้ที่เคยกระจ่ายตามฝ่ายต่าง ๆ มารวมอยู่ในส่วนงานนี้”

ดร. จิม กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ที่เกิดขึ้นได้ก็เพราะความเป็นผู้นำที่มีความแข็งแกร่งของ ม.ร.ว. จัตุมงคล โดยในยุคนี้ สປທ. ยังได้นำระบบ ERP (Enterprise Resources Planning) มาใช้งาน ส่งผลให้เกิดการรวมศูนย์ในการบริหารทรัพยากรต่าง ๆ ของ สປທ. เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุด

ความพร้อมของคนสร้างประสิทธิภาพไอที

“ช่วงหลัง ๆ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ อะไรที่ธนาคารกลางควรใช้ ธปท. ก็นำมาใช้งานหมด ปัญหาจึงไม่ใช่เรื่องงบประมาณในการจัดหาเทคโนโลยี แต่ปัญหาคือจะทำอย่างไรให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้งานให้สัมฤทธิ์ผลและนำมาใช้อย่างยั่งยืน” ดร. จิม กล่าวพร้อมยกตัวอย่าง เมื่อครั้งที่พนักงานทุกคนได้เครื่องคอมพิวเตอร์ประจำตัวเป็นครั้งแรก ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงของผู้ว่าการ ม.ร.ว. จตุมงคล

ครั้งนั้น ม.ร.ว. จตุมงคล มองว่า ถ้าคน ธปท. ไม่พัฒนาขีดความสามารถในการทำงานให้ทันกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี องค์กรและประเทศชาติอาจจะเสียหายได้ ท่านจึงมีนโยบายให้นำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในการทำงาน พร้อมกับให้คำสอนเอาไว้ว่า “ควรใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก ส่วนกระดาษเป็นตัวเสริม”

ความท้าทายบนความเสี่ยงระบบไอที

ดร. จิม กล่าวว่า ในการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานและให้บริการ ธปท. ยึดหลักการสำคัญ 3 ประการคือ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความปลอดภัย โดยมีความเสี่ยงสำคัญที่ ธปท. ต้องบริหารจัดการ อาทิ การรักษาความลับ, การรักษาความถูกต้องของข้อมูล, ความพร้อมของระบบในการให้บริการ เป็นต้น

“เราต้องรู้ลึกกลัว และต้องรู้ด้วยว่า ถ้าระบบขัดข้องจะทำให้เกิดความเสียหายมากแค่ไหน ดังนั้น จึงเป็นความท้าทายของคนทำงานตรงนี้ ที่ต้องมีกระบวนการทำงานที่ดี ต้องยึดมั่นในกระบวนการอย่างมีวินัย เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ขณะเดียวกันก็ต้องมีความคิดริเริ่มเพื่อให้ทันกับธุรกิจและเทคโนโลยีใหม่ ๆ”

ทั้งนี้ ดร. จิม ฝากข้อคิดในเรื่องเทคโนโลยีให้กับคน ธปท. เอาไว้ว่า ทุกคนควรมีความตื่นตัวในการปรับเปลี่ยนตัวเองอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากโลกไม่เคยหยุดนิ่ง และความเปลี่ยนแปลงก็เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะในยุคโลกาภิวัตน์เช่นนี้ ความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นและกระทบถึงกันอย่างรวดเร็ว

“แม้ ธปท. จำเป็นต้องปรับตัว แต่สิ่งหนึ่งที่ ธปท. ควรอนุรักษ์และยึดถือไว้ ไม่ควรเปลี่ยน คือ หลักการและความซื่อสัตย์สุจริต อันเป็นอุดมการณ์ ที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลงของ ธปท.”

ดร. จิม เล่าว่า ในช่วงแรก คน ธปท. ส่วนใหญ่ยังใช้คอมพิวเตอร์พิมพ์รายงาน พิมพ์ลิป โดยพิมพ์ออกมาบนกระดาษ แล้วนำกระดาษไปส่งและเก็บเป็นหลักฐาน ขณะที่ความตั้งใจของ ม.ร.ว. จตุมงคล คือต้องการให้การทำงานทั้งหลายเริ่มต้นในรูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จากนั้นให้มีการนำไปใช้งานและจัดเก็บในรูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นคือ การแลกเปลี่ยนและการสืบค้นข้อมูล สามารถทำได้อย่างรวดเร็ว

“ผมจะพูดเสมอว่า ถ้าเปรียบองค์กรเป็นบุคคล การที่เราสามารถสื่อสาร สืบค้น และแลกเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว หรือทันทีทันใด ถือเป็นการเพิ่ม ‘ไอคิว (IQ)’ ให้กับองค์กร”

แม้การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมองค์กรในเรื่องของการจัดการเอกสารทั้งกระบวนการให้เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Document Recognition) จะไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ปัจจุบัน ธปท. ถือเป็นองค์กรแรกที่น่าระบบนี้มาใช้งาน โดยได้รับมาตรฐาน ISO15000

“การเปลี่ยนพฤติกรรมของคนให้มาจัดการเอกสารโดยใช้รูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก (e-Document) มันเป็นเรื่องยาก ผมก็ไม่ได้คาดหวังว่าจะปรับเปลี่ยนได้ทั้งหมดอย่างสมบูรณ์แบบในเวลาอันใกล้ คงต้องค่อยเป็นค่อยไป ส่วนหน้าที่ผมตอนนั้นก็ถือเป็น Endeavour พยายามสร้างโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับกับพฤติกรรมองค์กรใหม่”

“สิ่งที่ต้องระวังคือ เราเป็นธนาคารกลาง เราเลยไม่รู้สึกรู้ว่าต้องแข่งกับใคร กลายเป็นจุดอ่อนทำให้เราปรับเปลี่ยนตัวเองไม่ทัน ดังนั้น เราต้องตื่นตัวและมีความมุ่งมั่นที่จะปรับตัวให้ทันกับสถาบันการเงินที่เรากำกับดูแล ตลาดเงินของโลก และเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ”

ขณะเดียวกัน ดร. จิม ย้ำว่า แม้ ธปท. จำเป็นต้องปรับตัว แต่สิ่งหนึ่งที่ ธปท. ควรอนุรักษ์และยึดถือไว้ไม่ควรเปลี่ยน คือ หลักการและความซื่อสัตย์สุจริต อันเป็นอุดมการณ์ที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลง

‘Leadership’ คือกุญแจสู่ Digital Economy

สุดท้ายนี้ ดร. จิม ได้ให้มุมมองเกี่ยวกับนโยบาย ‘Digital Economy’ ของรัฐบาลเอาไว้ว่า การมีวิสัยทัศน์ในเรื่องนี้ถือเป็นสิ่งที่ดี แต่สิ่งที่นำไปสู่ความสำเร็จคือ ‘บูรณาการ’

“ประเทศไทยยังมีปัญหาเรื่องบูรณาการ เพราะการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ มันไม่ใช่แค่การเอาเทคโนโลยีมาตั้งไว้เฉย ๆ แต่มันต้องมีการปรับเปลี่ยนและบูรณาการให้เข้ากันในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านกระบวนการทางธุรกิจและกฎระเบียบ ไม่เช่นนั้นจะไม่บังเกิดผล”

ทั้งนี้ ดร. จิม ย้ำว่า การบูรณาการแบบรอบด้านจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อประเทศไทยมี ‘ผู้นำ’ ที่มีความแข็งแกร่ง มีวิสัยทัศน์ มองเห็นรอบด้าน และกล้าที่จะผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยดำเนินการผ่านหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐ เพื่อให้เป็น ‘หัวจักร’ ในการนำความเปลี่ยนแปลงมาสู่สังคม

50 ปี สกต. ความภูมิใจจากรุ่นสู่รุ่น

“...การจัดให้มีสภาของธนาคารแห่งประเทศไทยขึ้นนั้น เป็นก้าวที่สำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของธนาคารกลาง ในการดูแลจัดปริมาณเงินให้เหมาะสมกับเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นประจักษ์พยานอันดีอย่างหนึ่งแห่งการปฏิบัติงานของธนาคารแห่งประเทศไทยให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารราชการด้านการเงินของรัฐบาล การเงินของประเทศนั้นอาจเปรียบได้เสมือนระบบทางเดินของโลหิตในร่างกายมนุษย์เรา หากโลหิตไม่เดินทั่วร่างกายแล้ว มนุษย์เราจะมีร่างกายที่เติบโตแข็งแรงไม่ได้ฉันใด เศรษฐกิจของประเทศก็เช่นเดียวกัน หากเงินไหลไปไม่ทั่วถึงหรือไม่สะดวก ก็หวังที่จะให้เติบโตพัฒนาไปไม่ได้ฉันนั้น จึงกล่าวได้ว่า ก้าวที่สำคัญของธนาคารแห่งประเทศไทยในครั้งนี้ ควรแก่การจารึกไว้เป็นอย่างยิ่ง”

สุนทร หงส์ลดารมภ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
กล่าวในงานพิธีวางศิลาฤกษ์ สาขาภาคใต้
เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2506

จุดเริ่มต้นของสำนักงานภาคใต้ เกิดขึ้นจากคณะกรรมการ ธนาครแห่งประเทศไทย (กกร.) พ.ศ. 2501 มีมติให้จัดตั้งสาขาธนาครแห่งประเทศไทยในต่างจังหวัด เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมด้านการเงินของคนในท้องถิ่น โดยให้ตั้งในภาคใต้ก่อนเป็นสาขาแรก ณ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พร้อมกับให้ ‘วันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2507’ เป็นวันประกอบพิธีเปิดอาคารสำนักงานภาคใต้ (สภต.) ด้วยความปรารถนาที่จะให้วันอันเป็นมงคลนั้นเป็นจุดเริ่มต้นแห่งกิจการของสาขา ธปท. แห่งแรกเช่นเดียวกับวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2485 ที่มีพิธีเปิดธนาครแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่

คณะกรรมการธนาครฯ ในขณะนั้น มีความเห็นว่า เศรษฐกิจของภาคใต้มีความสำคัญและมีความต้องการธนบัตรสูงกว่าภาคอื่น ๆ เพราะเป็นแหล่งผลิตยางและแร่ดีบุก ซึ่งเป็นสินค้าออกที่สำคัญของประเทศ รวมทั้งให้ตั้งที่อำเภอหาดใหญ่ มิใช่ตัวเมืองสงขลา เพราะมีสาขาธนาครพาณิชย์มากกว่า และเป็นชุมชนการค้าใหญ่กว่าที่ตัวเมืองสงขลา ทั้งเป็นศูนย์กลางของการคมนาคมทางภาคใต้อีกด้วย การตั้งสาขา ธปท. แห่งแรก ณ ที่นี้ ย่อมสามารถอำนวยความสะดวกในด้านการเงินให้แก่เศรษฐกิจของภาคนี้ได้ในขอบเขตที่กว้างขวาง

นั่นเป็นจุดเริ่มต้นของ ‘สาขาหาดใหญ่’ ‘สาขาภาคใต้’ จนมาเป็น ‘สำนักงานภาคใต้’ เพื่อส่งต่อความภูมิใจจากรุ่นสู่รุ่นเสมอมา

บทบาทสำคัญหนึ่งที่ สภต. ภูมิใจ คือ การค้นหาชิ้นส่วนจิ๊กซอว์ของข้อมูลเศรษฐกิจให้เพียงพอต่อการประกอบกันเป็นภาพเศรษฐกิจภาคใต้แบบ Real Time มากที่สุด

คุณค่าคู่กาลเวลา

อาคาร สภต. ที่ตั้งตระหง่านอยู่บนเนื้อที่ 7 ไร่เศษริมถนนเพชรเกษม โดดเด่นด้วยการออกแบบทั้งภายนอกและภายใน ภายนอกอาคารออกแบบให้ดูเหมือนมีใบแมงมุมบังตาอยู่ เพื่อบังแสงแดดไม่ให้อุณหภูมิในอาคารร้อนเกินไป ถือเป็นเอกลักษณ์สำคัญของ สภต. แห่งนี้

นอกจากนี้ ด้านนอกอาคารแม้จะมีป้ายชื่อสำนักงานแต่ก็ไม่เด่นชัด เปรียบเสมือนการไม่แสดงตนเพื่อให้อีวอดว่าเป็นองค์กรระดับประเทศ เช่นเดียวกับการเดินเข้ามาทำงานในตึกนี้ที่เปรียบเสมือนการปิดทองหลังพระ ไม่จำเป็นต้องแสดงตัวตนด้วยป้ายใหญ่โตแต่อย่างใด

ในขณะที่การออกแบบภายใน เมื่อเข้าสู่ห้องโถงสำนักงานสายตาทุกคู่จะพบกับพระสยามเทวาธิราช องค์ประจำ สภต. บนผนังหินอ่อนสีนวลตา พื้นและเคาน์เตอร์ให้บริการผู้มาติดต่อที่เป็นหินอ่อน กลายเป็นสิ่งดึงดูดทั้งพนักงานและผู้มาติดต่อที่ต่างพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า ยากจะหาอาคารที่มีมนต์ขลัง สร้างพลังให้แก่ผู้อยู่ภายในได้เหมือนตึกนี้

ส่วนการออกแบบ Landscape ของ สภต. ยกกระตือรือร้นสูงกว่าบริเวณโดยรอบ ก็เป็นการมองการณ์ไกลของผู้บริหารและสถาปนิกในยุคนั้นที่ได้คำนึงถึงสภาพภูมิประเทศและสภาพภูมิอากาศร้อนชื้นของภาคใต้ที่มีฝนตกชุกมากในช่วงปลายปี ซึ่งยังคงเป็นเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ในปี พ.ศ. 2553 ที่รุนแรงเพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัวจากปี พ.ศ. 2531 และ 2543 และแม้ว่าอุทกภัยทั้ง 3 ครั้ง จะสร้างความเสียหายให้เมืองหาดใหญ่อย่างมาก แต่ระดับน้ำครั้งนี้ กลับสูงเพียงบันไดขั้นที่ 3 ของอาคารสำนักงาน สภต. เท่านั้น

ผ่านมา 50 ปี แม้ปัจจุบันจะถูกขนานรอบด้านด้วยคอมพิวเตอร์ใหญ่สโตนี้อิคลาสสิก และอาคารเรียนสูง 6 ชั้นก็ตาม แต่ไม่สามารถลดทอนความโดดเด่นและเอกลักษณ์ร่วมสมัยของอาคารสำนักงานของ สภต. แห่งนี้ได้เลย

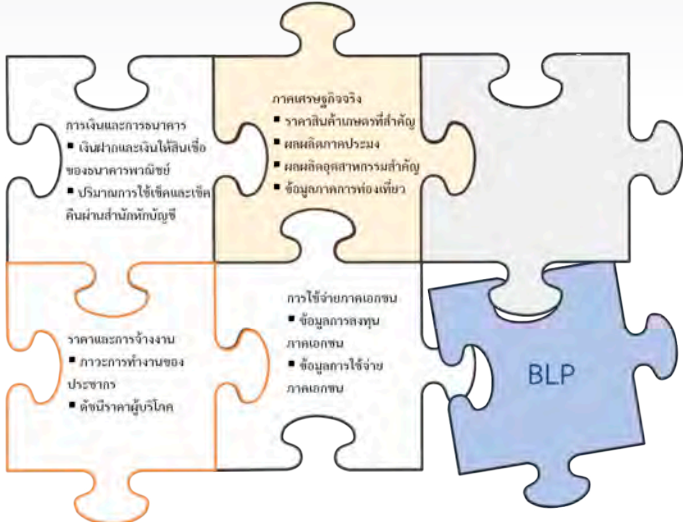
การก้าวสู่ปีที่ 51 มีโครงการเสริมสร้างปรับปรุงอาคารหลังนี้ เนื่องจากศูนย์จัดการธนบัตรขนาดใหญ่จะแยกออกไปตั้งที่ใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการกิจที่เปลี่ยนแปลงไป โดยการปรับปรุงจะเน้นให้เกิดความสมดุลระหว่างคุณค่าเชิงประวัติศาสตร์และความร่วมสมัยของอาคาร กับหลักการปรับปรุงบูรณะอาคารเก่า โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อที่จะรักษาความภูมิใจนี้และส่งต่อไปกับคนรุ่นต่อไป

จากฐานรากข้อมูลสู่องค์ความรู้พัฒนากฎภาค

ช่วงก่อนจะมีการวางรากฐานข้อมูลเศรษฐกิจภาคอย่างเป็นระบบ การเข้าถึงภาพเศรษฐกิจภาคใต้ได้ทำได้ยากอย่างจำกัดและไม่ทันการ ขาดหน่วยงานที่รวมข้อมูลเศรษฐกิจภูมิภาคในเชิงปริมาณอย่างเป็นระบบ ทำให้เราไม่ทราบถึงสถานการณ์เศรษฐกิจแท้จริงที่สะท้อนด้วยข้อมูลเชิงปริมาณ และยากที่จะต่อยอดไปสู่แนวทางการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เหมาะสมตามแต่ละพื้นที่

ดังนั้น พื้นฐานการมองภาพเศรษฐกิจได้อย่างครอบคลุมและถี่ถ้วน จนสามารถนำไปสู่การมองไปข้างหน้า (Forward Looking) และการดำเนินนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจระดับภูมิภาค เบื้องหลังย่อมประกอบด้วยจิ๊กซอว์ของข้อมูลนับพันชิ้น นอกจากนี้ชิ้นส่วนจิ๊กซอว์แล้ว การวางจัดเรียงจิ๊กซอว์ให้ถูกที่ถูกทางนั้นก็มีความสำคัญเพื่อประกอบเป็นภาพที่สื่อได้อย่างสมบูรณ์ จึงเป็นที่มาของบทบาทสำคัญหนึ่งที่ สภต. ภูมิใจ คือ การค้นหาชิ้นส่วนจิ๊กซอว์ของข้อมูลเศรษฐกิจให้เพียงพอต่อการประกอบกันเป็นภาพเศรษฐกิจภาคใต้แบบ Real Time มากที่สุด ความสนุกตื่นเต้นของทีมงานเพิ่มขึ้นเมื่อต้องเดินทางทั่วด้านขวานไทยจรดใต้สุดแดนสยาม

ซึ่งเป็นการผจญภัยเล็ก ๆ ที่พนักงานไม่ได้ทำงานที่ สภต. และ Gen Y อาจไม่มีโอกาสสัมผัส

ในสมัยก่อนการออกเดินทางเพื่อเก็บจิ๊กซอว์ในแต่ละครั้งจะเริ่มจาก สภต. ไปยังจังหวัดชายฝั่งอันดามัน จากพัทลุง ตรัง กระบี่ พังงา ภูเก็ต ระนอง แล้วเดินทางต่อไปเหนือสุดแดนใต้ที่ชุมพร จากนั้นวกกลับผ่านจังหวัดชายฝั่งอ่าวไทยไปสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กลับสู่ สภต. ที่อำเภอหาดใหญ่ แล้วมุ่งสู่จังหวัดและอำเภอชายแดนใต้ต่อไป สู่ปัตตานี นราธิวาส ยะลา อำเภอเบตง ระยะทางรวมประมาณ 1,600 กิโลเมตร ใช้ระยะเวลาเกือบ 3 สัปดาห์ สมัยปี พ.ศ. 2519 ถนนหนทางไม่ได้ดีเช่นปัจจุบัน ถนนสายได้ส่วนใหญ่เป็นเพียง 2 ช่องทาง และเป็นถนนที่คดเคี้ยวตามไหล่เขา โดยเฉพาะเส้นทางเขาพับผ้า จังหวัดตรัง และเส้นทางผ่านป่าบาสาฮาลา จังหวัดยะลา ไปยังอำเภอเบตงล้วนแต่เป็นความทรงจำของชาว สภต. ในสมัยนั้นว่ามีวิวิธทัศน์สวยงามและความอุดมสมบูรณ์ของผืนป่า แต่การเดินทางก็สมบุกสมบันอยู่ไม่น้อย ชนิดต้องออกกำลังใช้มือและขาเดินตัวรอกเพื่อพยุงตัวไม่ให้โซเซไปตลอดทาง

ความพยายามในการค้นหาข้อมูลนี้คงจะฝังเข้าไปในสายเลือดของ สภต. จากรุ่นสู่รุ่น เพื่อรักษาและปรับปรุงภาพเศรษฐกิจให้คมชัดสะท้อนความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น แม้กระทั่งปัจจุบัน การเดินทางมีความสะดวกมากกว่าที่ผ่านมา แต่ก็ยังมีข้อจำกัดในการเดินทางไปเพื่อหาข้อมูลของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีเหตุการณ์ความไม่สงบ สภต. จึงต้องพยายามต่อจิ๊กซอว์ด้วยการโทรศัพท์สอบถามและเชิญมาร่วมประชุม

จากวันนั้นจนถึงวันนี้ สกต. มีฐานข้อมูลที่เป็นระบบและเชื่อถือได้ มีการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับองค์กรภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน ในภาคใต้ อาวุธสำคัญหนึ่งของชาว สกต. ที่เป็นคนท้องถิ่นคือ ‘ภาษาใต้’ ซึ่งสามารถใช้สื่อสารและเจรจากับชุมชนอย่างตรงไปตรงมา จนมีการเปิดใจและรับข้อมูลระหว่างกัน และผูกพันจากกันสู่รุ่นจนถึงทุกวันนี้ จนสามารถพัฒนาเครื่องชี้ให้สะท้อนเศรษฐกิจได้ทันการพัฒนาแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์เพื่อศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจ ต่อยอดเป็นการศึกษาเชิงลึกในสาขาเศรษฐกิจสำคัญ การวิเคราะห์และใช้ประโยชน์จากข้อมูลเหล่านี้สื่อสารสู่สาธารณชนในภูมิภาคจนได้รับการยอมรับจากองค์กรภายนอก ยิ่งไปกว่านี้ คือ ทุกภาคส่วนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันจากข้อมูลเหล่านี้เพื่อประสานพลังสู่แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจในภาคใต้ต่อไป

ความภาคภูมิใจเล็ก ๆ ของชาวเรา สกต. เกิดขึ้นเสมอ เมื่อได้รับเชิญไปประชุมให้ความเห็น และนำเสนอข้อมูลเศรษฐกิจในโอกาสสำคัญต่าง ๆ เช่น การประชุมร่วมกับคณะกรรมการการวิจัยตามเร่งรัดประเมินผลการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ วุฒิสภา สภาที่ปรึกษาและศูนย์อำนวยความสะดวกการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ Stakeholders ต่าง ๆ ของ สกต. พบว่า หลายฝ่ายต่างนำข้อมูลที่มาจากระบบฐานข้อมูลที่ครบถ้วน

ของเราไปใช้ต่อ เช่น หอการค้าไทย ได้นำข้อมูลเศรษฐกิจภาคใต้ไปนำเสนอในการประชุมของหอการค้าไทย ทำให้พวกเรามีกำลังใจและมุ่งมั่นในการทำงานต่อไป

ความทุ่มเทเหล่านี้ได้ถูกส่งต่อเป็นเจตนารมณ์ที่มุ่งมั่น **พัฒนาเศรษฐกิจภาคใต้ให้เติบโตอย่างยั่งยืน** จากรุ่นสู่รุ่น เป็นความภูมิใจแก่ชาว สกต. และภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งของ สปท. ในที่สุด

สร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินเพื่อก้าวเดินที่มั่นคง

หากย้อนกลับไปเมื่อปี พ.ศ. 2540 หลายคนคงคุ้นหูกับวิกฤติการเงินต้มยำกุ้ง ที่ทำให้

สถาบันการเงินหลายแห่งประสบปัญหาทางการเงิน จากผลประกอบการที่ขาดทุนของลูกหนี้ จนก่อให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL- Non Performing Loan) สูงถึง 2.7 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 47.70 ของสินเชื่อรวม ทำให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต่างร่วมมือกันหาทางแก้ไขวิกฤติดังกล่าว โดยมีมติให้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (คปน.) ขึ้นเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2541 และ สปท. ก็ได้ปรับปรุงโครงสร้างงานใหม่ โดยเพิ่มสายงานปรับปรุงโครงสร้างหนี้ขึ้นที่สำนักงานใหญ่ พร้อมทั้งหน่วยปฏิบัติงานส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในส่วนภูมิภาคที่สำนักงานภาคทั้ง 3 แห่ง เพื่อทำหน้าที่ประสานงานและดำเนินการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายที่ คปน. กำหนดในแต่ละพื้นที่

สำหรับหน้าที่ของหน่วยปฏิบัติงานส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ สกต. ได้รับมอบหมายนี้ แม้จะเป็นบทบาทใหม่และค่อนข้างท้าทาย แต่ชาว สกต. ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องก็มุ่งมั่นและทุ่มเทเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ จนทำให้การเจรจาระหว่างลูกหนี้และสถาบันการเงินประสบผลสำเร็จเป็นส่วนใหญ่ และเป็นที่พึงพอใจของทั้งสองฝ่าย ในบทบาทของการเป็นผู้ไกล่เกลี่ยและประสานงาน นอกจากทักษะความรู้ในเชิงวิชาการแล้ว ทักษะในการเจรจาก็มีส่วนสำคัญไม่น้อยในฐานะของคนกลาง ซึ่งแต่ละฝ่ายต่างก็มีจุดยืนและมองเห็นปัญหาของตนเพียง

ฝ่ายเดียว หน้าที่สำคัญของ สกต. ก็คือทำความเข้าใจในการทำธุรกิจของเจ้าหนี้ รวมทั้งสภาพปัญหาของลูกหนี้ด้วย แล้วประมวลผลเพื่อนำไปสู่การหาวิธีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่าย ซึ่งหลักสำคัญที่สุดในการเจรจาไกล่เกลี่ยของเราคือต้องดำเนินการด้วยความโปร่งใสและเป็นกลาง โดยยึดหลักเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจของภาคใต้เป็นสำคัญ

ทุกครั้งที่เราสามารถยุติปัญหาในการเจรจาได้ นอกจากที่สถาบันการเงินและลูกหนี้จะได้ข้อตกลงที่พอใจทั้งสองฝ่ายแล้ว ในฐานะของคนกลางที่ประสานงานมักจะมี ความภูมิใจอยู่ไม่น้อยที่เป็นผู้คลี่คลายปัญหาดังกล่าวได้ แต่มากไปกว่านั้นคือ การที่เราได้รับ ‘คำขอบคุณ’ อย่างจริงใจจากลูกหนี้ซึ่งถือเป็นผลตอบแทนที่ยิ่งใหญ่ ไม่เพียงแต่เราจะช่วยกอบกู้ชีวิตและครอบครัวของลูกหนี้ได้เช่นกัน

แม้บทบาทการเป็นผู้ประสานงานปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของ สกต. จะยุติลง แต่การยื่นมือช่วยเหลือแก่ประชาชนในพื้นที่ไม่ได้ยุติลงตามเรา ยังคงดำเนินการให้ความช่วยเหลือในรูปแบบอื่นอย่างต่อเนื่อง เช่น การให้ความรู้ทางการเงินซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารจัดการทางการเงินแก่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครู นักเรียน หรือผู้นำชุมชน แม้ว่าขณะนี้ สกต. จะยังไม่สามารถเปิดประตูกว้างเพื่อให้ประชาชนที่สนใจเข้ามาค้นหาข้อมูลทางการเงินได้ แต่เราก็หาทางที่จะยื่นมือหาทางพาห้องสมุด สกต.

เคลื่อนที่ไปยังสถานศึกษาต่าง ๆ ในกิจกรรม ‘ห้องสมุดเศรษฐกิจและการเงินมีชีวิต’ แรงกายและใจทั้งหมดของพวกเขาได้กลับคืนมา เป็นความภูมิใจ โดยเฉพาะเมื่อ สกต. ส่งมอบหนังสือให้กับโรงเรียนใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ นอกจากนี้ เรายังเพิ่มบทบาทของการให้คำปรึกษา และรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับบริการทางการเงินของสถาบันการเงินเพื่อให้ผู้ใช้บริการทางการเงินได้รับความเป็นธรรมอีกด้วย

ยื่นมือเอื้อยวยา กันเวลาและจริงใจ

สำหรับบทบาทยื่นมือของ สกต. นี้ หากพิจารณาในระดับองค์กร สกต. มีความภูมิใจในการยื่นมือที่ทันเวลา จากการประเมินความเสียหายและผลกระทบทางเศรษฐกิจที่ทันทั่วทั้งผ่าน 2 เหตุการณ์ ได้แก่

จากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ นับเป็นจุดเปลี่ยนของการใช้ชีวิตของชาว สกต. ในฐานะผู้ดูแลข้อมูลเศรษฐกิจของภาคใต้ ที่ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้ทันเหตุการณ์ โดยเฉพาะการประเมินความเสียหายและผลกระทบต่อเศรษฐกิจ เพื่อเสนอธนาคารพิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการในพื้นที่ได้ทันการ นับเป็นการยื่นมือเพื่อร่วมเยียวยา ซึ่งธนาคารได้อนุมัติโครงการ ‘ช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้’ ที่ช่วยบรรเทาภาระทางการเงิน อันจะช่วยประคับประคองและฟื้นฟูเศรษฐกิจในพื้นที่

ให้เดินต่อไปได้ และยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาและโปรยนกกระดาศ 60 ล้านตัว ในโครงการ ‘60 ล้านใจ สานสายใยพี่น้องได้ด้วยดอกไม้และนกกระดาศ’ ก็ยังเป็นความภูมิใจเล็ก ๆ ที่เมื่อน้องนักเรียนน่านนกกระดาศของ สกต. ที่เก็บได้มาแสดงตน และรับเงินทุนการศึกษาไป

และอีกครั้งกับการร่วมยื่นมือเยียวยา ในเหตุการณ์ ‘สึนามิ’ ที่ ชาว สกต. ต่างเร่งหาทางประเมินความเสียหายและผลกระทบเศรษฐกิจเสนอธนาคารเพื่อขออนุมัติช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับความเสียหายอย่างทันทั่วทั้งอีกครั้ง ในโครงการ ‘การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการที่ประสบความเสียหายจากธรณีพิบัติภัย (สึนามิ) ใน 6 จังหวัดภาคใต้’ ซึ่งยังคงเป็นความภูมิใจในการริเริ่มมาจนทุกวันนี้

การให้ความช่วยเหลือดังกล่าว สกต. ได้มีการดำเนินการอย่างรวดเร็ว ทั้งถึงและทันเวลาทำให้เศรษฐกิจฝั่งอันดามันกลับมาฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็ว และมีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจของ 3 จังหวัดชายแดนไม่ชะลอลงมากไปกว่านี้

ไม่เพียงเท่านั้น อีกหนึ่งความภูมิใจของพนักงาน สกต. คือการลงแรงยื่นมือ มาร่วมด้วยช่วยกันบรรจุงูยงชีพ จากนั้นก็แบ่งสายลงพื้นที่กันเดินทางไปบริจาคในพื้นที่ด้วย โดยพลังจากครอบครัว สปท. ตลอดจนการเดินทางเราได้พบเห็น น้ำใจของคนไทยที่ช่วยกันเสมอถึงวันนี้ แม้ความรู้สึกครั้งคร้ำมอดสึนามิค่อย ๆ ลดลง ความเสียหายถูกซ่อมแซมและฟื้นฟูจนหลายอย่างเปลี่ยนแปลงไป แต่ความภูมิใจของเรากับการยื่นมือทำผลที่ต้องการเยียวยาโดยไม่หวังผลตอบแทนในครั้งนั้นจะอยู่คู่กับ สกต. ตลอดไป

การก้าวสู่ปีที่ 51 กับบทบาทที่มีการเปลี่ยนแปลงไปบ้าง แต่ความมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อส่วนรวม ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจการให้ความรู้ทางการเงิน หรือบทบาทใหม่ในการยื่นมือประสานงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ในภาคใต้ จะยังดำเนินต่อไป

จากรุ่น สู่ รุ่น

รู้ทันภัยทางการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

เทคโนโลยีไม่ได้นำความสะดวกสบายมาให้เราอย่างเดียว เพราะบางครั้งก็พาคนร้ายมาใกล้เราด้วยโดยที่ไม่รู้ตัว ‘BOT MAGAZINE’ ฉบับนี้ ‘We’ จะขอ ‘Share’ ข้อมูลการให้คำปรึกษาและข้อร้องเรียนเกี่ยวกับภัยทางการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่ ศคช. ได้รับเพื่อเป็นข้อเตือนใจ ให้ใช้ชีวิตกันอย่างระมัดระวังมากขึ้น

ถ้าพูดถึงภัยทางการเงิน หลายคนคงคิดถึงเรื่องแก๊งคอลเซ็นเตอร์ซึ่งเป็นเรื่องที่ประชาชนโทรศัพท์เข้ามาสอบถามที่ โทร. 1213 มากที่สุดตลอดระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา แต่ในไตรมาสที่ 3/2557 กลับพบว่าภัยทางการเงินที่ประชาชนโทรศัพท์เข้ามาสอบถามมากที่สุดคือ การปลอมแปลงบัตรอิเล็กทรอนิกส์ (ร้อยละ 29) และการหลอกลวงผ่านอีเมลและสื่อสังคมออนไลน์ (ร้อยละ 21)

การคัดลอกข้อมูลในแถบแม่เหล็กจากบัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือที่ใคร ๆ เรียกว่า Skimming (สกินมิง) นั้น เป็นการขโมยข้อมูลในบัตรอิเล็กทรอนิกส์ เช่น บัตรเอทีเอ็ม เพื่อนำไปผลิตบัตรปลอมขึ้นมา โดยมีจาชีพหรือในที่นี้ขอเรียกสั้น ๆ ว่าโจร จะนำเครื่องคัดลอกข้อมูลในแถบแม่เหล็ก หรือเครื่อง Skimmer¹ (สกินเมอร์) ไปติดตั้งไว้ที่ช่องสอดบัตรของตู้เอทีเอ็ม หากเรา

ใช้งานตู้เอทีเอ็มนั้น เครื่อง Skimmer จะบันทึกข้อมูลบนบัตรของเราเอาไว้ทันที

นอกจากข้อมูลจากแถบแม่เหล็กแล้ว โจรก็ต้องมี ‘รหัส’ เพื่อใช้ถอนเงินออกจากบัญชีซึ่งเดิมทีโจรจะใช้วิธีดักฟังเสียงกดตัวเลข (หลายปีก่อน เสียงกดตัวเลขแต่ละตัวจะแตกต่างกัน) แต่เมื่อธนาคารเริ่มพัฒนาตู้เอทีเอ็มไม่ให้มีเสียงตัวเลขแตกต่างกัน พวกเขาจึงเปลี่ยนวิธี หันมาใช้กล้องขนาดเล็กแอบดูรหัสแทน

เมื่อมีข่าวเงินหายจากบัญชีเพราะ Skimming ความรู้กับการใช้กล้องแอบดูรหัสกดเงิน ประชาชนก็ระมัดระวังการใช้ตู้เอทีเอ็มมากขึ้น จึงใช้มือ

¹ นอกจากจะติดตั้งไว้ที่ตู้เอทีเอ็มแล้ว ยังมีเครื่อง Handheld Skimmer ที่มีขนาดเล็ก โดยมีจาชีพจะถือไว้ในมือ แล้วหลอกขอบัตรจากเหยื่อมารูดเพื่อคัดลอกข้อมูล พร้อมกับแอบดูรหัสด้านหลังบัตร

บังเวลาครัทส์ ส่งผลให้โจรที่หากินด้วยวิธีนี้ต้องคิดเทคนิคใหม่ ๆ เพื่อขโมยรหัสกดเงินซึ่งสิ่งประดิษฐ์ล่าสุดคือ ‘แป้นครอบตัวเลข’ ติดทับไว้บนแป้นกดตัวเลขของเครื่องเอทีเอ็มเพื่อบันทึกรหัสในขณะที่เจ้าของบัตรกำลังกรัทส์เพื่อทำธุรกรรมของตนเอง

เมื่อคนร้ายได้ข้อมูลจากแถบแม่เหล็กและรหัสบัตร พวกเขาจะสามารถสร้างบัตรปลอมและนำไปกดเงินของเราได้

นอกจากกลโกงบัตรอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ยังมีโจรทันสมัยที่หลอกลวงเหยื่อผ่านอีเมลและ

สื่อสังคมออนไลน์อีกด้วย ซึ่งหลายคนคงเคยได้รับอีเมลแปลก ๆ จากต่างประเทศบอกความต้องการสั่งซื้อของจำนวนมาก บ้างก็ว่าจะได้รับเงินมรดกจำนวนมากแต่ต้องหาคนไปรับเงินแทน หรือบรรยายความแสนหวานชวนเคลิ้มว่าตกหลุมรักจะขอมาอยู่ด้วยที่เมืองไทยและจะโอนเงินมาให้เพื่อลงหลักปักฐานและใช้ชีวิตคู่ด้วยกัน

ไม่ว่าโจรเหล่านี้จะใช้ข้ออ้างอะไร สิ่งที่เราต้องระวังจริง ๆ คือ ต้องการหลอกให้เหยื่อโอนเงินให้ โดยเริ่มต้นหลอกว่าจะโอนเงินให้แก่เหยื่อพร้อมแสดงหลักฐานการโอนเงิน

ซึ่งถ้าสังเกตดี ๆ จะเห็นพิกัดในเอกสารเหล่านั้น เช่น จำนวนเงินหรือสกุลเงินที่ไม่ตรงกัน หรือใช้ภาษาที่สับสนคำผิด ๆ ถูก ๆ หรือผิดหลักไวยากรณ์ แต่บางครั้งความโลภหรือความรักก็มักทำให้เหยื่อมองไม่เห็นความผิดปกติ คิดว่านี่คือการโอนเงินจริง ก็รอคอยเงินอย่างใจจดใจจ่อ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นกลับไม่เป็นดังคาดหวัง แทนที่จะมีเงินโอนเข้ามาในบัญชี กลับมีแก๊งโจรอ้างเป็นเจ้าหน้าที่ธนาคารติดต่อมาว่าเงินถูกระงับการโอนและขอให้จ่ายค่าธรรมเนียมบ้าง ค่าภาษีบ้าง พอจ่ายหนึ่งครั้ง ก็จะมีข้ออ้างอื่นตามมาอีกเรื่อย ๆ เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย (แบงก์ชาติ) ระงับการโอนเงิน กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ไอเอ็มเอฟ) ขอตรวจสอบเงินแล้วขอเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพิ่มอีก โจรก็จะทำแบบนี้เรื่อย ๆ กว่าเหยื่อจะรู้ตัวก็อาจเสียเงินไปหลายแสน บางรายก็หลายล้าน

นอกจากความโลภและความรัก บางครั้งภัยพวกนี้ก็อาจเกิดขึ้นกับคนขยันหารายได้เสริมผ่านอินเทอร์เน็ต โจรมักโฆษณาเชิญชวนสมัครงานผ่านเว็บไซต์ต่าง ๆ โดยใช้ข้อความที่น่าสนใจ เช่น ‘อยู่บ้านก็รวยได้เพียงแค่นี้มีสมุดบัญชีเงินฝาก’ โจรเหล่านี้จะอ้างกับเหยื่อว่าทำการค้าขายกับคนไทย แต่ไม่มีบัญชีเงินฝากจึงขอให้บัญชีเงินฝากของเหยื่อรับเงินค่าสินค้า และจะให้ค่าจ้างในฐานะที่เหยื่อทำหน้าที่รวบรวมเงินให้ เมื่อเหยื่อหลงเชื่อ บัญชีเงินฝากของเหยื่อจะกลายเป็นที่รับเงินทุจริตทันที เช่น รับเงินโอนจากเหยื่อของแก๊งคอลเซ็นเตอร์ แทนที่จะได้เงินพิเศษจากงานพาร์ทไทม์ กลับต้องกลายเป็นผู้ต้องสงสัยในคดีแก๊งคอลเซ็นเตอร์ไป

บรรดาโจรทั้งหลายก็ไม่ต่างอะไรกับ ‘เวลา’ ที่ไม่เคยหยุดนิ่ง สรรพทุกใหม่ ๆ มาขโมยเงินในกระเป๋าของเราไปอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นหน้าที่ของเราที่จะต้องระมัดระวังป้องกันไม่ให้เหตุร้ายเกิดขึ้นกับเรา แต่จะมีวิธีระมัดระวังป้องกันอย่างไรบ้าง ลองดูในคอลัมน์ ‘We Care’ ในหน้าถัดไปกัน

ภัยทางการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ป้องกันไม่ยาก หากรู้ทัน

มีอาชีพทางการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ไม่เคยหยุดยั้งการคิดค้นบุกเบิกวงเงินออกจากระเป๋างของประชาชนคนทำงานสุจริต หากเราฉลาดดี เผลอไปหลงเชื่อพวกเขาจะทำให้เราสูญเสียทรัพย์สินเงินทองได้ แต่ข่าวดีก็คือ หากเรารู้เท่าทันก็จะสามารถป้องกันตัวจากโจรยุคใหม่พันธุ์ไฮเทคเหล่านี้ได้ไม่ยาก

‘We Care’ จะขอ ‘ดูแล’ ท่านผู้อ่านโดยฉบับนี้จะมาแบ่งปันวิธีป้องกันภัยจากโจรปลอมแปลงบัตรเครดิตและโจรหลอกลวงผ่านอีเมลและสื่อสังคมออนไลน์ พร้อมกับแนะนำสิ่งที่คุณควรทำเมื่อตกเป็นเหยื่อ หากเราเสียเงินเสียทองให้แก่โจรไปแล้ว อาจจะพอแก้ไขสถานการณ์ได้บ้าง ดังนี้

การคัดลอกข้อมูลในแถบแม่เหล็กจากบัตรเครดิต (Skimming)

การป้องกันเริ่มด้วยการหลีกเลี่ยงการใช้บัตรกับตู้เอทีเอ็มในสถานที่เปลี่ยว มุมอับลับตาคน เพราะโจรจะติดตั้งอุปกรณ์ได้ง่ายกว่าในสถานที่ที่มีคนพลุกพล่าน เมื่อเลือกตู้ที่จะใช้ได้แล้ว ให้สังเกตช่องเสียบบัตร แบ่นกด

ตัวเลข และสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตู้เอทีเอ็มว่ามีอะไรผิดปกติหรือไม่ และไม่ลืมใช้มือปิดบังระหว่างกดตัวเลขบนแป้นเพื่อป้องกันการแอบดูรหัส

หากเราใช้บัตรชำระค่าสินค้าและบริการ ก็ควรหลีกเลี่ยงการใช้บัตรกับร้านค้าที่มีความเสี่ยง และควรอยู่ในบริเวณที่มองเห็นการทำรายการ เช่น ถ้าซื้อของที่ห้างสรรพสินค้า ก็อย่าลืงเลที่จะเดินตามพนักงานขายไปดูแคชเชียร์ รูดบัตรเราที่เคาน์เตอร์ ที่สำคัญต้องตรวจสอบรายการใช้จ่ายอย่างสม่ำเสมอ ถ้ามีข้อสงสัยหรือมีความผิดปกติใด ๆ ให้รีบแจ้งธนาคารหรือบริษัทผู้ออกบัตรเพื่อตรวจสอบและดำเนินการแก้ไขทันที

ส่วนสิ่งที่ควรทำเมื่อตกเป็นเหยื่อเป็นอันดับแรกก็คือรีบอายัดบัตรทันที หากพบว่ามีการทางการเงิน เช่น ชำระค่าสินค้าและบริการ ถอนเงิน โอนเงิน ที่ตนเองไม่ได้ทำ และตรวจสอบรายการกับเจ้าหน้าที่ธนาคารหรือบริษัทผู้ออกบัตร หลังจากนั้นรวบรวมหลักฐานและข้อมูลต่างๆ เพื่อแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อไป สำหรับกรณีการ Skimming หากตรวจสอบแล้วพบว่ามีการ Skimming ที่ตู้เอทีเอ็มของธนาคารจริง ธนาคารจะชดเชยเงินให้แก่ลูกค้าที่ได้รับความเสียหาย

การถูกหลอกลวงผ่านอีเมลและสื่อสังคมออนไลน์

วิธีป้องกันสำหรับภัยประเภทนี้ก็คือเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวในสื่อสังคมออนไลน์หรือเว็บไซต์ต่างๆ เท่าที่จำเป็นเท่านั้น ที่สำคัญควรตั้งสติ ตรวจสอบและไตร่ตรองให้ดีก่อนว่าข้อมูลที่ได้รับทางออนไลน์มีความน่าเชื่อถือหรือเป็นไปได้แค่ไหน หากมีการแอบอ้างชื่อหน่วยงาน เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย (แบงก์ชาติ) กรมสรรพากร ก็ควรสอบถามข้อเท็จจริงกับหน่วยงานที่ถูกอ้างถึงโดยตรง สำหรับกรณีมีคนมาจีบผ่านทางอีเมลหรือสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook ซึ่งเราอาจจะตกหลุมรักและไว้วางใจเขาไปแล้วจนใครเตือนก็ไม่เชื่อว่าการกำลังโดนหลอก ก็อย่าฝากข้อคิดให้ลองตรวจสอบดูสักนิดว่า เงินที่เขาหวังจะได้จากเราอาจมีจำนวนมากกว่าที่เขาจะใจเย็นรอให้เราตายใจจนยอมโอนเงินค่าธรรมเนียมครั้งแล้วครั้งเล่า หรือกรณีได้รับอีเมลหรือเห็นโฆษณาชวนเชื่อที่มาพร้อมกับผลตอบแทนที่สูงเกินจริง ก็ควรตรวจสอบให้แน่ใจว่าไม่ใช่ธุรกิจที่ผิดกฎหมายหรือเป็นการหลอกลวง

สิ่งที่เราควรทำเมื่อตกเป็นเหยื่อ ก็คือ รวบรวมหลักฐานและข้อมูลต่าง ๆ นำไปแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ แล้วนำไปแจ้งความไปติดต่อสถาบันการเงินเพื่อระงับการถอนเงินจากบัญชีที่โอนไป

การติดตามข่าวสารก่อกวนเป็นประจักษ์เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้เรารู้ทันมุกร้าย ๆ ของโจรเหล่านี้ เพราะการป้องกันไม่ตกเป็นเหยื่อย่อมดีกว่าการหาทางแก้ไขเมื่อตกเป็นเหยื่อไปแล้ว โดยเฉพาะเมื่อโจรได้เงินไปแล้ว โอกาสที่จะได้เงินคืนนั้นน้อยมาก เพราะพวกเขาจะรีบถอนเงินออกไปทันที จึงมีความเป็นไปได้สูงที่จะระงับการถอนเงินไม่ทัน หรือให้เราโอนเงินผ่านบริการโอนเงินที่สามารถรับเงินได้โดยไม่ต้องมีเอกสารแสดงตน สุดท้ายนี้ เราทุกคนสามารถปกป้องทรัพย์สินเงินทองของเราจากภัยทางการเงินได้ไม่ยากด้วยคาถาง่าย ๆ คือ ตั้งสติ และไม่โลภ

ส่องความคิดผู้บริหาร 3 รุ่น จากจุดเริ่มต้นจนถึงทิศทางในอนาคตของงานไอที และระบบการชำระเงินของ ธปท.

เป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ BOT MAGAZINE ฉบับนี้ได้สัมภาษณ์ ‘กูรู’ ด้านไอทีและระบบการชำระเงินของ ธปท. ซึ่งแต่ละท่านก็มีมุมมองที่เฉียบคม และมีเรื่องราวที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ มาถ่ายทอดให้กับผู้อ่าน เริ่มด้วย คุณสาวณี สุวรรณชีพ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ที่จะเผยถึงข้อมูลเบื้องลึกในยุคนักบุกเบิก ที่คนรุ่นหลังหลายคนอาจไม่เคยรู้มาก่อน ส่วนคุณเพิ่มสุข สุภรณ์บุณ ผู้ช่วยผู้ว่าการสายระบบไอที ลงรายละเอียดถึงระบบการชำระเงินที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงทิศทางในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในอนาคต และคุณนิศาตร์ณ์ ไตรรัตน์วรกุล ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน (พอส. ฝนช.) มาเจาะลึกถึงความสำคัญของ Digital Economy และระบบ e-Payment ที่มีความสำคัญและส่งผลต่อรูปแบบการทำธุรกรรมของคนยุคใหม่มากขึ้น

สาวณี สุวรรณชีพ บุกเบิกงานไอที พัฒนาระบบการชำระเงิน

เมื่อ 31 ปีที่แล้ว คุณสาวณี สุวรรณชีพ เปลี่ยนแปลงชีวิตตัวเองครั้งใหญ่ จากการเป็นหัวหน้าฝ่าย ที่สำนักงานสถิติแห่งชาติ มารับตำแหน่งเล็ก ๆ ที่ ธปท. แต่เป็นตำแหน่งที่ต้องอาศัยความท้าทาย ความกล้า ความอดทน เป็นอย่างมาก เพราะเป็นการบุกเบิกงานด้านไอทีเป็นครั้งแรกให้กับ ธปท. และสามารถขับเคลื่อนให้ระบบการชำระเงินในเมืองไทยก้าวสู่มาตรฐานสากลได้เช่นทุกวันนี้ และสร้างผลงานดีเด่นไว้มากมาย จนกระทั่งก้าวขึ้นเป็นผู้ช่วยผู้ว่าการ ธปท. ปัจจุบันคุณสาวณีทำหน้าที่เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.)

คุณสาวณีย้อนความหลังถึง ‘จุดเริ่มต้น’ จากหลักโมล์แรกว่า “เมื่อ 30-40 ปีที่แล้ว ตั้งแต่มีที่ปรึกษาไอเอ็มเอฟให้คำแนะนำว่าควรจะ Modernize ธปท. โดยนำไอทีมาช่วยในการทำงาน โดยเฉพาะระบบการชำระเงิน ซึ่งในช่วงนั้นคือปี พ.ศ. 2512 ธปท. ยังไม่มีคอมพิวเตอร์ติดตั้งใช้งาน แต่ขอใช้บริการประมวลผลข้อมูลตัวเลขต่าง ๆ จากสำนักงานสถิติแห่งชาติซึ่งมีคอมพิวเตอร์ให้ ธปท.”

ก่อนที่คุณสาวณีจะมาร่วมงานกับ ธปท. ได้ทำงานที่สำนักงานสถิติแห่งชาติมาก่อน และได้รับคำชวนให้มาทำงานที่ ธปท. โดยให้มาริเริ่มบุกเบิกระบบไอที สมัยท่านผู้ว่าการพิสุทธิ โดยรับตำแหน่งแรกเป็นพนักงานควบคุมเครื่องจักรสถิติ และพัฒนางานไอทีอย่างจริงจังต่อเนื่องนานกว่า 20 ปี ก่อนจะย้ายมาอยู่ฝ่ายระบบการชำระเงิน

“เราเป็นพนักงานชั้นผู้น้อย แต่ว่าต้องมาทำงานใหญ่ และ ธปท. ก็ไม่เคยชินที่จะทำเรื่องไอที ตอนมากก็ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่เหมาะสมกับความรับผิดชอบ ต้องบรรจุลงตำแหน่งพนักงานควบคุมเครื่องจักรสถิติไปก่อน แต่ด้วยพื้นฐานเป็นคนสนใจงานบุกเบิก เมื่อผู้ใหญ่ให้ความไว้วางใจ ก็ได้ริเริ่มวางระบบกับทีมที่สร้างขึ้นมากจนแข็งแกร่งมากขึ้นเรื่อย ๆ”

ความจำเป็นของการพัฒนาระบบการชำระเงินที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรก โดยดึงมือดีจากสำนักงานสถิติแห่งชาติอย่างคุณสาวณีสมาชิกงานนั้น คุณสาวณียอมรับว่า “ธปท. ตระหนักดีว่าระบบการชำระเงินเป็นโครงสร้างพื้นฐานการเงิน ที่ช่วยเชื่อมต่อการทำธุรกรรมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป แต่ต้องเป็นระบบที่ดี มีประสิทธิภาพ สะดวกรวดเร็ว ยิ่งเร็วเท่าไรก็ยิ่งส่งผลให้ปริมาณเงินหมุนเวียนในระบบมากขึ้น ทำให้ต้นทุนการทำธุรกรรมลดลงเป็นอย่างมาก การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ตามแบบอย่างธนาคารกลางของประเทศอื่น ๆ ที่พัฒนาแล้ว เรายึดแบบของธนาคารกลางญี่ปุ่น คือ Bank of Japan เพราะมีสภาพแวดล้อมคล้ายคลึงกับของไทยมากกว่าระบบของ FED ที่โครงสร้างระบบซับซ้อนมากเกินไป

เมื่อคุณสาวณีเข้าร่วมงานกับ ธปท. ในปี พ.ศ. 2516 ได้นำรายงานจากไอเอ็มเอฟมาศึกษาอย่างละเอียด เพื่อเป็นแนวทางในการวางระบบบุกเบิกงานด้านไอทีให้กับ ธปท.

“ตอนนั้นการเคลียร์เช็คยังทำด้วยมือ อัตราการหมุนเวียนของเช็คและการโอนเงินมีมูลค่าเป็นหลายเท่าของจีดีพีทีเดียว แต่ก็ยังมีปัจจัยหลายอย่างที่เกื้อหนุนให้เราไม่สามารถเริ่มต้นนำระบบไอทีมาใช้ได้ทันที โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพร้อมของสมาชิกสำนักหักบัญชีในปี พ.ศ. 2516 การเคลียร์เช็คยังล่าช้ามาก จำเป็นต้องพัฒนาให้การทำเช็คเคลียร์ทำได้รวดเร็ว เพราะประชาชนต้องรอรอานานหลังจากฝากเช็คเข้าบัญชีแล้วกว่าจะได้เงินเข้าบัญชี ในเขตกรุงเทพฯ ใช้เวลา 3 วัน และนานกว่า 15 วันสำหรับต่างจังหวัด ทำให้ธนาคารพาณิชย์ถูกครหาว่าเอาเปรียบลูกค้า เพราะระหว่างที่การเคลียร์เช็คยังไม่แล้วเสร็จ เงินยังไม่เข้าบัญชี ธนาคารพาณิชย์สามารถเอาเงินของลูกค้าจำนวนนี้ไปใช้ประโยชน์ก่อน

“นอกจากความสูง ความประทับใจ และมีตรภาพที่ดีอันพี่น้อง คนในครอบครัวเดียวกันแล้ว ยังได้รับการบ่มเพาะวิธีการทำงานแบบมีคุณธรรม การมองอะไรด้วยมุมมองที่กว้าง มองถึงสังคมที่เราอยู่และสังคมภายนอกที่ ธปท. เกียวข้องด้วย มองถึงระบบเศรษฐกิจ และที่สำคัญที่สุดคือการที่เราอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ได้คำนึงถึงสิ่งตอบแทนเป็นหลัก เพราะความภาคภูมิใจคือค่าตอบแทนสูงสุด”

แต่เนื่องจากขนาดของธนาคารพาณิชย์มีความหลากหลาย ทั้งธนาคารขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก ธนาคารไทย ธนาคารต่างประเทศซึ่งล้วนมีระบบการทำงานที่แตกต่างกัน และการเริ่มต้นพัฒนาไปสู่ระบบไอทีที่ต้องลงทุนสูง เริ่มแรกในช่วงปี พ.ศ. 2523 ธปท. จึงมุ่งเน้นพัฒนาเรื่องเช็คเป็นลำดับแรก แต่การหารือกับธนาคารสมาชิกไม่เห็นชอบอย่างเป็นเอกฉันท์ จึงทำได้แค่กำหนดออกประกาศมาตรฐานเช็คและ Code Line เท่านั้น กว่าจะเริ่มลงมือพัฒนาและนำระบบไอทีที่ทันสมัยมาใช้งานจริง ๆ ได้สำเร็จก็ล่วงมาถึงปี พ.ศ. 2535-2536 เมื่อ ธปท. ตัดสินใจที่จะลงทุนเองในฐานะที่เป็นธนาคารกลาง โดยคำนึงถึงเสถียรภาพทางการเงินเป็นสำคัญ และต่อยอดไปสู่ระบบการโอนเงินด้วย และด้วยความที่ ธปท. มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับ Bank of Japan จึงเชิญที่ปรึกษาที่มีความชำนาญเข้ามาทำงาน และถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบ ECS หรือ ระบบ Electronic

Cheque Clearing ระบบการโอนเงินข้ามธนาคาร รวมถึงระบบการชำระค่าใช้จ่ายของลูกค้ารายย่อยของธนาคารพาณิชย์ด้วย

การพัฒนาระบบการโอนเงินข้ามธนาคารที่เรียกว่า ระบบบาทเน็ต มีความทันสมัยตามหลักของ BIS คือ ทำธุรกรรมแบบ Real Time Gross Settlement ได้ คือเมื่อโอนเงินผ่านระบบออนไลน์แล้ว เงินจะเข้าบัญชีทันที นับว่าทันสมัยมากในสมัยนั้น เมื่อเทียบกับอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ ที่ภูมิประเทศเป็นเกาะ เป็นอุปสรรคต่อระบบการชำระเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบการเคลียร์เช็ค ทำให้ระบบการขนส่งเช็คค่อนข้างมีอุปสรรค ในขณะที่ประเทศไทยสามารถลดระยะเวลาเคลียร์เช็คเหลือ 1 วัน หรือที่เรียกว่า Same Day Clearing

ไม่เพียงพัฒนาระบบการใช้เช็คและการโอนเงินให้มีความสะดวก รวดเร็ว สอดคล้องกับยุคสมัยเท่านั้น ยังคำนึงถึงความมั่นคง และ

ความปลอดภัยอย่างยิ่งยวดเป็นสำคัญด้วย โดยการทำแผน Payment Systems Roadmap แผนที่ 1 และมีส่วนร่วมในการออก พ.ร.บ. ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่ยอมรับว่า การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์มีผลทางกฎหมาย จะถูกปฏิเสธมิได้ มีการเพิ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยกลุ่มธนาคารกลาง East Asia Pacific จะมีการพูดคุยกันทุก 6 เดือน เพื่อแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีและความรู้ระหว่างกัน รวมถึงการทำ Cross Border Payment และ Electronic Transaction ต่าง ๆ

คุณสาวณียกถึงประโยชน์จากการพัฒนาระบบการชำระเงินเพิ่มเติมว่า เป็นสิ่งที่ช่วยผลักดันธุรกิจและต่อยอดการทำธุรกิจของภาคเอกชน เกิดบริษัทเคลียร์เช็ค บริษัทที่ทำ e-Money เงินพลาสติก ที่สามารถทำธุรกรรมได้มากขึ้น และต่อยอดด้วยการนำกลไกนี้ไปช่วยในเรื่องการชำระภาษี ออกใบเสร็จรับเงินอิเล็กทรอนิกส์ได้เลย

ในฐานะที่คร่ำหวอดและมีประสบการณ์อยู่ในแวดวงระบบไอทีและระบบการชำระเงินมานาน คุณเสาวณีมีข้อเสนอแนะไปยังผู้บริหาร ธปท. ว่า “สิ่งที่อยากให้ ธปท. ทำมากที่สุดในส่วนที่เกี่ยวกับระบบการชำระเงิน ในตอนนี้ก็คือ การผลักดันให้เกิดการใช้ e-Bill สำหรับระบบสาธารณูปโภค และบัตรโดยสารระบบขนส่งมวลชน หรือ Common Ticketing เพราะที่ผ่านมายังไม่เป็นผลสำเร็จด้วยเหตุผลหลายประการ ซึ่งหากดำเนินการได้สำเร็จจริง ๆ จะทำให้ผู้ใช้งานมีความสะดวกมากขึ้นจากการลดการใช้กระดาษหรือการถือบัตรหลายใบ มาเป็นการใช้บัตรร่วม โดยเฉพาะในด้านขนส่งมวลชนทั้งภาครัฐและเอกชน เหมือนในยุโรปและหลายประเทศในเอเชีย ถ้าทำได้จะช่วยลดต้นทุนและลดความยุ่งยากของประชาชน อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวอีกด้วย การที่จะหยิบยกเรื่องนี้มาพูดคุยกันอีกครั้ง ธปท. ต้องเข้มแข็งเป็นอย่างมาก ดิฉันสนับสนุนว่าน่าจะร้อนขึ้นขึ้นมาทำอีกครั้งอย่างจริงจัง อย่างที่ ธปท. เคยมีการผลักดัน ECS และ ICAS ให้ประสบความสำเร็จมาแล้ว แม้จะใช้เวลานานและต้องแก้ปัญหาอย่างมากเช่นกัน”

แม้จะไม่ได้เริ่มต้นทำงานที่ ธปท. เป็นแห่งแรก แต่ในฐานะผู้บุกเบิกในฐานะผู้ขึ้นขอบความท้าทาย ก่อร่างสร้างสิ่งที่ไม่มี จนเติบโตและเป็นหนึ่งในหน่วยงานที่เป็นหน้าเป็นตาของ ธปท. คือความภาคภูมิใจอย่างที่สุดของคุณเสาวณี

“ทำงานที่ ธปท. ไม่เคยมีวันไหนที่ไม่รู้สึกภาคภูมิใจ รู้สึกปลาบปลื้มใจที่เราสามารถสร้างหน่วยงานเล็ก ๆ ภายในองค์กรให้พัฒนาเรื่อยมา จนกระทั่งเป็นสายงานที่ได้รับการยอมรับในที่สุด”

อย่างไรก็ตาม นับเป็นเรื่องปกติที่การทำงานไม่ได้ราบรื่นตลอดเวลา คุณเสาวณีก็ต้องใช้ความมานะและความอดทน จนกระทั่งสามารถสร้างไอทีให้กลายเป็นหนึ่งในหัวใจสำคัญของ ธปท. ได้เป็นผลสำเร็จ

“เหมือนเราเปิดประตูออกมาจากกันครับ ซึ่งก่อนหน้านี้ ที่ได้แต่ก้มหน้าก้มตาทำงานอย่างเดียว แล้วแต่ว่าฝ่ายงานหลัก ๆ ต้องการข้อมูลอะไร เราก็ทำตามออเดอร์ไป ตอนนี้เหมือนออกจากกันครับ ออกมาอยู่หน้าบ้านมาอยู่ที่ห้องรับแขก”

คุณเสาวณียกตัวอย่างถึงโครงการ Smart Office ที่เปิดโอกาสให้พนักงานในฝ่ายต่าง ๆ ได้ฝึกทักษะความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ และพยายามสร้างทีมงาน รวมถึงสร้างพันธมิตรกับฝ่ายต่าง ๆ ผลที่เกิดขึ้นคือมีการกระจายคนของฝ่ายไอทีไปอยู่ฝ่ายอื่น ๆ และก็ปรับเปลี่ยน User จากที่เป็นผู้รับบริการ มาเป็นผู้ร่วมงานที่มีความสามารถในการทำงาน และเราเป็นฝ่ายที่สนับสนุนให้งานสำเร็จได้ และในงานบางอย่างเราก็เป็นฝ่ายที่นำและขอการสนับสนุนจากฝ่ายงานอื่น ๆ ด้วย

ก่อนจาก คุณเสาวณีบอกถึงสิ่งที่เก็บเกี่ยวจาก ธปท. ว่านอกจากความสุขความประทับใจ และมีตรภาพที่ดีอันหนึ่ง คนในครอบครัวด้วยกันแล้วยังได้รับการบ่มเพาะวิธีการทำงานแบบมีคุณธรรม การมองอะไรด้วยมุมมองที่กว้าง มองถึงสังคมที่เราอยู่และสังคมภายนอกที่ ธปท. เกี่ยวข้องด้วย มองถึงระบบเศรษฐกิจ และที่สำคัญที่สุดคือการที่เราอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ได้คำนึงถึงสิ่งตอบแทนเป็นหลัก เพราะความภาคภูมิใจคือคำตอบแทนสูงสุด

เพิ่มสุข สุทธิบุญ

เทคโนโลยีกับการพัฒนาระบบการชำระเงิน

หัวใจของการทำธุรกิจที่สินไหลไม่มีใครปฏิเสธว่า ‘การชำระเงิน’ ที่รวดเร็ว แม่นยำ ตรงเวลา และปลอดภัย คือ น้ำมันหล่อลื่นขั้นดีที่ทำให้วงจรธุรกิจดำเนินต่อไปได้ในทุกระบบ ตั้งแต่ระดับล่างสุด ไปจนถึงระดับองค์กรใหญ่ ที่ต้องทำธุรกรรมมูลค่ามหาศาลร่วมกันทุกวัน หากจะพูดแค่เพียงนิดเดียวย่อมทำให้เกิดปัญหาและผลกระทบเป็นลูกโซ่ตามมามากมาย โจทย์นี้คือสิ่งที่ ธปท. ตระหนักและศึกษาวิธีแก้ไขเพื่อปิดจุดอ่อนมาตลอดตั้งแต่เมื่อราว 20 ปีที่ผ่านมา และวันนี้ ธปท. ได้พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการชำระเงิน จนมั่นคงแข็งแรงและพร้อมอำนวยความสะดวกด้านการชำระเงินทุกช่องทาง ไม่ว่าจะเป็นระหว่างบุคคลกับบุคคล ไปจนถึงระหว่างองค์กรในประเทศ ตลอดจนกับองค์กรข้ามชาติ

คุณเพิ่มสุข สุทธิบุญ ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายระบบชำระเงิน ธปท. เล่าให้ฟังว่า งานด้านระบบการชำระเงินได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในช่วง 20 กว่าปีที่ผ่านมานี้ และก้าวสู่การชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) มากขึ้นมาโดยลำดับ โดยอาจแบ่งได้เป็น 3 ช่วงด้วยกัน ช่วงแรกเป็นช่วงของการบุกเบิก (ตั้งไข่) ซึ่งในขณะนั้น ธปท. ได้พัฒนาระบบ BAHTNET (Bank of Thailand Automated High-value Transfer Network) ขึ้นมาและเริ่มใช้งานในปี พ.ศ. 2538 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการชำระเงินมูลค่าสูงระหว่างสถาบันการเงิน ซึ่งมีมูลค่าต่อวันเป็นหลักล้านล้านบาท จึงจำเป็นต้องมีระบบที่มีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัย ช่วยสนับสนุนให้วงจรการชำระเงินในระบบเศรษฐกิจสามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นไม่หยุดชะงัก นอกจากนั้น ธปท. ยังได้ริเริ่มการพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนระบบการชำระเงินรายย่อย เช่น ระบบการหักบัญชีเช็คด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ (ECS) และระบบ ATM Pool เพื่อเพิ่มความสะดวกและคล่องตัวให้แก่ประชาชนรายย่อยด้วย

คุณเพิ่มสุขย้อนความหลังให้ฟังว่า “ในช่วงบุกเบิกนี้ เราเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มากมาย ซึ่งที่สำคัญมาก ๆ คือ งาน Payment และ IT มีความกลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกันสูงมาก โดยความรู้และทักษะด้าน IT เป็น Enabler ที่สำคัญในการพัฒนาระบบการชำระเงินให้มีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัย อีกสิ่งหนึ่งคือ วิธีการทำงาน ที่ต้องทำงานร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องแบบเพื่อนคู่คิดและเพื่อนร่วมทำ (Partner) เพราะต้องอาศัยการประสานงานและความร่วมมือกันอย่างเข้าใจ ใกล้ชิด อย่างต่อเนื่อง โดยจะต้องสร้างให้เกิดเป้าหมายร่วมกัน (Common Vision) และลงมือผลักดันสู่ภาคปฏิบัติร่วมกันอย่างจริงจัง ด้วยความต่อเนื่องและสอดคล้องกันอย่างดี จึงจะสามารถขับเคลื่อนระบบในภาพรวมให้สัมฤทธิ์ผลได้”

โดยช่วงต่อมาซึ่งคือช่วงประมาณ 5-6 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันเป็นช่วงของการพัฒนา (ขาแข็ง) ต่อยอดจากพื้นฐานความแข็งแกร่งที่เราได้สร้างขึ้นมาในช่วงแรก ซึ่งคุณเพิ่มสุขอธิบายว่า “โครงการ ICAS (Image Cheque Clearing and Archive System) เป็นตัวอย่าง

อิเล็กทรอนิกส์ และส่งภาพเช็คเรียกเก็บระหว่างสถาบันการเงินผ่านระบบที่มีความมั่นคงปลอดภัยสูงตามข้อกำหนดใน พ.ร.บ. ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยถือเป็นการนำกฎหมายฉบับนี้มาใช้อย่างเป็นรูปธรรมเป็นครั้งแรก ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องจำนวนมากและมีการประสานงานอย่างเข้มแข็ง โดยสามารถใช้เป็นโครงการนำร่องในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้เป็นอย่างดี ประโยชน์ที่ได้ คือเป็นระบบเดียวทั่วประเทศที่ผู้ใช้บริการมีความเท่าเทียมกัน ลดความเหลื่อมล้ำแตกต่าง โดยสามารถเรียกเก็บเช็คได้ภายใน 1 วันทำการ นอกจากนั้นก็สามารถขยายเวลาให้บริการ ลดต้นทุนขนส่งตัวเช็คมาตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2556 ที่ผ่านมา”

นอกจากนั้น ระบบ BAHTNET ก็ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อเทคโนโลยีและตอบสนองการให้บริการที่มีความหลากหลายและปริมาณธุรกรรมที่มากขึ้นจากเดิม ที่เป็นรายการระหว่างสถาบันการเงินและการโอนเงินเพื่อบุคคลที่สามเป็นหลัก โดยเฉพาะการพัฒนามาตรการบริหารความเสี่ยงจากการชำระดุลแบบ Net Settlement ที่มีปริมาณธุรกรรมผ่านระบบ BAHTNET เพิ่มขึ้น เช่น รายการชำระเงิน

“นอกจากการเตรียมความพร้อมด้านวิทยาการและการจัดการด้านต่าง ๆ แล้ว สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ‘ความพร้อมของคน’ โดยเฉพาะความสามารถในการปรับเปลี่ยนทัศนคติ (Mindset) ในการคิด การทำ และการบริหารจัดการ”

สำคัญในการต่อยอด ที่ได้มีการบูรณาการทั้งการตอบใจยุทธกิจ การใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการปรับใช้กฎหมายเพื่อรองรับความน่าเชื่อถือและความปลอดภัยได้อย่างลงตัว เพื่อพัฒนาระบบเช็คเคลียร์ทดแทนระบบ ECS ที่ให้บริการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 ซึ่งสิ่งสำคัญของ ICAS คือ การแปลงเช็คจากกระดาษ เป็นภาพเช็ค

รายย่อยจากระบบของ NITMX การชำระราคาตราสารหนี้และตราสารทุน รวมทั้งการเชื่อมโยงระบบกับต่างประเทศ เช่น กับ USD-CHATS ของฮ่องกง เพื่อรองรับความเสี่ยงจากการชำระดุลเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ

นอกจากนี้คุณเพิ่มสุขได้ชี้ให้เห็นว่า เทรนด์อีกด้านหนึ่งที่ต้องคำนึงถึง และทำอยู่เสมอและยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้น คือการจัดการกับความเสี่ยงในหลากหลายรูปแบบที่เพิ่มมากขึ้น ดังนั้น การพัฒนา Business Continuity Plan (BCP) ของระบบการชำระเงินที่สำคัญ คือ BAHTNET และ ICAS จึงต้องดำเนินการควบคู่อย่างเข้มแข็งต่อเนื่องด้วยเช่นกัน

“ที่พวกเราคุ้นเคยวิกฤติในช่วงหลังนี้ ก็คือ เหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ ปี พ.ศ. 2554 เหตุการณ์ความไม่นิ่งทางการเมือง ภัยคุกคามทางไซเบอร์ ซึ่งในส่วนนี้ ธปท. เราก็ได้เรียนรู้พัฒนาต่อยอดและฝึกซ้อมปฏิบัติมาโดยตลอด เพื่อให้สามารถรองรับการจัดการในช่วงวิกฤติได้อย่างมีความกระชับ ฉับไว ทันการ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง เช่น การริเริ่มพัฒนาศูนย์คอมพิวเตอร์สำรองของ ธปท. นอกกรุงเทพฯ และกระตุ้น สนับสนุนให้สถาบันการเงินทยอยดำเนินการ การปรับเปลี่ยนวิธีการ ช่องทางในการสื่อสาร มีแผนเตรียมปรับระบบการตรวจเฝ้าระวัง (Monitoring) ของระบบงานสำคัญที่เป็นแบบเชิงรุกมากยิ่งขึ้น การเพิ่มให้มีรูปแบบการทำงานจาก Mobile/Virtual Office ที่พนักงานไม่จำเป็นต้องเดินทางไปทำงานที่ศูนย์สำรอง

“พัฒนาการของการนำเทคโนโลยีมาใช้พัฒนาระบบการชำระเงิน ดำเนินมาถึงช่วงที่ 3 คือ ช่วงในปีสองปีที่ผ่านมา และที่เรากำลังจะก้าวเข้าสู่ช่วงของการเปลี่ยนผ่านไปสู่ยุคการแข่งขันแบบใหม่เต็มรูปแบบ (วิ่งร้อยเมตรแบบมาราธอน) ที่เป็นช่วงของความสามารถในการ Digitalize ให้เกิดผลิตภัณฑ์และบริการแบบใหม่ ๆ ที่เป็นนวัตกรรมในทุกวงการ ที่พวกเราเริ่มจะคุ้นกับศัพท์แสงที่อาจจะยังงง ๆ อยู่พอสมควร ทั้ง Digital Business, Digital Banking หรือ Digital Economy ผ่านความก้าวหน้าของ Mega Trend (Mobile, Social Media, Big Data, Cloud) ของโลกไอทีและการปรับ Mindset ในการประยุกต์ใช้ โดยถือ Customer/User Experience เป็นธง ในช่วงนี้การขับเคลื่อนระบบการชำระเงินจะมาจากฝั่งผู้ใช้/ผู้ให้บริการรายย่อยมากยิ่งขึ้น จึงนับเป็นความท้าทายอย่างยิ่งต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกระดับทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้ง ธปท. ที่ต้องทำหน้าที่ในการส่งเสริม กำหนดนโยบาย กำกับดูแล ตรวจสอบ และเป็น Operator ในระบบโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินของประเทศ ให้เกิดประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ ภายใต้ความสมดุลกับเรื่องเสถียรภาพและความมั่นคงปลอดภัย”

คุณเพิ่มสุขระบุทั้งห้าว่า “ในการเผชิญความท้าทายที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ในอนาคตอันใกล้นี้ นอกจากการเตรียมความพร้อม ด้านวิทยาการและการจัดการด้านต่าง ๆ แล้ว ผมเห็นว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ‘ความพร้อมของคน’ โดยเฉพาะความสามารถในการปรับเปลี่ยนทัศนคติ (Mindset) ในการคิด การทำ และการบริหารจัดการ รวมทั้งมีความ ‘นิ่ง’ มากยิ่งขึ้น ซึ่งส่วนนี้ ในด้านการบริหารจัดการไอทีของ ธปท. ก็เริ่มศึกษาและเตรียมการบริหารจัดการในลักษณะ ‘Bimodal IT’ ที่ต้องสามารถบริหารจัดการงานประจำด้านปฏิบัติการ (Operation) ที่เน้นเสถียรภาพ ควบคุมและสมดุลไปกับงานด้านการพัฒนา (Development) ซึ่งมีลักษณะแตกต่างที่ต้องมุ่งเน้น Speed และ Innovation เป็นสำคัญ จากแนวทางนี้ผมคิดว่าเราจะสามารถปรับตัวและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้เป็นอย่างดี”

นิศารัตน์ ไตรรัตน์วรกุล มองไปข้างหน้ากับระบบ e-Payment

เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสอดคล้องกับไลฟ์สไตล์ที่เปลี่ยนไปของผู้ใช้บริการทางการเงินในยุคดิจิทัล ธปท. ได้ดำเนินการพัฒนาปรับปรุงระบบชำระเงินให้เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) เรื่อยมา เพราะตระหนักดีว่าเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยผลักดันเศรษฐกิจของประเทศให้เข้าสู่ Digital Economy อันเป็นจุดหมายหนึ่งบนโรดแมป (Roadmap) ในการพัฒนาศักยภาพประเทศไทย

คุณนิศารัตน์ ไตรรัตน์วรกุล ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน (ผอ.ส. ฝนช.) กล่าวว่า ปัจจุบัน ทั้งภาครัฐและเอกชน มุ่งไปสู่ Digital Economy ที่อาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น โดยในส่วนของภาครัฐมีการประกาศออกมาเป็นแนวนโยบายอย่างชัดเจน ภาคธุรกิจก็มีความต้องการในเรื่อง e-Business และ e-Commerce มากขึ้น ขณะที่ภาคการเงินก็มีบริการใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองไลฟ์สไตล์ผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป

แนวโน้มและความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) ที่เปลี่ยนแปลงไปสู่ผลให้การทำงานของ ฝนช. ต้องอาศัยความเข้าใจในความต้องการของทุกภาคส่วนให้มากขึ้น เพื่อพัฒนาระบบการชำระเงินของไทยให้เป็นระบบ e-Payment ที่มีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการ และมั่นใจได้ในเรื่องความมั่นคงปลอดภัย

“การจะเปลี่ยนมาใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉพาะระบบ e-Payment ก็ต่อเมื่อผู้ใช้อย่างมั่นใจว่ามี 3 สิ่งนี้คือ ‘ถูก ดี ปลอดภัย’ โดยในโรดแมปฉบับปัจจุบัน (Payment System Roadmap ปี พ.ศ. 2555-2559) เราได้ให้ความสำคัญครอบคลุมใน 3 ประเด็นหลักคือ **เพิ่มประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยง และคุ้มครองผู้บริโภค**”

ในการดำเนินนโยบายด้านระบบการชำระเงินของ ฝนช. เริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบาย โดยมีคณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.) เป็นหน่วยงานหลักที่เป็นผู้กำหนดนโยบายภาพรวมด้านระบบการชำระเงินของประเทศ ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอก ธปท. ทั้งภาครัฐและเอกชน อาทิ ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง, รองประธานหอการค้าไทย, ประธานสมาคมธนาคารไทย และผู้เชี่ยวชาญด้าน IT เป็นต้น

ไม่เพียงกำหนดนโยบาย ฝนช. ยังมีอีกหน้าที่หลัก คือ การผลักดันนโยบายให้ลุล่วงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งคุณนิศารัตน์ระบุว่า ความท้าทายในการผลักดันระบบ e-Payment คือ การประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องที่หลากหลายในการพัฒนาระบบที่เป็นมาตรฐานกลาง ซึ่งหลาย ๆ เรื่องยังไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง

“การขับเคลื่อน e-Payment ให้สมบูรณ์ จะทำแค่ระบบการชำระเงินไม่ได้ ต้องผลักดันให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์ตั้งแต่ระบบข้อมูลการซื้อขายสินค้า (e-Invoice) ซึ่งเป็นข้อมูลต้นน้ำไปถึงปลายน้ำ คือระบบข้อมูลภาษี ทำให้เราต้องประสานกับหลากหลายฝ่าย บางคนมองว่านอกเหนืองานของ ธปท. หรือเปล่า ซึ่งการสร้างความสำเร็จจุดนี้ก็เป็นอีกความท้าทาย”

นอกจากการส่งเสริมให้เกิด e-Payment ฝนช. ยังมีบทบาทในการกำกับดูแลระบบการชำระเงิน ซึ่งแบ่งเป็นการกำกับดูแลระบบการชำระเงินที่สำคัญ และการกำกับดูแลผู้ให้บริการ e-Payment

ในการกำกับดูแลระบบการชำระเงินที่สำคัญของไทย เช่น BAHTNET ซึ่งเป็นระบบที่รองรับการโอนเงินมูลค่าสูงของประเทศ, ระบบการโอนเงินข้ามธนาคารของ ITMX ที่ให้บริการ ATM Pool, การโอนเงินข้ามธนาคารและระบบเคลียร์เช็ค เป็นต้น ธปท. ได้ใช้หลักการตาม Principles for Financial Market Infrastructure (FMI) ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ว่าเป็นหลักการที่ดีในการบริหารจัดการความเสี่ยงของระบบการชำระเงินที่สำคัญ

“นอกจากเรื่องความปลอดภัยแล้ว อีกสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญมาก ๆ คือ การทำให้ระบบดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง เพราะหากระบบล่มไป ย่อมส่งผลกระทบต่อระบบการเงิน ภาคธุรกิจ และประชาชนจำนวนมาก ธปท. จึงต้องพยายามปิดความเสี่ยงที่อาจทำให้ระบบล่มให้มากที่สุด แต่ไม่ว่าจะดูแลดีแค่ไหน ก็ไม่อาจรับรองได้ว่าระบบจะไม่มีความล้มเหลว เพราะระบบคอมพิวเตอร์และเน็ตเวิร์กอาจขัดข้องได้ ดังนั้น หัวใจสำคัญอีกข้อในการกำกับดูแลก็คือ การมีแผนฉุกเฉินที่ดี”

ในส่วนของการกำกับดูแลผู้ให้บริการ ปัจจุบัน ธปท. ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ควบคุมดูแลธุรกิจ e-Payment ตามกฎหมายหลายฉบับ ซึ่งครอบคลุมผู้ให้บริการทั้งที่เป็นธนาคารและไม่ใช่อำนาจ (Non-bank) เช่น ผู้ให้บริการรับชำระบิล, บริการ e-Money เป็นต้น โดยมีหลักการสำคัญในการกำกับดูแล คือ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าผู้ให้บริการมีความน่าเชื่อถือ ระบบมีความมั่นคงปลอดภัย และมีการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างเพียงพอ

ทั้งนี้ คุณนิศารัตน์ย้ำว่า ทิศทางในการพัฒนา e-Payment ธปท. ยังคงเน้นการรักษาสมดุลในการดูแลเรื่องความมั่นคงปลอดภัย ภายใต้หลักการที่ว่า กฎระเบียบไม่ควรเป็นอุปสรรคในการพัฒนาของภาคธุรกิจ มีลักษณะมองไปข้างหน้า และเอื้อต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (Innovation) ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

นอกจากนี้ ธปท. ยังคงยึดแนวทางการทำงานแบบ ‘ยืนมือ’ เข้าหาภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อช่วยกันผลักดันโครงการที่ตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และขับเคลื่อนระบบ e-Payment ให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชน เพื่อผลักดันให้มีการใช้ระบบ e-Payment อย่างแพร่หลาย

“โดยทั่วไปภาคธุรกิจจะเร็วในการนำเทคโนโลยีมาใช้ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ธปท. จึงต้องไปคุยกับพวกเขาในแบบ Strategic Partner เราต้อง ‘ยืนมือ’ เกาะติด และก้าวไปพร้อมกับเขา เพื่อช่วยกันขับเคลื่อนระบบ e-Payment ให้ใช้ได้จริง และเกิดประโยชน์สูงสุดกับทุกภาคส่วนค่ะ” ผอ.ส. ฝนช. ทั้งห้า

“นอกจากเรื่องความปลอดภัยแล้ว
อีกสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญมาก ๆ คือ
การทำให้ระบบดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง
เพราะหากระบบล่มไป ย่อมส่งผลกระทบต่อ
ระบบการเงิน ภาคธุรกิจ
และประชาชนจำนวนมาก”

ศิลปะรับใช้ชีวิต กับชีวิตแห่งการรับใช้ศิลปะของ ‘ถาวร โกอุดมวิทย์’

ในแวดวงศิลปะ ไม่มีใครไม่รู้จักศิลปินชั้นครูที่ชื่อ ‘ถาวร โกอุดมวิทย์’ นอกจากจะเป็นศิลปินชั้นนำแถวหน้าของเมืองไทย อ.ถาวรยังมีอีกหลากหลายบทบาทหน้าที่ ที่ล้วนแต่สร้างคุณูปการให้กับวงการศิลปะบ้านเรา โดยบทบาทล่าสุดในชีวิตแห่งการรับใช้ศิลปะของท่านคือ การเป็นภัณฑารักษ์ผู้จัดทำ ‘Virtual Art Museum’ ให้กับ สปก.

‘BOT MAGAZINE’ ฉบับนี้ ได้รับเกียรติจากศิลปินชั้นเยี่ยมสาขาภาพพิมพ์ จากการประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2535 มาร่วมบอกเล่าถึงประสบการณ์นับตั้งแต่ที่ศิลปะเข้ามามีบทบาทในชีวิต จนถึงการใช้ชีวิตเพื่อศิลปะมารับใช้สังคม ซึ่งเชื่อว่าผู้อ่านจะได้รับแง่คิดดี ๆ จากมุมมองชีวิตและผลึกความคิดของศิลปินนักบริหารท่านนี้ไม่น้อยทีเดียว

ก้าวแรกบนถนนสายศิลปะ

ด้วยแรงบันดาลใจที่เห็นพี่สาวซึ่งวาดรูปเก่งมาก แต่กลับต้องเลือกเรียนทางด้านพาณิชยศาสตร์ เพราะคุณแม่มองว่าอาชีพศิลปินวาดรูปไม่ใช่อนาคตที่สดใส บวกกับความมุ่งมั่นที่อยากเดินบนถนนสายศิลปะ อาจารย์ถาวรจึงลองขออนุญาตจากคุณแม่

“เมื่อหลายสิบปีก่อน ความเข้าใจในเรื่องศิลปะของครอบครัวคนจีนไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ตอนนั้น ถ้าแม่ไม่ให้เรียนศิลปะ เราก็ไม่เรียน เพราะไม่รู้จะเรียนอะไร เราไม่ได้ชอบศาสตร์อื่น เราารู้สึกว่าเรามีตัวตนได้เพราะการวาดรูป”

สมัยมัธยมศึกษาตอนต้น อาจารย์ถาวรเคยมีความฝันอยากเป็นนักฟุตบอลทีมชาติ แต่ล้าพंगการเล่นฟุตบอลกับเพื่อนยังมีให้เพื่อนคนอื่นไม่ได้ กลายเป็นบุคคล ‘No Profile’ ในสังคมโรงเรียน จนได้หัดวาดรูปศิลปะ และวาดภาพแรกในชีวิตคือ พระบรมสาทิสลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยศิลปะจากธนบัตร ซึ่งทำได้ดีมากจนครูและเพื่อนยอมรับในศักยภาพด้านศิลปะ

หลังจากได้เข้าเรียนที่เพาะช่าง อาจารย์ถาวรมุ่งมั่นกับการเรียนอย่างมาก เพื่อพิสูจน์ให้ครอบครัวเห็นว่า การตัดสินใจครั้งนี้เป็นสิ่งที่ถูกต้อง จนในที่สุดก็สามารถเข้าเรียนต่อที่ภาควิชาภาพพิมพ์ คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สำเร็จ

หลากหลายบทบาทในวงการศิลปะ

พอจบปริญญาตรี อาจารย์ถาวรได้รับการบรรจุเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากรในวัยเพียง 25 ปี จากนั้นก็ได้รับทุนไปดูงานที่ต่างประเทศจากมูลนิธิร็อกเกิ้ลเฟลเลอร์ ก่อนจะกลับมาศึกษาต่อปริญญาโทสาขาภาพพิมพ์จนจบ แล้วกลับมาเป็นอาจารย์อีกครั้ง จนกระทั่งได้เลื่อนตำแหน่งเป็นรองอธิการบดี มหาวิทยาลัยศิลปากร (ครั้งแรก)

แม้จะไม่เคยมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาก่อน แต่อาจารย์ถาวรเชื่อว่าท่านเคยได้รับบทเรียนเกี่ยวกับหลักการบริหารมาแล้ว จากการเรียนศิลปะภาพพิมพ์ เนื่องจากงานภาพพิมพ์จะมีหลากหลายองค์ประกอบและหลายขั้นตอนที่เชื่อมโยงกัน ต้องให้ทุกองค์ประกอบและทุกขั้นตอนต้องดี ภาพพิมพ์จึงจะสมบูรณ์ ซึ่งนี่ถือเป็นภาพสะท้อนหลักการบริหารที่ดี

หลังรับหน้าที่ผู้บริหารของมหาวิทยาลัย อาจารย์ถาวรได้หลักการใหม่ที่นำสนใจที่ว่า ตอนเป็นศิลปิน คนอื่นคิดอะไรกับเราไม่สำคัญเท่าเราคิดอะไร แต่พอเป็นผู้บริหาร เราคิดอะไรไม่สำคัญเท่าผู้ร่วมงานของเราจะคิดอะไร ทั้งนี้ ระหว่างทำหน้าที่ในรั้วมหาวิทยาลัย อาจารย์ถาวรก็ไม่ได้ละทิ้งบทบาทศิลปิน โดยมีการรังสรรค์งานศิลปะออกมาอยู่เรื่อย ๆ พร้อมกับนำผลงานไปจัดแสดงอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งหลายชุดถูกนำไปจัดแสดงที่แกลเลอรีในต่างประเทศ โดยเฉพาะญี่ปุ่น

เมื่อหมดวาระรองอธิการบดียุคแรก อาจารย์ถาวรได้ทำตามความฝันด้วยการเปิดแกลเลอรีของตัวเองชื่อว่า ‘Ardel Gallery of Modern Art’ (หอศิลป์ร่วมสมัยอาร์เดล) โดยพ่วงบทบาทการเป็นผู้บริหารจัดการศิลปินและงานแสดงศิลปะผ่านหอศิลป์ฯ อาร์เดล เพิ่มเข้ามา

“เราฝันอยากมีแกลเลอรีดี ๆ เพราะสมัยเป็นศิลปิน เวลาจะแสดงงานที่เราต้องการทำเองหมด ซึ่งในกระบวนการจัดแสดงมีเป็นร้อยกระบวนการ ซึ่งจริง ๆ ศิลปินควรมีกระบวนการเดียวคือสร้างสรรค์งานศิลปะ ที่เหลือเป็นงานของผู้จัดการแกลเลอรี ก็เลยคิดว่าควรต้องมีแกลเลอรีลักษณะนี้”

ผืนตัวสู่ ‘เบื้องหลังความสำเร็จ’ ของศิลปิน

“อีกแรงบันดาลใจในการทำแกลเลอรีคือเราเคยไปที่เคียวโกะแกลเลอรี (ปัจจุบันชื่อ ‘100 ต้นสน’) ซึ่งดังมาก เขาเอาผลงานดี ๆ ระดับโลกมาจัดแสดง มีศิลปินอยากไปจัดแสดงที่นั่นเยอะมาก ซึ่งตอนนั้นเราก็ตีอกว่าเป็นศิลปินรุ่นใหม่ทีพอจะมีชื่อเสียง ก็ไปบอกว่าอยากมาแสดงงานที่นี่ เขาตอบว่า แกลเลอรีนี้ไม่ใช่พื้นที่สำหรับศิลปินไทย มันรู้สึกแปลกข้างใน ก็เลยคิดว่าต้องมีแกลเลอรีแบบนี้สำหรับศิลปินไทยรุ่นใหม่ แต่ตอนนั้นยังไม่มีเงินสร้าง แต่ความคิดนี้ก็ฝังอยู่ในใจตลอดเวลา”

กว่าจะได้ตัวอาคารนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย แต่สิ่งที่ยากกว่าคือ การจัดการบริหารศิลปิน โดย อาจารย์ถาวรให้เหตุผลว่า ยุคนั้นศิลปินถูกมองว่ามี ‘อีโก้ (Ego)’ สูง พูดจาไม่รู้เรื่อง ไม่ตรงเวลา นึกถึงแต่ประโยชน์และความพอใจของตนเป็นหลัก ไม่เข้าใจธุรกิจ ฯลฯ หลายคนจึงปรามาสว่าหอศิลป์แห่งนี้น่าจะอยู่ไม่นาน

ด้วยประสบการณ์ในการบริหารงานที่มหาวิทยาลัยสอนให้อาจารย์ถาวรเข้าใจว่า บริบทใดควรจะเป็นผู้บริหารที่แข็งแกร่ง และเมื่อใดควรจะเป็นอินอ่อน บวกกับการมีอารมณ์ขันและความเมตตาเป็นหลักยึด ทำให้เพียง 2 ปีแรก หอศิลป์ฯ อาร์เดลได้รับการจัดอันดับเป็นแกลเลอรีที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งในเมืองไทย และตลอดเวลากว่า 8 ปีของหอศิลป์แห่งนี้ ได้เปิดโอกาสและสร้างศิลปินรุ่นใหม่ให้มีชื่อเสียงมาแล้วหลายคน

มุมมองต่อพัฒนาการวงการศิลปะไทย

“พัฒนาการวงการศิลปะบ้านเราคือขึ้นมากจากการที่เรามีผู้ประกอบการใหญ่หลายราย โดยต้องขอบคุณ คุณบุญชัย เบญจรงค์กุล ที่ทุ่มเงินเป็นพันล้านเพื่อซื้องานศิลปะไปใส่พิพิธภัณฑ์ที่สร้างด้วยเงินอีกหลายร้อยล้าน นี่กลายเป็นโมเดลทำให้คนรวยที่มั่งคั่งและหลงทาง ได้กลับมาให้ความสนใจสนับสนุนศิลปะมากขึ้น”

“เรามีความสุขกับการทำงาน และเราทำงานด้วยความมีเกียรติที่จะภูมิใจในตัวเอง ซึ่งแม้ว่าวันหนึ่งเราจะจากไป แต่เกียรตินี้จะมอบความหมายที่ลึกซึ้งให้กับคนที่ศรัทธาและชื่นชมเราตลอดไป”

อาจารย์ถาวรกล่าวเพิ่มเติมว่า ถือเป็นเรื่องที่ดีที่ทุกวันนี้ นอกจากบริษัทห้างร้าน ยังมีองค์กรภาครัฐหลายแห่ง รวมถึง อบต. ที่หันมาให้การสนับสนุนวงการศิลปะด้วยการซื้อและสะสมผลงานศิลปะของศิลปิน โดยเฉพาะศิลปินรุ่นใหม่ ซึ่งนั่นหมายถึงโอกาสที่จะสร้างศิลปินหน้าใหม่ขึ้นมาประดับวงการอีกมหาศาล

“ผมอยากเห็น อบต. เอาผลงานศิลปะที่สะสมไว้ออกมาจัดโชว์เป็นพิพิธภัณฑ์ เพราะการแขวนถือเป็นการเก็บรักษางานศิลปะที่ดีที่สุด นอกจากนี้ผลงานยังจะถูกเผยแพร่เป็นวิทยาทาน และเป็นแหล่งสืบค้นเรียนรู้ ซึ่งถือเป็นงานบริการชุมชน ซึ่งผมมองว่า อบต. มีศักยภาพที่จะทำภารกิจนี้ได้อย่างสมบูรณ์ เพราะมีทรัพยากรเพียงพอและที่นี้ก็มียางานดี ๆ ของศิลปินแถวหน้าของเมืองไทยเก็บไว้อยู่หลายชิ้น”

สร้างสมดุลชีวิตด้วยการรักษาใจ

แม้จะทำงานหนักเพราะต้องรับภาระหน้าที่ในหลายบทบาท แต่อาจารย์ถาวรก็ยังหมั่นดูแลสุขภาพกายด้วยการเจียดเวลาไปปั่นจักรยานไฟฟ้าในตอนเช้าทุกวัน ควบคู่กับการดูแลเอาใจใส่ในเรื่องอาหาร สำหรับสุขภาพใจ อาจารย์ถาวรเชื่อว่า การมองโลกในแง่ดีและการมีอารมณ์ขันเป็นพลังธรรมชาติ บวกกับการมีความรักและความเมตตาเป็นเครื่องรางป้องกันตัว จะช่วยให้ชีวิตยืนยาว ซึ่งถือเป็นเคล็ดลับความสุขและความสำเร็จในชีวิตในแบบฉบับของอาจารย์ถาวร

“เคล็ดลับสำคัญคือ เรามีความสุขกับการทำงาน และเราทำงานด้วยความมีเกียรติที่จะภูมิใจในตัวเอง ซึ่งแม้ว่าวันหนึ่งเราจะจากไป แต่เกียรตินี้จะมอบความหมายที่ลึกซึ้งให้กับคนที่ศรัทธาและชื่นชมเราตลอดไป เหมือนเช่น มหาตมะ คานธี ที่ความยิ่งใหญ่ของท่านทำให้ Ben Kingsley ที่มาแสดงเป็นท่านได้รับการเคารพจากผู้ที่นับถือท่านไปด้วย”

มีคนไม่มากนักที่สามารถแปลงสิ่งที่ทำแท้แค่ริชชี่ให้กลายเป็นรายได้มหาศาลได้ ซึ่งอาจารย์ถาวรนับเป็นหนึ่งในผู้ที่โชคดีนั้น โดยวิธีคลายเครียดของท่านคือการสเก็ตบอร์ดไปเรื่อยเรื่อย ซึ่งบางรูปขายได้ในราคาถึงครึ่งแสนก็มี นอกจากนี้ ยังมีวิธีแก้เครียดด้วยการฟังเพลงและเที่ยวภูเขา โดยปัจจุบัน ท่านมีบ้านพักที่เขาใหญ่ ซึ่งกลายเป็นตัวเลือกแรกในการบำบัดฟื้นฟูร่างกายและจิตใจของท่านไปแล้ว

3 ภาพยนตร์ในดวงใจ และ 3 หนังสือแนะนำ

สำหรับรายชื่อภาพยนตร์ในดวงใจ ประกอบด้วย ‘Life is Beautiful’ (1997) เนื่องจากมองว่าบ่อยครั้งที่ท่านจำเป็นต้องรักษาใจให้มั่นคงและอยู่ภายใต้สถานการณ์กดดันให้ได้ ด้วยวิธีคิดแบบพระเอกในเรื่องที่มักจะเปลี่ยนช่วงเวลาเลวร้ายถึงชีวิตให้กลายเป็นเรื่องตลกได้ทุกครั้ง

นอกจากนี้ ได้แก่ ‘Braveheart’ (1995) โดยเหตุผลที่ชอบเพราะเป็นหนังที่สะท้อนภาพการต่อสู้เพื่อปกป้องอุดมการณ์บางอย่าง และ JFK (John F. Kennedy- 1991) ซึ่งอาจารย์ถาวรมองว่าเรื่องราวคล้ายกับชีวิตของท่าน ที่สู้แหลกเมื่อถึงเวลาต้องสู้เพื่อหลักการที่ถูกต้อง แม้ว่าจะต้องยืนอยู่เดียวดาย โดยเฉพาะกับเหตุการณ์ทางการเมืองในช่วงเกือบ 10 ปีที่ผ่านมา

ขณะที่หนังสือเล่มโปรดที่อยากแนะนำเล่มแรกมีชื่อว่า ‘Eat That Frog!’ โดย Brian Tracy ซึ่งอาจารย์ถาวรเชื่อว่าส่วนหนึ่งที่ทำให้ท่านประสบความสำเร็จในฐานะนักบริหารก็มาจากแนวคิดพื้นฐานที่ชี้แนะแนวทางจัดลำดับความสำคัญในการวางแผนชีวิตให้กับท่านได้อย่างมาก

แม้จะไม่นิยมน่านวนิยาย แต่อาจารย์ถาวรแนะนำเรื่อง ‘The Good Earth’ หรือ ‘ทรัพย์ในดิน’ แต่งโดย Pearl S. Buck โดยให้เหตุผลว่ามีเรื่องราวชีวิตอันแสนลำบากของคนจีนในซิงเตาผ่านมุมมองของชาวตะวันตกที่เข้าไปในเมืองจีน เป็นภาพสะท้อนชีวิตยากลำบากของคุณพ่อของท่านที่เดินทางมาจากซัวเถา ซึ่งน่าจะทำให้หลายครอบครัวได้เห็นความลำบากของบรรพบุรุษ

สุดท้ายคือ หนังสือเขียนโดยกฤษณมูรติ แม้จะอ่านยากสักหน่อย แต่คุ้มค่าแก่การอ่าน เพราะจะช่วยให้เห็นมุมคิดใหม่ ๆ ที่ไม่เคยมองและทำให้มีติดคิดกว้างขึ้นในหลาย ๆ เรื่อง ซึ่งอาจารย์ถาวรเชื่อว่าท่านเองก็ได้ความคิดเชิงศิลปะหลายอย่างมาจากการอ่านหนังสือของท่านกฤษณมูรติ

ทั้งหมดนี้เป็นเพียงเศษเสี้ยวบางส่วนของผลึกชีวิตและมุมมองของ ‘ถาวร โกอุดมวิทย์’ ศิลปินชั้นครูผู้ก่อตั้งเพื่อพัฒนางานศิลปะเมืองไทยมายาวนานกว่า 30 ปี

PAYMENT IN THAILAND

e-Payment

56,851 เครื่อง
= จำนวนตู้เอทีเอ็ม

311,289 เครื่อง
= จำนวนเครื่องรับชำระบัตร

บัตรเครดิต
18.6

บัตรเอทีเอ็ม
24.1

บัตรเดบิต
45.2

จำนวน (ล้านใบ)

สัดส่วนการใช้จ่ายผ่าน e-Payment

34%

E-Money

21%

ATM + Debit Card

18%

Credit Card

8%

Internet Banking

3%

Mobile Banking

16%

อื่นๆ

หมายเหตุ : 1) บัตรเอทีเอ็มและบัตรเดบิต รวมรายการชำระเงินที่ร้านค้า ออนไลน์ และชำระเงินที่เครื่อง ATM
2) อื่น ๆ ประกอบด้วย Direct Debit, Direct Credit, BAHTNET 3rd Party และ Bulk Payment

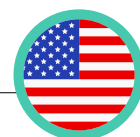
20%

= อัตราเติบโตเฉลี่ยต่อปีของ
e-Payment ตั้งแต่ปี 2551-2556

คนไทยกับการใช้ e-Payment

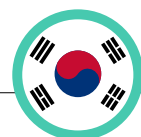
ฟินแลนด์
410

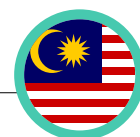
สหรัฐอเมริกา
380

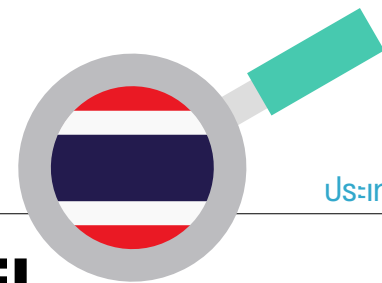
สหราชอาณาจักร
280

เกาหลีใต้
270

มาเลเซีย
65

ประเทศ

ไทย
30

จำนวนรายการต่อประชากรต่อปี

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย, Bank of Negara Malaysia และ Capgemini (2013)
World Payment Report 2013

*หมายเหตุ : 1) ข้อมูลของไทยและมาเลเซียเป็นข้อมูลการใช้ e-Payment ต่อประชากรในปี 2556
2) ข้อมูลของฟินแลนด์ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และเกาหลีใต้เป็นการใช้ e-Payment ต่อประชากรในปี 2554

THAILAND INTERNET USERS .

ปี 2556

32.3

ปี 2557

50.4

ชั่วโมง / สัปดาห์

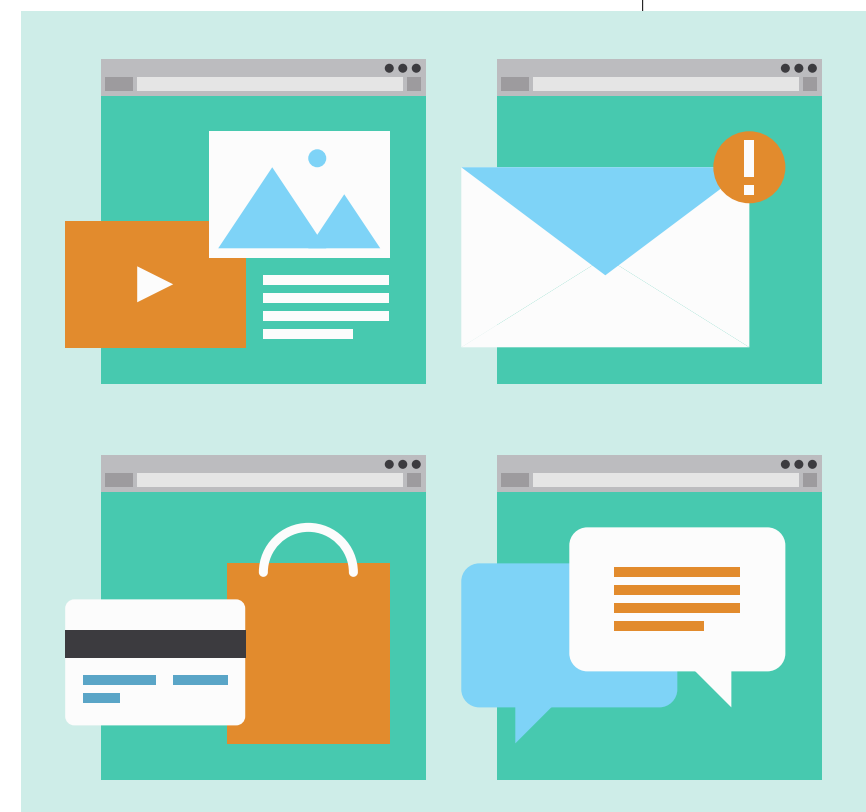
56%

= คนไทยใช้เวลา
กับอินเทอร์เน็ต
เพิ่มขึ้น

7.2 ชั่วโมง / วัน

= อัตราเฉลี่ย
การใช้อินเทอร์เน็ต
ของคนไทย

ที่มา : สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
(องค์การมหาชน) (2014) Thailand Internet User
Profile 2014

‘เป็น-อยู่-คือ’ วิถีสร้างเยาวชนไทย ในแบบฉบับของ รพท.

BOT Challenge & Experience เป็นโครงการพัฒนาเยาวชนไทย ที่ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง และเป็นโครงการในฝันสำหรับ เยาวชนที่สนใจในเรื่องเศรษฐศาสตร์การเงิน สำหรับปีนี้ได้มีการต่อยอด รูปแบบให้มีความเข้มข้นขึ้น ภายใต้ธีม BOT Challenge & Experience 2014 : ‘เป็น - อยู่ - คือ’ จัดขึ้นที่สำนักงานภาคเหนือ ธนาคารแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยสถานที่และบรรยากาศที่สวยงาม ร่มรื่น และ BOT Youth Camp ที่จัดขึ้นเป็นครั้งแรก ปลูกเร้าศักยภาพ

ของเยาวชนไทยที่ผ่านเข้ารอบมาเป็นอย่างมาก เพราะในครั้งนี้อัดแน่น ไปด้วยสาระและบันเทิง พร้อมให้ทุกคนเก็บเกี่ยวความรู้และไอเดีย ในการใช้ชีวิตจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ รวมถึงร่วมทำเวิร์กช็อปต่าง ๆ ด้วย เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ มอบแนวคิดใหม่ ๆ ตามหลักการพอเพียง และต่อยอดนิยามของคำว่า ‘เป็น - อยู่ - คือ’ โดยมุ่งหวังที่จะทำให้ เยาวชนไทยรุ่นใหม่มีความครบเครื่อง ‘เก่งเรื่องเรียน เขียนเรื่องการสื่อสาร ตามมาตรฐาน BOT’

หนูดี - วณิชชา เรช

วางแผนแนวคิด แบบยั่งยืน

หนูดี - วณิชชา เรช มหบัณฑิตสาวจากฮาร์วาร์ด ผู้เชี่ยวชาญ และที่ปรึกษาด้านอัจฉริยภาพ ที่เราคุ้นหน้าคุ้นตากันเป็นอย่างดี ซึ่งคุณหนูดี มาบอกเล่าถึงหลักการบริหาร 5 ประการสำหรับ เยาวชนไทย ดังนี้

1. **บริหารใจกับสมอง** - ต้องคอยเตือนตัวเองให้ออกกำลังกายสม่ำเสมอ ทริคที่ดีคือ ขณะที่วิ่งก็ฟังคลิปลีเกิงที่อัดคำบรรยายของครูไปด้วย แทนที่จะฟังเพลง และควรรับประทานอาหารที่ไม่หวานจัด งดกาแฟเย็น อย่าเริ่มต้นนิสัยดื่มกาแฟในวัยเรียนเด็ดขาด สารกระตุ้นอื่น ๆ ก็ควรงด และควรเข้านอนก่อนเที่ยงคืนเป็นประจำทุกวัน เพราะหากนอนหลับหลังเที่ยงคืน สมองจะทำงานได้น้อยลง และส่งผลต่อความจำ

2. **บริหารเวลา** - เปรียบได้กับการบริหารชีวิต ในแต่ละวัน ต้องคิดว่าจะใช้ยังไงให้คุ้มค่า โดยวิธีการง่าย ๆ ในการบริหารเวลาให้มีประสิทธิภาพ คือ

- ลดเวลาการใช้โซเชียลและการเข้าอินเทอร์เน็ตลง กำหนดไว้เลยว่าจะทำกิจกรรมนี้วันละ 15 - 30 นาที

- ไม่เล่นเกมคอมพิวเตอร์ ดึงออกไปจากชีวิตได้เลย
- งดการแชท ทุกครั้งที่ทำการบ้าน ทำรายงาน อย่าให้คอมพิวเตอร์ออนไลน์อะไรไว้เลย หรือออฟไลน์แชททั้งหมด และทุ่มเททำงานให้เต็มที่ในระยะเวลา 50 นาที เพราะสมองเราจะทำงานได้ดีที่สุดในช่วง 50 นาทีแรก จากนั้นค่อยๆ ปล่อยให้สมองคลาย อิริยาบถ ทำกิจกรรมต่าง ๆ สัก 15 นาที

3. **บริหารข้อมูล** - ชีวิตมหาวิทยาลัย จะเต็มไปด้วยข้อมูลที่มากมาย ที่เราจะต้องทำความเข้าใจ ต้องจำ ต้องตอบคำถาม ต้องสอบ ถ้าเรารับมือกับข้อมูลได้ ชีวิตเราจะสุขสบายมาก อย่าตกใจมากเกินไปกับข้อมูล ดังสติ และจัดระบบข้อมูลให้ดี

4. **บริหารร่างกายและสุขภาพ** - ไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้น เราต้องหาเวลาออกกำลังกายให้ได้ อย่างน้อยอาทิตย์ละ 3 ครั้ง เพราะทุกครั้งที่เราออกกำลังกาย สมองเราจะทำงานได้ดีขึ้น แล้วเราจะรู้สึกง่วงนอนในห้องเรียน และไม่ว่าจะไม่มีเวลาขนาดไหน ก็ต้องออกกำลังกาย เพื่อให้สมองกับร่างกายเหนื่อยเท่ากัน แล้วเราจะหลับง่าย นี่เป็นเคล็ดลับที่ง่ายที่สุด

5. **บริหารเงิน** - บางคนเรียนดี เรียนเก่ง จบเกียรตินิยม ทำได้ทุกอย่างในเรื่องงาน แต่บริหารเงินในชีวิตไม่ได้ ทำธุรกิจก็ล้มละลาย เพราะไม่สามารถดูแลเงินที่ตัวเองหามาได้

“หากเรารู้จักวางแผนแนวคิด
ก็จะสามารถใช้ชีวิตอย่างยั่งยืนได้”

“ทั้งหมดนี้เกี่ยวข้องกันเป็นวงจร ถ้าทำได้ ชีวิตเราจะสมบูรณ์แบบมาก เป็นการใช้ชีวิตที่ดีและยั่งยืน ห้ามพลาดแม้แต่เรื่องเดียว ถ้าทำได้ ผลที่ได้รับ คือ เรียนจบได้เกรดดี มีอาชีพที่ทำตามความฝันของตัวเองได้ สามารถใช้ชีวิตแบบที่เราฝันไว้ เริ่มตั้งแต่มัธยมดีที่สุด อย่ารอให้ถึงมหาวิทยาลัย เพราะกว่าจะถึงวันนั้นอาจสายเกินไปแล้ว”

สุดท้ายคุณหนูดีเน้นย้ำว่า หากเรารู้จักวางแผนแนวคิด ก็จะสามารถใช้ชีวิตอย่างยั่งยืนได้

‘2 วิถี 2 ความคิด ชีวิตยั่งยืน’

BOT Youth Camp ยังมีวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิและเพียบพร้อมด้วยประสบการณ์มาถ่ายทอดข้อคิดดี ๆ อีกมากมายให้กับน้อง ๆ เยาวชน โดยวิทยากรทั้ง 2 ท่าน ได้แก่ คุณสเรีงรงค์ วงษ์สวรรค์ เจ้าของแบรนด์ Rubber Killer และคุณจิรเทพ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา โฆษก รพท.

สเรีงรงค์ วงษ์สวรรค์
คิดเล่น ๆ ก็เป็นเงิน

ด้วยพื้นฐานของการเป็นสถาปนิก ทำให้คุณสเรีงรงค์ ลูกชายคนเล็กของคุณ‘รงค์ วงษ์สวรรค์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ปี พ.ศ. 2538 มักหยิบจับสิ่งของรอบตัวมาประดิษฐ์เป็นข้าวของเครื่องใช้อยู่เสมอ อยู่มาวันหนึ่งก็ทำกระเป๋าจากยางในรถยนต์ออกมา แล้วนำไปอวดเพื่อน เพื่อน ๆ ก็อยากได้มาซอกันเต็มไปหมด จากนั้นก็ได้รับแรงยุให้ผลิตออกมาขาย โดยเริ่มต้นจากแฟนเพจในเฟซบุ๊ก และไม่คิดมาก่อนว่าจะกลายมาเป็นธุรกิจ ‘กระเป๋าคือโค’ ยอดนิยมได้ขนาดนี้ เพราะนอกจากจะสอดคล้องในกลุ่มคนไทยรุ่นใหม่ หัวใจริชเชิลแล้ว ยังโด่งดังไกลถึงประเทศญี่ปุ่นด้วย

“ปัจจัยที่ทำให้ Rubber Killer ประสบความสำเร็จ คือ วัตถุดิบที่ไม่เหมือนคนอื่น ยางในรถยนต์ก็เป็นยางในรถยนต์ที่ใช้แล้ว ซึ่งแต่ละยี่ห้อก็มีลวดลายไม่เหมือนกัน ยิ่งทำให้มีความโดดเด่น และมีความเรีงเตอร์ชัดเจน ทำให้ไม่มีคู่แข่งในตลาด แม้กระบวนการผลิตจะไม่ง่าย เพราะกว่าจะได้ชิ้นงานที่ดีและสะอาด ต้องล้างกันถึง 5 ขั้นตอนเลยทีเดียว และผมจะใส่คีย์เวิร์ดในการ

ออกแบบไปว่า โลกนี้จะมีคนขายกระเป๋ามาก 450 ล้านคนเลยมั้ง แต่เราต้องมุมมองที่แตกต่าง มองให้เห็นความงามของวัตถุดิบ ทำยังไงให้สวย ต้องผ่านขั้นตอนการตัดเย็บแบบไหน เน้นความเนียน ของเก่าเอามาใช้ใหม่ก็ทำให้เนียนได้ ไม่ต้องเขอะเซมอะไร ผมไม่ชอบความหยาบ ถ้าดูเผิน ๆ อาจดูไม่ออกด้วยซ้ำว่าทำจากยางในรถยนต์ นั่นจะทำให้เขาคิดเงินสองพันบาทมาซื้อสินค้าริชเชิล และได้ความทนทานในการใช้งานกลับไปเป็นของแถม แต่จะเย็บหน่อยตรงที่พอเขาซื้อไปแล้ว จะไม่กลับมาซื้อใบที่สอง เพราะมันไม่พังเสียที”

ปัจจุบัน Rubble Killer มีกระเป๋าราว 30-40 แบบ ทั้งกระเป๋าสตางค์ กระเป๋าถือ กระเป๋าไลฟ์สไตล์ของผู้หญิงและผู้ชาย แบนด์ที่ถือกำเนิดจากจังหวัดเชียงใหม่ มีลูกค้าประจำไม่น้อย ที่ตามซื้อตามเก็บทุกรุ่น เพราะความชอบส่วนตัว ซื้อไปสะสมเป็นคอลเลคชั่น และนอกจากรุ่นที่ทำจากยางในรถยนต์แล้ว ยังมีรุ่นที่ทำจากวัตถุดิบอื่น ๆ อีก นั่นคือถุงนมผง ซึ่งก็ได้รับการตอบรับที่ดีเช่นกัน

ทั้งนี้ การกลั่นความคิดจนเป็นตัวตนของผู้ชายที่ชื่อว่า สเรีงรงค์ วงษ์สวรรค์ ส่วนสำคัญเกิดจากการแสวงหาแรงบันดาลใจจากการเดินทาง ซึ่งไม่ได้หมายถึงการท่องเที่ยวเท่านั้น

“แค่เดินออกจากบ้านไปหน้าปากซอยก็คือการเดินทางแล้ว เราอาจจะเจอใบไม้ที่ร่วงหล่นอยู่ริมถนน แล้วก็มองเพราะรู้สึกว่ามันสวยดี จะเก็บเอาไปทำอะไรต๊ะนะ ผมเป็นคนชอบเดินทาง ชอบถ่ายรูป เชื่อสิว่าตามถนนหนทางมีแรงบันดาลใจอยู่เต็มไปหมด ไม่จำเป็นต้องออกไปสูดอากาศบริสุทธิ์บนยอดเขาหรอก และบางครั้งแรงบันดาลใจอาจเกิดจากปัญหาและคำถามก็ได้ เช่น ผมทำกระเป๋าเป้สำหรับนักเดินทางที่ใส่แล็ปท็อปขึ้นมา เพราะเกิดคำถามกับตัวเองว่า ผมอยากได้กระเป๋แบบนี้”

ปัญหาและอุปสรรคสำหรับคุณสเรีงรงค์ยังหมายถึงความท้าทายที่จะต้องก้าวผ่านให้พ้น และเอาชนะมันให้ได้ เหมือนเมื่อแรกเริ่มธุรกิจที่ทุกอย่างเป็นเรื่องใหม่ทั้งหมด ซึ่งหากจะถามความพยายาม ก็คงไม่มี Rubber Killer ในวันนี้

“ยางในรถยนต์ไม่ได้ถูกออกแบบมาเพื่อการตัดเย็บ แต่ถูกออกแบบเพื่อบรรจุลมและขับเคลื่อนรถ เพราะฉะนั้นไม่เคยมีใครที่เคยเย็บยาง

มาก่อน ตอนแรก ๆ ผมก็รู้สึกว่าการทำมันเย็บยากจัง ก็เริ่มท้อใจไม่เป็นไร ถ้าเย็บไม่ได้ ก็กลับไปเป็นสถาปนิกอย่างเดิม ออกแบบบ้านเหมือนเดิม แต่ด้วยความที่ผมเป็นคนชอบเอาชนะ เลยเกิดแรงฮึดขึ้นมาว่าต้องทำได้สิ จากนั้นก็เกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ

เช่น ต้องใช้จักรประเภทไหน ต้องปรับเปลี่ยนฝีเข็ม อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อที่จะเอาชนะมันให้ได้ ผมไม่มองปัญหาเป็นอุปสรรค แต่ผมมองว่ามันเป็นสิ่งที่ต้องเอาชนะ ซึ่งเรื่องนี้นำไปปรับใช้ได้กับทุก ๆ เรื่องในชีวิต”

นอกจากนี้ในฐานะเจ้าของกิจการ คุณสเรีงรงค์บอกว่า ในการทำธุรกิจอย่าคำนึงแต่ผลกำไร แต่ควรดูคนที่ทำงานกับเราให้ดีด้วย ซึ่งเป็นหลักการที่จะทำให้ธุรกิจยั่งยืน “หัวหน้าช่างของ Rubber Killer เงินเดือนเยอะกว่าสถาปนิกอีก ทำไม่ละ ช่างเย็บผ้าต้องจนหรือ? เราต้องเคารพในวิชาชีพของเขา เขาต้องอยู่ได้ ต้องมีรายได้ที่ดี ถ้าไม่มีเขา เราก็ไม่มีแบรนด์ ไม่มีเงิน”

คุณสเรีงรงค์ยังมีคำแนะนำฝากถึงน้อง ๆ เยาวชนที่อยากจะยึดอาชีพการออกแบบว่า ทุกอย่างที่ออกแบบมาต้องขายได้ ทำตัวให้เป็นดีไซน์เนอร์ ไม่ใช่ศิลปิน

“ถ้าขายไม่ได้ก็ไม่มีข้าวกิน เราต้องดูแลตัวเองให้ได้ก่อน”

ส่วนมุมมองเกี่ยวกับความพอเพียง คุณสเรีงรงค์ให้คำตอบว่า ความพอเพียงสำหรับแต่ละคนนั้นไม่เท่ากัน สำคัญที่ว่าพอเพียงแล้วสร้างตัวตนของเราได้ เช่นเดียวกับที่เขาสร้างผลิตภัณฑ์และสร้างแบรนด์ ด้วยการเติบโตแบบค่อยเป็นค่อยไป จริงอยู่ ‘เงิน’ ใคร ๆ ก็อยากได้ แต่ไม่จำเป็นต้องรีบ

“ผมไม่เชื่อคำว่าน้ำขึ้นให้รีบตัก เพราะบางทีรีบตักอาจจะตกลงไปในคลองเลยก็ได้ ผมเชื่อในการเติบโตอย่างมั่นคง ค่อยเป็นค่อยไป หลายครั้งที่ต้องแคนเชิลออเดอร์ลูกค้าต่างประเทศ เพราะถ้าเร่งทำ

ก็จะได้งานที่ไม่มีคุณภาพ ได้ไม่คุ้มเสีย เขาก็จ้างเราแค่ครั้งเดียว และไม่กลับมาสั่งอีกเลย”

สุดท้ายคุณสเรีงรงค์มีคำแนะนำให้กับน้อง ๆ ว่า “ถ้าอยากทำอะไรก็ต้องลงมือทำ คิดได้ก็ทำเลย แต่ว่าก่อนหน้าที่จะทำ ย้อนกลับไปว่าก่อนที่เราจะต้องคิดให้รอบคอบ วางแผนให้ดี ศึกษาหาข้อมูล แล้วก็ลงมือทำอย่าแคว้งแวงแผนแล้วก็ทิ้งไว้บนอากาศ คนที่ทำได้คือคนที่ลงมือทำแล้วคนที่ทำได้ก่อนก็สำเร็จก่อนเสมอ ที่สำคัญคืออย่าเอาเปรียบคนอื่น ถ้าคุณอยากประสบความสำเร็จ อยากมีเงิน มันไม่ยากหรอก ไม่ยากเลย แต่ทำยังไงให้มีเงินแล้วเท่ มีเงินแล้วไม่ไปกดหัวคนอื่น ไม่เอาเปรียบคนอื่น เราสามารถก้าวไปข้างหน้าได้โดยไม่เอาเปรียบเพื่อนมนุษย์”

จิรเทพ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา

ความสุขหลากหลาย

เมื่อ 24 ปีที่แล้ว ธปท. ได้ต้อนรับนักเรียนนอกคนเก่ง ที่มีดีกรีปริญญาตรีและปริญญาโทสาขาเศรษฐศาสตร์จาก London School of Economics และ Oxford University ทั้ง ๆ ที่ความตั้งใจในเมืองต้นคุณจิรเทพอยากจะได้ตามความฝันเพื่อทำงานในธุรกิจบันเทิง และเขาเป็นหนึ่งในคนที่ทำให้ภาพลักษณ์หนุ่มแบงค์แตกต่างไปจากที่เรา ๆ ดันเคย ด้วยบุคลิกการแต่งตัวที่ทันสมัย โก้ และเท่ คุณจิรเทพได้ยกบทเรียนชีวิตและประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมา ในฐานะ ‘ลูกหม้อ’ ของ ธปท. มาแบ่งปันให้น้อง ๆ เยาวชน ให้เกิดแรงบันดาลใจ และเข้าใจถึงหลักการการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงและเป็นสุข

“ที่ผ่านมาเราเข้าใจกันว่าพอเพียงคือใช้ให้น้อย หรือสมถะ คือการใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย แต่สมถะ แปลว่า สมฐานะ หมายความว่า เรามีทรัพยากรตรงนั้นเท่าไร เราก็ใช้ทรัพยากรให้เต็มที่ เหมือนเราไปเที่ยวภูเขา วิถีที่ดีที่สุดคือวิถีที่อยู่ปากเหว เพราะเห็นทั้งข้างล่าง เห็นทั้งตรงกลาง เห็นทั้งข้างบน แต่ที่นี้เราไปอยู่ปากเหวแบบไม่มีที่เกาะอะไรเลย โอกาสจะร่วงลงไปก็มีสูง เพราะฉะนั้นเราจะถอยหลังแค่ไหนจากปากเหวโดยที่ยังเห็นวิวมันอยู่ ในบางที่ที่ทางเดินมันขรุขระ เราก็อาจจะถอยลงมาหน่อย ไปเดินในที่ที่ค่อนข้างปลอดภัย อาจจะอยู่ใกล้ปากเหวมากขึ้นด้วยซ้ำ เพราะฉะนั้นพอเพียงในที่นี้คือทำให้เต็มศักยภาพ แต่ต้องมีความสุขด้วย ไม่ใช่ชนะอย่างเดียว สำเร็จอย่างเดียว แต่ต้องมีความสุขด้วย”

คุณจิรเทพขึ้นชื่อว่าเป็นบุคคลที่ใช้ชีวิตครบรส ด้วยความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ที่ไม่เป็นรองใคร ทั้งยังชื่นชอบในงานศิลปะ ชอบงานเขียนหนังสือ และมีไลฟ์สไตล์ที่รุ่มรวย ซึ่งถือเป็นสมดุลชีวิตที่ดี และเป็นเรื่องราวอีกส่วนหนึ่งของชีวิตที่ก่อให้เกิดความสุข

“เมื่อวันหนึ่งที่เรายู่สูงสุดสุดของความสำเร็จแล้ว สิ่งที่เราต้องการมากที่สุดเลยก็คือ ความสวยงามและความสุข ดังนั้น เราต้องทำตัวเหมือนฟองน้ำ พร้อมทั้งจะซึมซับสุนทรียภาพต่าง ๆ ถ้าเราขาดความสามารถในส่วนนี้ ชีวิตเราก็ไม่มีความสุขเลย ถึงผมจะจบเศรษฐศาสตร์มาทำงานที่ ธปท. ที่แรกจนถึงปัจจุบัน แต่ผมก็มีเพื่อนในแวดวงอื่น ๆ มีเพื่อนเป็นศิลปิน เป็นนักดนตรี เป็นนักเขียน ผู้ใหญ่ที่ ธปท. จะชอบล้อผมว่าจริง ๆ แล้วผมเรียนจบเศรษฐศาสตร์การละครมา เพราะถึงจะเรียนจบเศรษฐศาสตร์ แต่มีหน้าที่เขียนสุนทรพจน์ให้ผู้ใหญ่ แล้วก็มีหน้าที่ติดตามเหมือนทหารคนสนิท ที่ถูกล้อแบบนี้ เป็นเพราะว่าผมพูดเยอะ เขียนเยอะ และมีดราม่าในบางมิติ”

ล่าสุดหน้าที่ที่ท่าและบทบาทอันภาคภูมิใจที่คุณจิรเทพได้รับกับตำแหน่ง ‘โฆษก ธปท.’ คือ ตัวอย่างที่ยืนยันได้เป็นอย่างดีว่า หากเรามีความครบเครื่อง ดีพร้อมในแบบของเราแล้ว ก็สามารถนำพาเราไปสู่หลักชัยได้ โดยที่ไม่จำเป็นต้องเหมือนใคร

“อยากให้เราใช้ชีวิตที่หลากหลาย ไม่อยากให้อึดว่าพอทำงานที่ ธปท. แล้ว จะต้องแข็ง จะต้องเนิร์ด แต่ขอให้มันใจว่าดีพร้อม อาจจะทำให้คิดบ้าง ลมบ้างก็ได้ ไม่เป็นไร แล้วความสำเร็จจะเป็นของขวัญขึ้นเอก อย่างผมก็มีความฝันเมื่อ 20 ปีที่แล้วว่าอยากเป็น โฆษก ธปท. เพราะเวลาเห็นผู้ใหญ่ออกทีวีให้สัมภาษณ์ก็รู้สึกตื่นเต้น เพราะทำหน้าที่เป็นตัวแทน ธปท. ตอนนั้นความฝันเป็นจริงแล้ว ก็ยังรู้สึกอึ้งอยู่”

สำหรับ ‘เป็น-อยู่-คือ’ ของ BOT Youth Camp ในครั้งนี้ คุณจิรเทพแสดงทัศนะที่น่าสนใจว่า ‘เป็น’ หมายถึง เราอยากจะเป็นอะไร อยากมีบทบาทอย่างไร อาจจะลองเล่นหลายบทบาท โดยที่อารมณ์พาไป

*“เราจะทิ้งอะไรไว้ให้กับองค์กร กับเพื่อน ๆ
กับคนรอบข้าง มันคือการสานสัมพันธ์
เพราะเราเป็นมนุษย์ และมนุษย์เป็นสัตว์สังคม
เราอยู่คนเดียวไม่ได้ ดังนั้น จึงต้องมีเรื่อง
ของการเอื้ออาทรและแบ่งปัน”*

แต่ก็มีหลักการกำกับไว้ และบทบาทก็ต้องเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ เมื่อเปลี่ยนเพลง ทำเดินก็ต้องเปลี่ยน เพราะฉะนั้นไหม้มีเป็นสิ่งสำคัญ ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ไม่ว่ายุคใดสมัยใด เป็นเพราะว่าเปลี่ยนเพลง แต่ไม่ได้เปลี่ยนท่าเดิน ไม่ได้เปลี่ยนบทบาทไปในเวลาที่เหมาะสม

“เหมือนกับแฟชั่นมันเปลี่ยนไปแล้ว แต่เรายังใส่ชุดเดิมอยู่ ก็ตกยุคไปเป็นเรื่องธรรมดา”

ส่วน ‘อยู่’ คุณจิรเทพอธิบายว่า เราจะอยู่อย่างไร อยู่แบบเยอะ อยู่แบบน้อย อยู่แบบพอเพียง ความยากที่สุดของการอยู่ คือ การเที่ยวไปเปรียบเทียบกับคนอื่น เพราะจะทำให้เราอยู่ไม่เป็นสุข

“ธปท. สอนผมในเรื่องนี้เยอะมาก เพราะที่นี้มีแต่คนเก่ง ๆ และมีการแข่งขันสูงมาก แต่จากการที่อดีตผู้ว่าการ ม.ร.ว. จิตมณฑล โสณกุล ได้มอบทุนให้ผมไปเรียนที่ Harvard’s John F. Kennedy School of Government ยิ่งทำให้ผมได้เรียนรู้อะไรเพิ่มอีกเยอะ เพราะทุกคนเก่งหมดเหมือนกัน จะอยู่ร่วมกันอย่างไร เขาก็เก่ง เราก็ก่อน แต่เราก็อยู่ร่วมกันได้ การอยู่กับคนเก่งแล้วเราเสริม โดยที่เราไม่ได้รู้สึกด้อย เพราะเราก็ก่อน ในมิติของเรา เราทำในแบบที่ดีที่สุดของเรา”

คุณจิรเทพได้เพิ่มเติมมุมมองในการใช้ชีวิตให้มีความสุขผ่านคำว่า ‘คือ’ ดังนี้ “คือก็คือตัวเรานี้แหละ ต้องเรียนรู้ที่จะให้ เริ่มแรกอาจจะให้แบบแลกเปลี่ยน พอโตขึ้นก็เรียนรู้ที่จะให้โดยไม่คาดหวังจะได้อะไรกลับมา สูดท้ายแล้วเราจะทิ้งอะไรไว้ให้กับองค์กร กับเพื่อน ๆ กับคนรอบข้าง มันคือการสานสัมพันธ์ เพราะเราเป็นมนุษย์ และมนุษย์เป็นสัตว์สังคม เราอยู่คนเดียวไม่ได้ ดังนั้น จึงต้องมีเรื่องของการเอื้ออาทรและแบ่งปัน”

นอกจากนี้ คุณจิรเทพยังบอกเล่าถึงประสบการณ์ในรั้วสรวาร์ตที่น่าสนใจอีกว่า “ผมไปเรียนที่สรวาร์ตก็ครั้งชีวิตแล้ว พอครั้งชีวิต เขาก็ให้เขียนบันทึบชีวิตแล้ว ว่าถ้าเราตายจะให้คนอ่านหน้างานศพอย่างไร เขาให้เราเลือกด้วยว่าจะให้ใครอ่าน และให้เลือกคนที่ถ้ามีชีวิตอยู่หลังจากเรา เราต้องเลือกเพื่อนหรือคนที่เรามีความสัมพันธ์ที่ดีกับเขา และเราต้องเขียน แต่ไม่ได้เขียนเพื่อตัวเองนะ แต่เขียนเพื่อเพื่อนคนนั้น ตอนนั้นผมอายุ 33 ปี พอสิบปีผ่านไป กลับมาอ่าน เออ! มันก็ไม่หนักเกินไปมากนัก จากที่เคยเขียนว่าถ้าตายตอนอายุ 33 ปี เราจะพูดว่ายังไงกับถ้าตายตอนประมาณนี้ก็ใกล้เคียงกัน”

สุดท้ายคุณจิรเทพทิ้งท้ายถึงการเลือกเรียนในระดับอุดมศึกษาเพื่อฝากเป็นข้อคิดให้น้อง ๆ นำไปพิจารณาถึงการเลือกเส้นทางชีวิตในอนาคตของตัวเองว่า

“ถ้าให้เลือกว่าวันนี้ ไม่อยากไปเรียนมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดของโลก โอเค เรารู้ว่าสาขาที่เราจะเรียนของมหาวิทยาลัยมันก็ดีที่สุดที่เราจะไปไม่ได้ แต่เราไม่ต้องไปเรียนในมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดขนาดนั้น เราอาจจะมีความสุขกว่านี้ เราอาจสนุกมากกว่านี้ตอนเป็นเด็ก เราอาจจะมีความสุขได้มากกว่านี้ แต่นั่นว่าผมโชคดีที่เติบโตในหน้าที่การงาน โดยเฉพาะช่วงหลังที่ถือว่าเป็นการขึ้นเขาที่เร็วมาก โดยที่ไม่ได้เฟลิดเฟลนกับวิวสวย ๆ รอบข้างเลย ก็เป็นยอดเขาที่สูงประมาณหนึ่ง แต่ถ้าปีนขึ้นไปอยู่บนจุดสูงสุด ก็รู้สึกสูงเกินไป เราจะไม่เห็นวิวทุ่งหญ้า

“ที่สำคัญอย่าประเมินตัวเองด้วยความสำเร็จครั้งแรกเท่านั้น ถ้าพลาดก็ไม่ได้หมายความว่าชีวิตจบสิ้นแล้ว เหมือนแฟนคนแรกก็ไม่ใช่แฟนคนสุดท้าย เพราะฉะนั้นอย่ายอมแพ้ คนรุ่นใหม่มักจะกำหนดความสำเร็จไว้ในเวลาเท่านี้ อายุเท่านี้ ถ้าเด็กทุกคนคิดแบบนี้ แล้วเกิดทั้งประเทศมีคนประสบความสำเร็จแค่ 10% แล้วอีกหลายล้านคนที่พ่ายแพ้ละจะไปอยู่ที่ไหน ประเทศชาติจะอยู่ยังไง ผมก็อยากฝากให้น้อง ๆ คิด คิดให้ลึก ๆ คิดให้ยาว ๆ และก็ขอให้ประสบความสำเร็จกันทุกคน และไม่ว่าจะมีผู้ว่า ธปท. อยู่ในโครงการนี้”

Smart Lifestyle with Smart Generations

หากจะมีคนกล่าวว่า ‘เทคโนโลยีกับชีวิตประจำวันของคนรุ่นใหม่เป็นอะไรที่แยกออกจากกันไม่ได้’ ใครได้ฟังก็คงจะมีความคิดเห็นที่ไม่ต่างกันมากนัก แต่ก่อนที่จะตัดสินใจว่าคำกล่าวนี้อาจจริงหรือไม่ ‘Gen Zoom’ ฉบับนี้มีมุมมองของคนรุ่นใหม่ 3 คนจากต่างสายงาน ที่คำตอบของพวกเขาจะไขกระจ่าง บ.ก. ในคอลัมน์ Gen whY ฉบับที่แล้ว ได้แก่ ธู - วันวิธู ไพริท ผู้วิเคราะห์ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน ต้อง - พรเพิ่ม ส่งเสริม วิศวกร โรงพิมพ์ธนบัตร และ กิตาร์ - พ.อ.ท.ธรรมบุญ อัครวงศ์ศิริกุล เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ฝ่ายรักษาความปลอดภัย พร้อมบทสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นของทั้งสามที่มีต่อเทคโนโลยีและชีวิตประจำวัน รวมทั้งข้อคิด ๆ ในการใช้เทคโนโลยีอย่างชาญฉลาด

ชีวิตประจำวันของแต่ละคนกับเทคโนโลยี

ธู : แทบตลอด 24 ชั่วโมงเลย ที่จริงแล้วเทคโนโลยีในรูปแบบต่าง ๆ ก็แฝงอยู่ในหลายปัจจัยที่จำเป็นต่อชีวิตของเราในปัจจุบันแทบทั้งนั้น เช่น พัฒนาการของอาหารที่หลากหลายขึ้น การเดินทางที่สะดวกสบาย หรือการรักษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นทุกวัน แต่อย่างไรก็ดี สิ่งที่ดีที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันของเรามากที่สุดคือ เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร เพราะทำให้การติดต่อประสานงานรวดเร็วและสะดวกสบายมากขึ้น

ต้อง : เนื่องจากผมเป็นวิศวกรที่โรงพิมพ์ธนบัตร เทคโนโลยีการพิมพ์และเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตเป็นสิ่งสำคัญในการทำงานเป็นอย่างมาก เพราะช่วยให้งานผลิตธนบัตรมีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้น ตัวอย่างเช่น การใช้อุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อตรวจสอบคุณภาพแผ่นพิมพ์หรือเทคโนโลยีด้าน Security Feature ต่าง ๆ ที่ทำให้ธนบัตรยากต่อการปลอมแปลง สำหรับชีวิตส่วนตัว โทรศัพท์มือถือ และคอมพิวเตอร์พูดได้ที่ใช้ทุกวัน โดยผมจะมีโทรศัพท์ 2 เครื่อง

เครื่องแรกเป็นโทรศัพท์ธรรมดาใช้เวลานาน เพราะโรงพิมพ์ธนบัตรมีระเบียบห้ามนำโทรศัพท์ที่มีกล้องถ่ายรูปเข้าพื้นที่ผลิตธนบัตร ส่วนเครื่องที่สองเป็นสมาร์ตโฟน ผมจะใช้นอกเวลาการทำงานเพื่อติดต่อกับเพื่อน ๆ

กิตาร์ : จำเป็นทั้งในการทำงานและชีวิตส่วนตัว ไม่ว่าจะเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการสื่อสารกับเพื่อน หัวหน้า ครอบครัว และคนอื่น ๆ อุปกรณ์การสื่อสารที่ทันสมัยจะทำให้การติดต่อสื่อสารและการทำงานเป็นไปอย่างราบรื่นไม่เสียเวลา ปัจจุบันผมใช้มือถือที่สามารถรองรับเทคโนโลยีสูง ถ่ายภาพได้ดี และเข้าระบบออนไลน์ได้รวดเร็ว เพราะงานด้านรักษาความปลอดภัยของผม บางครั้งต้องถ่ายภาพเพื่อเก็บหลักฐานประกอบการรายงานได้อย่างรวดเร็ว และทันเหตุการณ์

Are you a ‘GEEK’ ?

ธู : ไม่เป็นเลย เพราะคิดว่าไม่ใช่คนที่ตามติดเทคโนโลยีแบบใกล้ชิด หรือเมื่อมีอะไรใหม่ออกมาจะรู้ล่วงหน้า หรือได้มาใช้ก่อนตรงข้ามกับพวกเก๋เจตต่าง ๆ ที่ออกมา

จากซ้ายไปขวา

ต้อง - พรเพิ่ม ส่งเสริม
วิศวกร โรงพิมพ์ธนบัตร

กิตาร์ - พ.อ.ท.ธรรมบุญ อัครวงศ์ศิริกุล
เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย
ฝ่ายรักษาความปลอดภัย

ธู - วันวิธู ไพริท
ผู้วิเคราะห์ ฝ่ายนโยบาย
การกำกับสถาบันการเงิน

ค่อนข้างจะเลือกซื้อหรือเลือกใช้ตามความจำเป็นของเรามากกว่า โดยสำคัญที่สุดต้องตอบสนองกับไลฟ์สไตล์ของเรา ในราคาที่เหมาะสม และถือเป็นสิ่งที่ดีมาก ที่ในตลาดมีการนำเสนอเกิดเจตใหม่ ๆ อย่างหลากหลายอยู่เสมอ เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บริโภคได้ลองเลือกซื้อ เลือกใช้ สิ่งที่เหมาะสมกับตนเอง

ต้อง : ไม่ได้เป็น Geek แต่มีความเห็นว่าการใช้เทคโนโลยีให้เกิดเจตใหม่ ๆ นั้นเป็นสิ่งที่ดี เพราะมันจะทำให้เราเลือกใช้ได้เหมาะสม ไม่ใช่ว่าเห็นเพื่อน ๆ มีกันแล้วอยากจะมีบ้าง พอซื้อมาแล้วก็ใช้ไม่เป็นหรือไม่ได้ใช้ เสียเวลาเงินที่เสียไป น่าจะเอาไปใช้ทำประโยชน์อย่างอื่นที่ดีกว่านี้

กิตาร์ : ไม่เป็นถึงขั้น 100% แต่จะศึกษาการใช้งานว่าเกิดเจตใหม่บ้างที่ตอบสนองไลฟ์สไตล์ของเรามากที่สุด ซึ่งในปัจจุบันมีให้เลือกเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นเรื่องที่ดี ทำให้เรามีตัวเลือกมากขึ้นที่จะมาช่วยให้ชีวิตเราง่ายขึ้น

ตัวเองกับสมาร์ตโฟน / แอปพลิเคชันที่อยากแนะนำ

ธู : ใช้ทุกวัน ส่วนใหญ่ใช้แอปฯ ในการติดต่อสื่อสาร เช่น Line และโซเชียลมีเดียยอดนิยมอย่าง Facebook / Instagram นอกจากนี้ด้วยความที่เป็นคนชอบกิน ชอบสรรหาร้านอาหารใหม่ ๆ

อยู่เสมอ แอปฯ ที่จะแนะนำให้ลองใช้เป็นแอปฯ แนะนำร้านอาหาร หรือสถานที่เที่ยวที่น่าสนใจ เช่น Bumres, EDT guide และ OpenRice ซึ่งช่วยเราค้นหาร้านอาหารในพื้นที่ ร้านอาหารที่เป็นที่นิยม พร้อมทั้งมีรูปและรีวิวจากผู้ไปมาจริง ซึ่งก็ทำให้การเลือกร้านอาหารมีความสะดวกรวดเร็วและตรงตามต้องการ

กิตาร์ : ปกติใช้สมาร์ตโฟนที่เน้นการถ่ายภาพ เพราะว่าระบบงานรักษาความปลอดภัยจะเน้นการเก็บภาพ บันทึกภาพ และบันทึกวิดีโอไว้ประกอบหลักฐานในการรายงาน เช่น รถเฉี่ยวชนกันของหาย หรือเหตุร้ายอื่น ๆ เป็นต้น ส่วนแอปฯ ที่ใช้บ่อยนั้น ผมจะใช้ O-Cloud ในการเก็บ

ข้อมูล ทั้งสะดวก และทำให้สมาร์ตโฟนที่ใช้มีเนื้อที่เก็บข้อมูลได้มากขึ้น และสะดวกขึ้น

ต้อง : ใช้บ่อยเหมือนกัน ถ้าเป็นแอปฯ ที่เจ๋ง ๆ อยากแนะนำให้คนอื่นใช้ก็จะมี TED ซึ่งจะมีคนเก่งหลาย ๆ ด้าน มาบรรยายเรื่องราวที่น่าสนใจ บางครั้งก็ได้มุมมองใหม่ ๆ สร้างแรงบันดาลใจ รวมทั้งได้ฝึกภาษาอังกฤษ เพราะมีคำบรรยายเป็นภาษาอังกฤษให้อ่านตามด้วย อีกแอปฯ ที่ผมใช้ประจำคือ Mobile Banking เพราะสะดวกดี ไม่ต้องไปธนาคาร หรือตู้เอทีเอ็ม ใช้โอนเงิน หรือจ่ายค่าน้ำ ค่าไฟ และค่าบริการทางด่วนได้เลย เสียอย่างเดียวถอนเงินไม่ได้ ถ้าถอนเงินได้ด้วยคงจะเป็นแอปฯ ที่เจ๋งที่สุดในโลก

ถ้าวันหนึ่งไม่มีโทรศัพท์มือถือ/ แท็บเล็ต หรือไม่มีคอมพิวเตอร์...

อู : เปลี่ยนไปอย่างมากแน่นอน หากมองในแง่ลบ ก็ส่งผลให้ประสิทธิภาพของการติดต่อสื่อสาร ทั้งการติดต่อเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องงานลดลง ไม่สามารถตอบสนองกันได้รวดเร็วเหมือนเคย หรือในทางกลับกัน ลองคิดเล่น ๆ ว่า การที่วันหนึ่งอุปกรณ์เหล่านี้หายไป อาจทำให้เราเห็นสังคมที่มีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น หรือ

มีความพยายามจดจำรายละเอียดของเส้นทางสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ การเขียนบันทึกไดอารี่ เด็กอาจจะสายตาสั้นลงลง หรือคนเราอาจมีเวลาร่วมสำหรับงานอดิเรกอื่น ๆ มากขึ้น
ต้อง : ถ้าไม่มีโทรศัพท์มือถือ เราจะใส่ใจบุคคลที่อยู่รอบข้างมากขึ้น แต่ถ้าไม่มีคอมพิวเตอร์ ชีวิตการทำงานคงลำบากมากขึ้น ทุกอย่างต้องบันทึกด้วยการเขียนเท่านั้น คงจะไม่สะดวกแน่ ๆ การตรวจสอบ การรายงานผล และการเข้าถึงข้อมูลจะไม่มีประสิทธิภาพ

กิตาร์ : ชีวิตประจำวันของผมคงเหมือนขาดอะไรไปสักอย่าง ‘คงเหมือนเดินออกจากบ้านไม่ใส่รองเท้า’ ชีวิตการทำงานและชีวิตมนุษย์เงินเดือนทุกวันนี้ต้องแข่งขันกัน ต้องเก่ง ต้องไว ต้องดี ปัจจุบันจึงจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยทำให้การใช้ชีวิตที่เร่งรีบนั้นออกมาคุ้มค่ามากที่สุด

คำแนะนำสำหรับ Smart Lifestyle

อู : การจะใช้เทคโนโลยีอย่างชาญฉลาดเราต้อง ‘คิด’ เสมอว่าเทคโนโลยีถูกพัฒนาขึ้นเพื่อมาช่วยอำนวยความสะดวกและทำให้ชีวิตเราง่ายขึ้น ไม่ใช่ให้เทคโนโลยีมามีอิทธิพลเหนือการใช้ชีวิตของเรา อย่างไรก็ตาม เราก็ไม่ควรปิดกั้นตัวเองจากการ ‘ลอง’ ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เปิดรับข่าวสารและทำความเข้าใจในพัฒนาการของเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ เพื่อให้เป็นคนทันโลกทันเหตุการณ์อยู่เสมอ และสุดท้าย เราต้อง ‘เลือก’ ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับไลฟ์สไตล์ ที่จำเป็นกับเราอย่างแท้จริง ไม่ใช่ทำตามกระแสหรือชวนขายให้ได้มาในสิ่งที่เกินตัว

กิตาร์ : เลือกที่คิดว่าอะไรเหมาะกับคุณ อะไรที่คุณใช้แล้วมันใช่ ใช้แล้วมันทำให้เกิดประโยชน์กับคุณมากที่สุด โดยอาจจะยึดหลักความพอเพียงมาจับด้วย ไม่ใช่เงินเดือนคุณน้อยแต่คุณไปใช้ iPhone 6+ แบบนี้ก็ไม่ได้เหมาะ อาจจะถูกแต่เกินตัวไป คำแนะนำของผมคือ ถ้าจะใช้งานอุปกรณ์ใด ๆ ก็ตาม สิ่งที่คุณควรจำให้ขึ้นใจคือ ‘คุณค่าแท้และคุณค่าเทียม’ เช่น นาฬิกา คุณค่าแท้ของมันคือไว้ดูเวลา ไม่ใช่ซื้อมาไว้โชว์ แต่เหนือสิ่งอื่นใด ‘เราต้องเป็นผู้ใช้เทคโนโลยี แต่อย่าให้เทคโนโลยีมาใช้เรา’

ต้อง : อยากให้ใช้ชีวิตท่ามกลางเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอุปกรณ์ต่าง ๆ มาช่วยอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันเท่าที่จำเป็น และควรสนใจสิ่งที่อยู่รอบข้างด้วย เช่น ผู้คนธรรมชาติ ไม่ใช่เอาแต่เล่น Line ในสมาร์ทโฟน หรือเอาแต่เปิดการ์ตูนให้ลูกดูในสมาร์ททีวี แล้วไม่มีการพูดคุยหรือมีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง จึงควรใช้เทคโนโลยีเท่าที่จำเป็นเท่านั้น แล้วจะ ‘Smart Life, Smooth Love’

‘Smart Workplace ในอนาคตของคุณ จะเป็นอย่างไร’

“Anywhere Anytime Can Work เพื่อการทำงานที่มี Work-Life Balance และช่วยประหยัดพลังงานทั้งค่าไฟ และค่าน้ำมัน”

ปิยอร ศรีไธสลวน
ผู้ตรวจสอบ
ฝ่ายวิเคราะห์และติดตามฐานะ

“อยากให้มีลักษณะ Relax, Think, Learn and Talk คือ มีห้องสำหรับ Relax จากการทำงาน มีเพลงและที่นั่งนุ่ม ๆ ห้องกระตุ้น Think ด้วยกระดานใหญ่ ๆ ไว้เขียนรวบไอเดียเจ๋ง ๆ ห้อง Learn ผ่านอุปกรณ์การสื่อสารและหาข้อมูลที่ทันสมัย และห้อง Talk ไว้ให้หัวหน้าและลูกน้องได้คุยกัน ทั้งเรื่องงาน หรือเรื่องอื่น ๆ นอกจากนี้คือ อยากให้สามารถทำงานที่ไหนภายในแมงกาก็ได้ โดยนำ Notebook ไปด้วย”

อาภาพรรณ ภูมิสิริรัฐ
นักวิเคราะห์ระบบ
ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

“1. เข้างานตอนกี่โมงก็ได้ Flexible Time ขอให้ทำงานครบตามชั่วโมงที่กำหนดก็พอ

2. ให้ทำงานจากที่บ้านได้”

อิศรา อังศุศิริพงศ์
ผู้วิเคราะห์ ฝ่ายกลยุทธ์และวางแผน
สายออกับตรณาคาร

"เรากำลังทำให้สังคมในชีวิตรจริงกลายเป็นสังคมกับหน้า แม้จะนั่งโต๊ะเดียวกันก็ไม่คุยกัน แต่กลับกับหน้าแชท ฉะนั้นต้องพยายามสร้างสมดุลการใช้ชีวิตในสังคมเสมือนของโลกดิจิตอลกับสังคมของโลกชีวิตรจริงให้ได้"

Living in a Digital World : Will Smartphone Become the Fifth Requisites?

เทคโนโลยีที่ก้าวไกล จนเราแทบก้าวไม่ทันนี้ ได้นำพาทุกคนเข้าสู่สังคมดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ ส่งผลให้ชีวิตประจำวันต้องวนเวียนอยู่กับการพึ่งพาเทคโนโลยีอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ด้วยเหตุผลที่ว่าเทคโนโลยีเหล่านั้นช่วยให้การดำรงชีวิตเป็นไปอย่างราบรื่นมากขึ้น คุณอริสา อุบนะนันท์ ผู้บริหารส่วน ส่วนตรวจสอบเทคโนโลยีสารสนเทศ 1-2 ฝ่ายตรวจสอบความเสี่ยงและเทคโนโลยีฯ ได้มาแบ่งปันมุมมองเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีจากคน IT ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีสมดุล

Q : อยากทราบคำจำกัดความของ 'Digital Living'

A : ถ้าจะให้พูดตามความเข้าใจ Digital Living คือ 'รูปแบบการใช้ชีวิตที่ทันสมัยในยุคปัจจุบัน ที่คนส่วนใหญ่นำเทคโนโลยีมาช่วยเพิ่มความทันสมัยในชีวิตประจำวันให้สะดวกสบายมากยิ่งขึ้น' เทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้เกิดการผนวกรวมและเชื่อมโยงกันของอุปกรณ์ต่าง ๆ ทำให้อุปกรณ์นั้นฉลาดขึ้น ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเลย คือ โทรศัพท์มือถือ จากเดิมที่ใช้แค่เพื่อติดต่อพูดคุย แต่ปัจจุบันโทรศัพท์เพียงเครื่องเดียวสามารถตอบสนองความต้องการของคนได้หลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นบันทึก ส่งคัม ชื้อขาย ทำธุรกรรมการเงิน นอกจากนี้ เรายังได้รับข่าวสารรวดเร็วยิ่งขึ้นด้วย เพราะมีสังคมออนไลน์อย่าง Facebook Twitter และ Line ที่ทำให้โลกเข้ามาใกล้กันมากขึ้น นวัตกรรมใหม่ ๆ ก็ยังเกิดขึ้นมากมายในยุคดิจิทัลนี้ อย่างที่เห็นได้ชัดคือ iPad iPhone รวมทั้งเกิดความแปลกใหม่ทางธุรกิจอย่าง Line Sticker ซึ่งเป็นสินค้าหนึ่งที่ไม่น่าเชื่อว่า จะได้รับความนิยมมากมายขนาดนี้

เราเคยไปดูงานที่ไม่โครซอฟท์ ประทับใจ 'Home of the Future' เป็นบ้านจำลองที่ใช้เทคโนโลยีตอบสนองความเป็นอยู่ทั้งหมด เป็นบ้านที่ต้องสแกนลายนิ้วมือเพื่อเข้าบ้าน รวมถึงอุปกรณ์ภายในบ้านที่กลายเป็นคอมพิวเตอร์ แม้กระทั่งโต๊ะครัวก็ยังสามารถบอกส่วนประกอบของเมนูอาหารที่เราจะทำ ปัจจุบันหลายคนมีสมาร์ทโฟนใช้กันแล้ว ไม่นานในอนาคตอาจจะมีสมาร์ตเฮาส์แบบไม่โครซอฟท์ก็ได้

แต่ถึงแม้เทคโนโลยีจะตอบโจทยความสะดวสบายให้กับชีวิต อีกด้านที่ต้องพึงตระหนักและระมัดระวังให้มาก คือ ความเสี่ยงภัยที่อาจเกิดขึ้น โดยเฉพาะภัยทางอินเทอร์เน็ต ที่นับวันจะมีรูปแบบที่หลากหลาย และซับซ้อนมากขึ้น หากไม่ระมัดระวังหรือไม่มีความรู้ว่าจะใช้งานอย่างไร ให้ปลอดภัย วันหนึ่งอาจตกเป็นเหยื่อได้ ดังนั้น เราควรมีความตื่นตัวในการติดตามข่าวสารเพื่อให้รู้เท่าทันภัยของเทคโนโลยีต่าง ๆ และควรศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น กฎหมายอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลไว้ในระดับหนึ่งด้วย

Q : ปัจจุบันใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ใดบ้างเพื่อช่วยในการทำงาน เช่น ช่วยให้งานง่ายขึ้น หรือรวดเร็วขึ้น

A : งานของเราคืองานออกตรวจสอบระบบ IT ของสถาบันการเงิน ทำให้ต้องออกไปทำงานนอกสถานที่อยู่บ่อยครั้ง โน้ตบุ๊กนับเป็นอุปกรณ์สำคัญที่ช่วยเพิ่มความสะดวกในการทำงาน เพราะสามารถพกพาไปได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา สามารถติดต่อเรื่องงานผ่านอินเทอร์เน็ตกันได้ไม่ยาก นอกจากนั้นก็มีสมาร์ตโฟน iPad ทำให้สามารถเช็คอีเมลของที่ทำงานได้ตลอด และในส่วนงานของเรายังมีการตั้งกลุ่มใน Line ไว้ เวลาใครได้รับข่าวสารเรื่องเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับธนาคารจะนำมาบอกต่อกัน อันนี้เป็นประโยชน์มาก เพราะสามารถนำมาพัฒนาการตรวจสอบได้ หรือเวลาระบบธนาคารมีปัญหากระทบผู้บริโภค ทีมที่รับผิดชอบจะไปติดตามข้อเท็จจริงกับธนาคารต่อ และรายงานสรุปให้ผู้บริหารทราบ ทำให้การทำงานในบทบาทผู้กำกับดูแลสถาบันการเงินมีประสิทธิภาพรวดเร็ว และทันเหตุการณ์มากยิ่งขึ้น

Q : มีความคิดเห็นอย่างไร ถ้าจะบอกว่า 'สมาร์ตโฟนมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตเทียบเท่ากับปัจจัย 4'

A : เราว่าคงไม่ขนาดนั้น ปัจจัย 4 คือความจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิต แต่สมาร์ตโฟนเป็นเพียงปัจจัยที่ช่วยสร้างความสะดวสบายในการดำรงชีวิตมากกว่า ถึงแม้ว่าคนส่วนใหญ่จะพูดว่า "ฉันขาดสมาร์ตโฟนไม่ได้" จริง ๆ แล้วเป็นเพียงความรู้สึกยึดติดตรงที่เคยใช้โทรศัพท์ทำอะไรต่อมิอะไรได้ทันทีตามต้องการเท่านั้น ยังมีทางเลือกหรือวิธีการอื่นอีกมากมายที่สามารถตอบสนองความต้องการได้เหมือนกัน เพียงแต่อาจจะไม่สะดวกสบายและรวดเร็วเท่ากับทำผ่านสมาร์ตโฟน ในทางกลับกัน การไม่มีสมาร์ตโฟนอาจทำให้ทุกคนหันกลับมาสนใจในสิ่งดี ๆ ที่อยู่รอบตัว มีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้างมากขึ้น ไม่ใช่เอาแต่ก้มหน้าเช็คอีเมล หรือคุย Line อย่างเดียว

ก่อนจบการสัมภาษณ์ คุณอริสายังขอฝากข้อคิดเล็กน้อยถึงน้อง ๆ รุ่นใหม่ที่เติบโตมาท่ามกลางยุคดิจิทัลว่า ทุกวันนี้เทคโนโลยีกลายเป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวมากขึ้น ทำให้พฤติกรรมของคนกลายเป็น Always on Internet ซึ่งบางครั้งก็มากเกินไปจนเกิดความพอดี จนอาจส่งผลเสียต่อตัวเรา หน้าที่การทำงาน รวมถึงการปฏิสัมพันธ์กับคนในครอบครัว และคนรอบข้างลดลง ซึ่งสิ่งที่น่ากลัวคือ เรากำลังทำให้สังคมในชีวิตรจริงกลายเป็นสังคมก้มหน้า แม้จะนั่งโต๊ะเดียวกันก็ไม่คุยกัน แต่กลับก้มหน้าแชท ฉะนั้นต้องพยายามสร้างสมดุลการใช้ชีวิตในสังคมเสมือนของโลกดิจิทัลกับสังคมของโลกชีวิตรจริงให้ได้

Seoul Story

เมื่อได้มาอยู่ในกรุงโซล

เมื่อหัวหน้าเดินมาถามว่า “สนใจจะไปทำงานที่ Bank of Korea ไหม” อันตอบไปอย่างไม่ลังเลว่า “สนใจค่ะ” นึกในใจว่าโอกาสดี ๆ แบบนี้ไม่ได้เกิดขึ้นง่าย ๆ เพราะนี่นับเป็นครั้งแรกที่ธนาคารกลางชาติไทย จะทำความเข้าใจเพื่อส่งพนักงานไปทำงานที่ธนาคารกลางประเทศเกาหลีใต้ (BOK)

หากย้อนไปในอดีต ก็เห็นจะมีแต่องค์กรระดับอินเตอร์อย่าง IMF และ BIS ที่มีคนแบงก์ชาติได้ไปทำงานอยู่บ้าง แต่นับดูแล้วน้อยคนจริง ๆ และฉันมักคิดเสมอว่ามันยากเกินเอื้อมถึง แล้วจู่ ๆ หนทางก็เปิดให้ก้าวไปสู่ BOK คิด ๆ ดูแล้ว ด้วยความสามารถของเรา น่าจะพอไหว จึงตัดสินใจสมัครไป หลังจากนั้น ความคิดวิตกกังวลก็ผุดขึ้นมากมาย...ทั้งเรื่องการไปแบบฉายเดี่ยว จะคุยกับผู้คนเขารู้เรื่องมั้ย ความรู้ที่จะได้มา จะคุ้มกับที่แบงก์ชาติเสียเงินส่งเราไปหรือไม่ ชีวิตความเป็นอยู่จะเป็นยังไง...แต่เมื่อเราได้ตัดสินใจแล้ว การมุ่งมั่นทำให้สำเร็จตามที่ตั้งใจไว้ย่อมไม่ใช่เรื่องยาก

และแล้วการเดินทางสู่กรุงโซลก็มาถึงในเดือนกรกฎาคมปี 2556 จากความพยายามช่วยเหลืออย่างเต็มที่ของหลายฝ่ายงาน โดยเฉพาะฝ่ายทรัพยากรบุคคล ที่ทำให้โปรแกรมการปฏิบัติงานภายนอกองค์กร หรือที่เรียกกันว่า Secondment Program เกิดขึ้นมาได้ ซึ่งโครงการนี้จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้พนักงานเกิดการเรียนรู้ อีกทั้งช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถ

จากการไปทำงานที่องค์กรทั้งในและต่างประเทศ ช่วงระยะเวลา 6 เดือนของการไปทำงานในแดนโสม แม้จะดูไม่นานนัก แต่ประสบการณ์ที่สั่งสมในทุก ๆ วันเป็นสิ่งที่มีความหมาย และทำให้ได้รับมุมมองที่แปลกใหม่จากประเทศที่มีวัฒนธรรมคนละแบบกับบ้านเรา

นอกเหนือจากภารกิจหลักที่ต้องพินิจความรู้ในเรื่องกฎระเบียบของเกาหลีด้านการทำธุรกรรมแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ รวมถึงระบบการติดตามข้อมูลการลงทุนจากต่างประเทศแล้ว ฉันยังได้เก็บเกี่ยวเรื่องราวของการใช้ชีวิตในแดนกิมจิมาหลายแง่มุมเพื่อเล่าสู่กันฟัง

ไปกรุงโซลครั้งนี้ เรียกได้ว่าผ่าน (อากาศ) ร้อนผ่านหนาวมาแบบสุดขั้ว ตั้งแต่หน้าที่ที่หวักระเปาะออกจากสนามบินก็ต้องผิงกับอากาศร้อนเหนอะหนะ ช่วงเดือนกรกฎาคมและสิงหาคมเป็นฤดูร้อน (จัด) ของที่นี่ รู้สึกได้เลยว่าอึดอัดกว่าอยู่กรุงเทพฯ เสียอีก แคมภาครัฐยังใช้นโยบายประหยัดพลังงานแบบเข้มงวด ทำให้หน่วยงานของรัฐรวมถึง BOK

ตั้งอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศภายในอาคารไว้ที่ 28 องศา ไม่เว้นแม้ยามหลับ เพราะหอพักของ BOK ที่สร้างไว้ในเมืองเพื่อให้พนักงานที่บ้านอยู่ต่างจังหวัดมาพัก (ซึ่งให้สิทธิแก่คนแบงก์ชาติเข้าพักด้วย) ก็ทำตามนโยบายนี้อย่างเคร่งครัด ถึงแม้จะมีพัดลมช่วยชีวิต แต่ยังคงได้ของฝากกลับมาเป็นสิวและร่องรอยแผลเป็น เท่านั้นยังไม่พอ วันดีคืนดีรัฐบาลก็ประกาศห้ามเปิดแอร์ในที่ทำงาน ต้นเป็นวันเดียวกับที่พยากรณ์อากาศบอกว่ากรุงโซลจะร้อนที่สุดชะด้วย ยอมรับเลยว่าคนของเขาอึดกันจริง ๆ เอ...โธ่เลยถึงต้องทำกันขนาดนี้? คำตอบคือ เกาหลีใต้พึ่งพาพลังงานนิวเคลียร์ในการผลิตไฟฟ้าค่อนข้างมาก โรงไฟฟ้านิวเคลียร์แม้จะมีอยู่ 20 ยูนิต์ แต่กำลังการผลิตยังคงจำกัด และจำเป็นต้องสลับกันปิดซ่อมบำรุงด้วย แคมรัฐบาลเองก็ต้องการลดการนำเข้าพลังงานจากเชื้อเพลิงที่มีราคาสูง ประเทศเขาจึงใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัดสุด ๆ

เมื่อถึงฤดูกาลที่ลมหนาวมาเยือน ความรู้สึกที่เกิดขึ้นมันช่างแตกต่างจากตอนนั่งดูละครเกาหลีที่มีแต่บรรยายอากาศรักโรแมนติกท่ามกลางหิมะโปรยปรายเสียจริง ความเย็นเยือกแบบอุณหภูมิติดลบยาวนานเป็นแรมเดือนทำให้เชิดขยาดกับการรอกนอกห้องพัก ที่ BOK พนักงานทุกคนจะได้รับแจกเสื้อกันหนาวหรือ Down Jacket ยี่ห้อดี มีให้เลือกหลากสี สีสันเดียว ให้ใส่ในเวลาทำการ ฉันเองก็ได้รับสิทธิ์นั้นเช่นกัน ถือว่าใส่คุ้มมาก เพราะใช้เกือบทุกวัน แม้แต่ตอนนั่งทำงาน เพราะอากาศในตึกเย็นอยู่ไม่น้อย (ตามแนวทางประหยัดพลังงาน BOK จึงเปิด Heater แบบเบา ๆ ประมาณ 20 องศา) ใจจริงตอนกลับเมืองไทยอยากเอา Down Jacket นี้แพ็คใส่กระเป๋ามาเป็นที่ระลึก แต่โชคดีที่เพื่อนในทีมได้เตือนไว้แล้วว่า...อย่าลืมคืนเขาซะ เพราะกฎของ BOK เขียนไว้ว่า หากไม่ได้ทำงานที่ BOK แล้วต้องคืนทรัพย์สินของธนาคารขึ้นนี้คะ ส่วนของที่ได้กลับบ้านจริง ๆ กลายเป็นไขมันสะสมจากยุทธการตะลุยกินกันหนาวแทน หุหุ

สังคมของคนทำงานในเมือง จะมีแต่ผู้ชายเป็นส่วนใหญ่ อย่างที่ BOK มีพนักงานผู้ชายอยู่ 70% (พนักงานทั้งหมดรวมที่สำนักงานสาขาอีก 15 แห่ง มีประมาณ 2,200 คน) เขาบอกว่าสัดส่วนของผู้หญิงในยุคนี้เรียกว่ามากแล้ว เพราะถ้าเป็นเมื่อก่อนแทบจะไม่มีผู้หญิงใน BOK เลย จึงไม่น่าแปลกที่พนักงานระดับผู้บริหารทีมของ BOK แห่งนี้จะมีแต่ผู้ชายทั้งนั้น เพื่อนหลายคนมักถามว่า ทำไมแบงก์ชาติมีแต่ผู้หญิง เอ...ไม่รู้จะตอบยังไง คงเพราะบ้านเราให้ความสำคัญ ชายหญิงล้วนช่วยกันทำงานหาเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

สำหรับคนเกาหลี หากอยู่ในช่วงวัย 35 ปีขึ้นไป ผู้หญิงมักจะเป็นแม่บ้าน ดูแลจัดการเรื่องครอบครัวทั้งหมด เรียกได้ว่าสาละเลยเรื่องรอบฟ่ายหญิงจัดให้ ส่วนผู้ชายจะลุยทำงานหาเงินงก ๆ เพื่อน BOK ที่แต่งงานแล้วมักพูดว่า “ทุก ๆ วัน คือวันของภรรยา” หากมาลองดูเดี๋ยวนี้นี้วัยหนุ่มสาวเริ่มมีการปรับเปลี่ยนแนวคิด บวกกับประเทศเขาค่าครองชีพแพงมากเมื่อเทียบกับบ้านเรา ทำให้สาวแดนกิมจิยุคใหม่ต้องชวนชายทำงานกันทำอย่างหนักหน่วงเช่นกัน

เวลาเข้างานของชาว BOK เริ่มต้นที่เก้าโมง แม้เขาจะไม่มีการปิดปั๊มแบบแบงก์ชาติ แต่พนักงานจะทยอยมานั่งที่โต๊ะก่อนเวลาเริ่มงานอย่างน้อย 10-15 นาที และด้วยวัฒนธรรมองค์กรที่สืบต่อกันมา ผู้ชายต้องทุ่มเททำงานหนัก หัวหน้าต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้ลูกน้องทำตาม จึงไม่ค่อยมีใครกลับบ้านเร็ว ส่วนใหญ่จะทำงานกันถึงสองสามทุ่ม หากเปรียบเทียบระดับขั้นการเติบโตในงาน เห็นได้ชัดเจนเลยว่าคนของเขาโตช้ากว่า

คนแบงก์ชาติเยอะ เพราะเด็กที่เข้าทำงานใหม่ (BOK จะเปิดรับพนักงานทุกปี ปีละครั้ง โดยให้เริ่มงานในเดือนมกราคม) หากเป็นผู้ชายต้องมีประสบการณ์ทำงานอย่างน้อย 5 ปี และ 7 ปีสำหรับผู้หญิง ถึงจะมีสิทธิสอบเลื่อนขั้นเป็นคล้าย ๆ ผู้วิเคราะห์อาวุโสของแบงก์ชาติ ที่เห็นว่าผู้ชายได้สิทธิพิเศษใช้เวลาทำงานน้อยกว่าก็สอบเลื่อนขั้นได้ ก็เพราะองค์กรเขานับช่วงเวลาที่ย้ายเกาหลีต้องไปเป็นทหารอย่างน้อย 2 ปีเข้าไปในอายุงานให้ด้วย หากสอบข้อเขียนผ่านในปีนี้ และได้รับประเมินผลการทำงานที่ดี ปีถัดไปถึงจะได้เลื่อนตำแหน่ง ดู ๆ ไปแล้วลำดับขั้นกว่าที่พนักงานใหม่จะก้าวมาเป็นหัวหน้าทีม ต้องใช้เวลาทำงานมาไม่น้อยกว่า 15 ปี นานอยู่เหมือนกัน

คนเกาหลีชอบใช้บัตรเครดิตกันมาก ไม่ค่อยนิยมถือเงินสด เพราะบัตรเครดิตใช้ได้กับทุกอย่าง ทั้งขึ้นรถเมล์ ชื้อน้ำในร้านสะดวกซื้อ จ่ายค่ากินบิ๊บบับตามร้านริมทาง แคมเวลาเซ็นบัตรก็ง่ายมาก ไม่มีใครมาตรวจสอบลายเซ็น แค้ใช้ปากกาทำเครื่องหมายถูกก็ถือว่าผ่านแล้ว นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีแคมเปญสนับสนุนการใช้จ่าย หากใครมียอดรูดบัตรเยอะก็รวบรวมใบเสร็จไปขอคืนภาษีบุคคลธรรมดาได้ด้วย แม้จะได้คืนเพียงเล็กน้อยก็ยังดี

BOK มีการทำบัตรเครดิตแจกให้ทุกทีม เพื่อให้หัวหน้าพาลูกน้องไปทำกิจกรรมสันทนาการร่วมกัน เช่น ดูหนัง ดูเบสบอล รวมถึงพาไปเลี้ยงข้าวกลางวัน จะได้เกิดมิตรภาพที่ดีของทีมงาน โดยจะมีเงินจัดสรรให้ตามจำนวนสมาชิกในทีม เฉลี่ยแล้วก็ประมาณ 3,000 บาท ต่อคนต่อปี แคมยังมีงบเพิ่มเติมเพื่อเอาไปสังสรรค์กินดื่มหลังเลิกงานได้อีกปีละ 4 ครั้ง ต้องบอกก่อนว่า BOK มีนโยบายให้พนักงานหมุนเวียนไปเรียนรู้งานหลาย ๆ ด้าน ดังนั้น พนักงานในแต่ละทีม ส่วนใหญ่ทำอยู่ไม่เกิน 1-2 ปีก็ย้ายแล้ว คนในทีมเลยไม่ค่อยสนิทสนมกัน HR ของเขาจึงต้องหาวิธีจูงใจเพื่อสรรสร้างสานสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร

เรื่องราวในกรุงโซลมีอยู่อีกมากมายที่อยากจะเล่า แต่ขอไว้โอกาสหน้าและขอฝากแง่คิดทิ้งท้ายไว้ว่า คงไม่มีที่ไหนที่เราจะอยู่ได้ยาวนานและมีความสุขสบายเท่าเมืองไทย องค์กรอื่นยังไปก็ไม่ได้ผูกพันและช่วยเหลือเกื้อกูลกันเหมือนกับแบงก์ชาติ แต่การได้ไปเปลี่ยนสภาพแวดล้อมทำให้ได้เปิดโลกทัศน์ เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เหมือนกับได้รับวิตามินเสริมให้ร่างกายมีภูมิคุ้มกันมากขึ้น ยิ่งได้ไปสัมผัสกับบรรยากาศของฤดูใบไม้เปลี่ยนสีที่งดงามในช่วงเดือนตุลาคม ยิ่งเหมือนกับการได้สูดออกซิเจนกลับมาเต็มปอด เพิ่มความสดชื่น กระปรี้กระเปร่า เป็นพลังขับเคลื่อนเมื่อได้กลับมาทำงานที่แบงก์ชาติได้จริงๆ ๆ

นางจิต จิตตะมัย
เคยทำงานที่ : สายนโยบายการเงิน
ปัจจุบันทำงานในตำแหน่ง :
ผู้บริหารทีม ฝ่ายนโยบายและกำกับ
การแลกเปลี่ยนเงิน สายตลาดการเงิน

มนต์เสน่ห์ล้านนา

ราชอาณาจักรล้านนาไทยถือเป็นดินแดนที่เจริญรุ่งเรืองด้วยศิลปวัฒนธรรมมาแต่โบราณกาลกว่าในปัจจุบัน ร่องรอยของภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่อันมีเอกลักษณ์และรูปแบบสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นนั้น กลับดึงดูดใจใครหลายคนให้หลงใหลในเสน่ห์ของอารยธรรมโบราณที่หาชมได้ยากนี้ อีกทั้งยังส่งผลให้เหล่าสถาปนิกหรือนักออกแบบนำเสนออันแสนงดงามนี้ไปเป็นแรงบันดาลใจในการรังสรรค์ผลงานมากมาย ณ เมืองเชียงใหม่ การดื่มด่ำกับสถาปัตยกรรมสไตล์ล้านนาประยุกต์ หรือแม้กระทั่งการเดินชมพิพิธภัณฑ์ที่จัดแสดงวิถีชีวิตของชาวล้านนาโบราณ นับเป็นอีกประสบการณ์การเดินทางที่ 'BOT MAGAZINE' ขอแนะนำให้คุณคนได้ลองสัมผัสกับประสบการณ์เช่นนี้ดูสักครั้ง

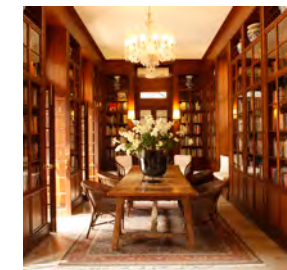
LANNA, THE CULTURAL ESCAPE

พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา Lanna's Living Museum

หากคุณต้องการสัมผัสกับภาพจำลองวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบล้านนา 'พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา' เป็นอีกหนึ่งจุดหมายที่พร้อมสรรพไปด้วยเรือนโบราณล้านนาอายุกว่าร้อยปีที่หาชมได้ยากจำนวนทั้งสิ้น 8 หลัง และยังจางล้านนาอีก 3 ยั้ง ซึ่งเป็นสิ่งปลูกสร้างที่อยู่คู่กันมากับเรือนไม้เก่าแก่ โดยทางสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้มุ่งเน้นการพัฒนาให้พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนาเป็นพิพิธภัณฑ์มีชีวิต เพื่อเปิดให้นักท่องเที่ยวหรือบุคคลที่สนใจสามารถเข้ามาศึกษาหาความรู้เรื่องสถาปัตยกรรมของเรือนพื้นถิ่นล้านนา ตลอดจนการจัดแสดงเครื่องมือประกอบอาชีพ และการฉายภาพวิถีชีวิตในอดีตของคนล้านนาหรือคนในแถบชนบท ซึ่งหาได้ยากยิ่งในปัจจุบัน

นอกจากนั้น ณ พิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนาก็ยังเป็นศูนย์รวมกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมล้านนาที่น่าสนใจอีกมากมาย โดยมี 'การแสดงหุ่นกระบอก' มนต์เสน่ห์ที่ทำให้หลายคนตกหลุมรัก ซึ่งผู้อยู่เบื้องหลังของการนำเสนอละครหุ่นในรูปแบบของศิลปะและวัฒนธรรมล้านนาคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลาวัลย์ เศรษฐศรี ผู้ชำนาญการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งถือเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะการแสดงหุ่น โดยท่านได้เคยนำคณะละครหุ่นฮอบบี้ฮัท (Hobby Hut Puppet Troupe) ซึ่งท่านเป็นผู้ก่อตั้ง ไปร่วมแสดงยังเทศกาลหุ่นนานาชาติมาแล้วทั่วโลก จนทำให้ชื่อเสียงของการแสดงหุ่นกระบอกจากประเทศไทยได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ นับเป็นความภาคภูมิใจของงานด้านการแสดงหุ่น หนึ่งในศิลปวัฒนธรรมของไทยซึ่งควรค่าแก่การอนุรักษ์และส่งเสริมนับต่อไป

ที่ตั้ง : 239 ถนนห้วยแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โทร. 0 5394 3625
เปิดบริการทุกวัน จันทร์-ศุกร์ เวลา 08.30-16.30 น. และวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 09.00-16.30 น. ข้อมูลเพิ่มเติม : www.art-culture.cmu.ac.th/museum

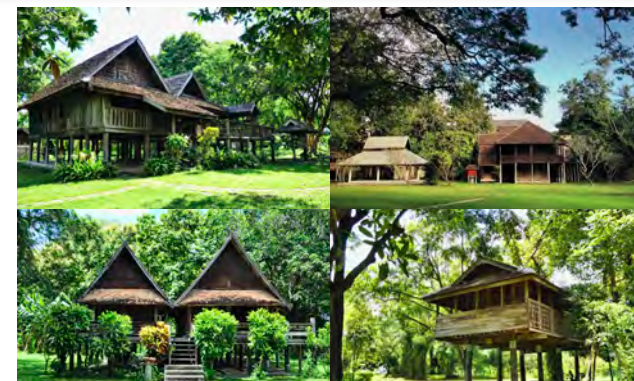
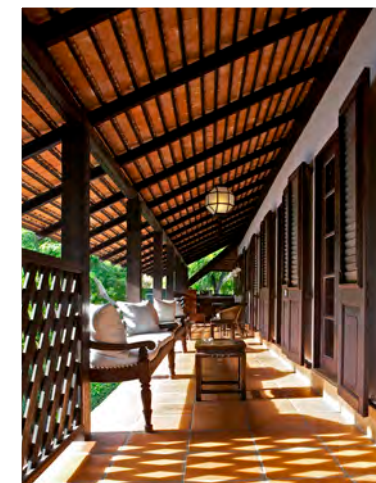
โรงแรมราชบุรุษ

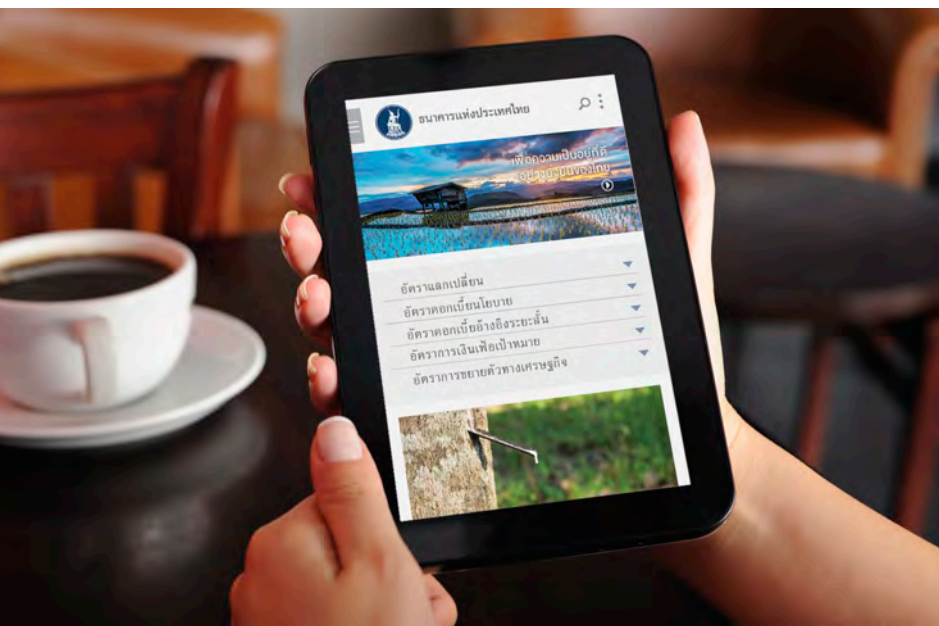
Lanna's Modern Retreat

เพียงก้าวแรกที่ได้เข้ามาเห็นโรงแรมราชบุรุษ คุณจะได้ตื่นตาตื่นใจกับโรงแรมสไตล์บูทีคในสไตล์ล้านนาประยุกต์ โดยจะพบเห็นการใช้ผาฉาบปูน การใช้โครงสร้างล้านนา หรือ 'ม้าต่างไหม' อีกหนึ่งเอกลักษณ์ของศิลปะล้านนา โดยมีลักษณะเด่น คือ หลังคาที่ซ้อนลดหลั่นกัน 3 ชั้น อันเป็นลักษณะอาคารที่สร้างขึ้นให้เฉพาะกษัตริย์หรือเจ้าเมืองในอดีต นอกจากนั้นยังมีลานกวาดซึ่งเป็นตัวเชื่อมพื้นที่ว่างและนำสายตา แทนรูปแบบของลานทรายที่พบเห็นได้ในวัดล้านนา ทำให้แขกที่ได้มาเยือนรู้สึกสงบนิ่งเหมาะกับวันพักผ่อนสบาย ๆ อันแสนเรียบง่าย

ไม่เพียงแต่ภายนอกแบบสถาปัตยกรรมของโรงแรมที่ได้นำวัฒนธรรมของล้านนามาผสมผสานให้เข้ากับวิถีชีวิตของคนยุคใหม่ได้อย่างลงตัว บริการมื้ออาหารที่นี้ยังถือเป็นประสบการณ์ที่พาทุกคนย้อนไปสู่บรรยากาศแบบคนเมืองเชียงใหม่แท้ ๆ เมนูอาหารจากล้านนา พม่า และฉาน เช่น ก๋วยเตี๋ยวลาว อันมีลักษณะเฉพาะตัวอยู่ที่วิธีการปรุงอาหารแต่ละจานอย่างเรียบง่าย แต่กลับแฝงไว้ด้วยความสง่างามของอารยธรรมโบราณ พร้อมเสิร์ฟไวน์รสเลิศและดนตรีพื้นเมืองอันไพเราะให้ทุกคนได้ลิ้มรสแล้วที่โรงแรมราชบุรุษ

ที่ตั้ง : 6 ซอยราชบุรุษ 9 ตำบลพระสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
โทร. 0 5390 4111 ข้อมูลเพิ่มเติม : www.rachamankha.com

THE NEW BOT DIGITAL EXPERIENCE

ในยุคแห่งดิจิทัลที่ผู้บริโภคแทบจะทุกวัย ทุกสาขาอาชีพหันมาใช้ชีวิตประจำวัน ส่วนใหญ่บนโลกออนไลน์นั้น หลายองค์กร และบริษัทห้างร้านต่าง ๆ ทั้งรายใหญ่และรายย่อย จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องพัฒนาช่องทางการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางออนไลน์ ให้น่าสนใจและสะท้อนความเป็นองค์กรได้เป็นอย่างดี

เช่นเดียวกับ สปท. ซึ่งได้เริ่มพัฒนาช่องทางการสร้างประสบการณ์ใหม่ในรูปแบบออนไลน์ หรือ BOT Digital Experience มาระยะหนึ่งแล้ว ซึ่งถือเป็นกุญแจสำคัญที่จะให้สาธารณชนสามารถเข้าถึงและเข้าใจ สปท. ได้ดียิ่งขึ้น และสำหรับปีหน้าฟ้าใหม่ที่กำลังจะมาถึงนี้ สปท. จะมีการปรับโฉมและประสบการณ์ในการเข้าถึงข้อมูลของเว็บไซต์ www.bot.or.th ที่จะเชื่อมโยงให้ทุกมิติของ BOT Digital Experience สามารถรองรับการใช้งานได้ครบครัน และนำติดต่อกลุ่มผู้ใช้งานมากขึ้น

เว็บไซต์ สปท. โฉมใหม่นี้ เรียกว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบยกเครื่องใหม่ แต่ฟอร์มยังเน้นเหมือนเดิม เพราะไม่ใช่แค่หน้าตาเว็บไซต์ที่ทันสมัยมากขึ้นเท่านั้น ผู้ใช้งานจะสามารถเข้าถึงข้อมูลทางเศรษฐกิจและการเงินที่เป็นประโยชน์ที่มีอยู่มากมายเหมือนเดิม แต่สิ่งที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมคือ รูปแบบการนำเสนอข้อมูลและเนื้อหาที่เข้าใจง่ายขึ้น และครอบคลุมกลุ่มผู้ใช้งานได้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

BOT Digital Experience ผ่านเว็บไซต์ สปท. นั้น จะดำเนินการผ่าน 3 ช่องทางหลัก ๆ ได้แก่ เว็บไซต์โฉมใหม่ของ BOT (The New

New Year's BOT e-Card!

อีกหนึ่งไอเดียที่จะช่วยลดการใช้กระดาษ เพื่อส่งความสุขอย่างยั่งยืนในช่วงปีใหม่ของ สปท. จึงเตรียมอีการ์ดที่สวยงามและใช้งานง่าย ที่เป็น Product แรกของ The New BOT Website ไว้ให้คุณเป็นอีกหนึ่งทางเลือกสำหรับผู้ที่กำลังมองหาการคอยพรในวันปีใหม่ ติดตามใช้งานได้กลางเดือนธันวาคมนี้

BOT Website) แอปพลิเคชันเพื่อรองรับการใช้งานเว็บไซต์บน Smart Device ต่าง ๆ (BOT Website Application) และอีกหนึ่งโปรเจกต์ที่น่าสนใจอย่าง BOT Virtual Arts Museum

The New BOT Website ได้ออกแบบภายใต้แนวคิดแบบร่วมสมัย (Modern & Contemporary) ที่แน่นอนว่ายังเน้นความสำคัญของเนื้อหาที่ถูกต้อง แม่นยำ อย่างที่ได้รับความเชื่อถือมาโดยตลอด และที่เน้นเด่นชัดมากขึ้นคือการให้ความสำคัญของผู้ใช้งาน ด้วยการจัดหมวดหมู่หัวข้อแต่ละเรื่องให้เข้าถึงและเข้าใจได้ง่าย เหมาะสมกับความต้องการของสาธารณชนและผู้ที่จะเข้ามาสืบค้นข้อมูลอย่างแท้จริง นอกจากนี้ ยังรองรับการใช้งานในทุก ๆ อุปกรณ์ Device ทั้งบนเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล แท็บเล็ต และสมาร์ทโฟน

The New BOT Website จะเป็นแหล่งข้อมูลด้านเศรษฐกิจการเงินที่สำคัญของประเทศ และตอบโจทย์เรื่องการสื่อสารภารกิจและบทบาทหน้าที่ สปท. 'เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย' ให้เห็นเป็นรูปธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยผู้ใช้งานจะได้พบกับประสบการณ์ใหม่ของ สปท. พร้อมกันอย่างเป็นทางการในช่วงต้นปี 2558 นี้

WEARABLE DEVICES

Make A Healthy Lifestyle

Fitbit Flex

สายรัดข้อมืออัจฉริยะที่พัฒนาระบบเซ็นเซอร์เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลทางสุขภาพเข้ากับสมาร์ทโฟนหรือคอมพิวเตอร์ได้ทันที โดยตัวเครื่องจะรวบรวมข้อมูลพฤติกรรม การเดิน การวิ่ง หรือการเคลื่อนไหวร่างกายไว้ตลอดเวลา และยังวัดค่าการนอนหลับลึกและตื้น ซึ่งข้อมูลทั้งหมดจะถูกนำมาประมวลผลเป็นข้อมูลสุขภาพบนหน้าจอสมาทโฟน ให้ผู้ใช้งานสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการออกกำลังกายในชีวิตประจำวันได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังสามารถใช้งานผ่าน App บนมือถือได้อีกด้วย

ข้อมูลเพิ่มเติม : www.fitbit.com/flex

Whistle

อีกหนึ่งความน่าตื่นเต้นสำหรับคนรักสุนัข คุณสามารถนำเซ็นเซอร์ของ Whistle ไปติดที่ปลอกคอสุนัขตัวโปรด เพื่อวัดค่าผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละวันของเจ้าตูบ ทำให้ทราบอัตราการเดิน การพักผ่อนนอนหลับ อันจะช่วยให้คุณเข้าใจพวกเขาได้ดียิ่งขึ้น ผ่านทั้งการสังเกตของคุณเอง และอุปกรณ์ Wearable สุดล้ำชิ้นนี้

ข้อมูลเพิ่มเติม : www.whistle.com

นับเป็นยุคที่เทคโนโลยีสุดล้ำได้ก้าวเข้ามาจับกบตาอย่างจริงจังในชีวิตประจำวันของมนุษย์เรามากขึ้นเรื่อย ๆ ล่าสุดกับอุปกรณ์สำหรับการดูแลสุขภาพขนาดเล็กจิ๋วที่เรียกกันสั้นว่า 'Wearable Device' ด้วยดีไซน์น่าใช้ มีรูปลักษณ์ไม่ต่างจากเครื่องประดับที่คุ้นเคย สามารถพกพาผูกติดกับร่างกายไปได้ในทุกที่ และยังสามารถเข้าถึงข้อมูลส่วนตัวหรือตรวจจับพฤติกรรมด้วยระบบเซ็นเซอร์ สามารถเชื่อมโยงกับระบบอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ และสมาร์ตโฟนได้ทันที ทำให้ Wearable Device กลายเป็นอุปกรณ์ที่มีความสามารถในการดูแลสุขภาพของมนุษย์ เสมือนมีเกรนเนอร์อัจฉริยะคอยดูแลคุณอยู่ตลอดเวลา ฉะนั้น อย่ารอช้า เพราะตอนนี้ได้มีเพียงสายรัดข้อมือแสนไอเทคที่คอยตรวจจับข้อมูลการออกกำลังกายของคุณ แต่ยังมี Wearable Device อีกหลายรูปแบบที่สามารถปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตให้มีความสุข เชื่อมโยงทุกความสำคัญในชีวิตให้คุณได้อย่างลงตัว

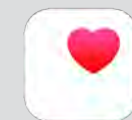
Smart Pills

ไมโครชิปขนาดเล็กจิ๋ว (Nano Sensor) ที่ถูกฝังลงไปในรูปแบบของเม็ดยานี้สามารถช่วยให้แพทย์วิเคราะห์อาการหรือการตอบสนองที่คนไข้มีต่อยาได้แม่นยำยิ่งขึ้น ผ่านเซ็นเซอร์ที่จะส่งข้อมูลเกี่ยวกับอัตราการเต้นของหัวใจ การเคลื่อนไหวร่างกาย และการพักผ่อน หรือถ้าหากคนไข้เกิดอาการแพ้ยา ระบบจะกระตุ้นเตือนและหยุดให้ยาได้ทันที นอกจากนี้ ทางผู้ผลิตอย่าง Proteus ยังมีอุปกรณ์เพิ่มเติม คือ ฝาขวดยาที่ควบคุมได้ด้วย App ซึ่งสามารถสั่งให้เปิดหรือไม่เปิดปากขวดยาได้ หรือแม้กระทั่งตรวจสอบข้อมูลว่ายาถูกกินไปถึงเม็ดแล้ว

ข้อมูลเพิ่มเติม : www.proteus.com

HEALTH KIT

App เพื่อสุขภาพของ Apple ที่จะช่วยให้ผู้ใช้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลสุขภาพไปยังฐานข้อมูลกลางของข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับสุขภาพของคุณโดยตรง ซึ่งหมายความว่าแพทย์จะสามารถเข้าถึงข้อมูลของผู้ป่วยและสามารถแบ่งปันข้อมูลทางการแพทย์นั้นเพื่อการดูแลรักษาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้อีกด้วย

ข้อมูลเพิ่มเติม : www.apple.com/ios/whats-new/health

BOT Challenge & Experience 2014 เป็นโครงการที่พัฒนาต่อยอดมาจาก โครงการตอบปัญหาเศรษฐกิจการเงินกับ สปท. ที่พัฒนารูปแบบมาเข้าสู่ปีที่ 3 และที่เพิ่งผ่านไป ได้ย้ายสถานที่จัดงานไปที่ สปท. สำนักงานภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อสานต่อความสำเร็จของโครงการนี้ที่ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ สปท. ตลอดจนจุดประกายให้เยาวชนไทยสนใจศึกษาหาความรู้ เพื่อเพิ่มความเข้าใจด้านเศรษฐศาสตร์การเงินที่ถูกต้อง รวมถึงสร้าง ‘ประสบการณ์ สปท.’ ที่ไม่เน้นการเป็นคนเก่งในห้องสอบ แต่ต้องสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจาก สปท. ไปเผยแพร่ต่อได้ด้วย ภายใต้คอนเซ็ปต์ ‘เป็นความยั่งยืน อยู่แบบพอเพียง คือตัวตน เยาวชน สปท.’ หรือ ‘เป็น - อยู่ - คือ’

เป็น ตัวตนของตัวเอง มั่นใจ ไม่ตกยุค
อยู่ ใช้ชีวิตอย่างเพียงพอ เพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนตามรูปแบบเศรษฐกิจพอเพียง
คือ คนรุ่นใหม่ เก่งเรื่องเรียน เขียนเรื่องการสื่อสาร ตามมาตรฐาน BOT
สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วม BOT Youth Camp ซึ่งเป็นกิจกรรมเข้าค่าย Workshop นอกสถานที่ ที่จัดขึ้นครั้งแรกนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 100 คน พวกเขาพร้อมบอกเล่ามุมมองและความคาดหวังที่มีต่อ สปท. ขณะเดียวกันพวกเขายังได้รับการดูแลจากบรรดาพี่เลี้ยงที่ทำหน้าที่ดูแลและให้คำปรึกษากับต้นกล้าเยาวชนเหล่านี้อย่างใกล้ชิด

โดยคอลัมน์ ‘In-Visible Hand’ ของหทัยกมลคำตอบของ ‘เยาวชนคนเก่ง’ ที่ได้รับรางวัลที่ 1-3 และรางวัลชมเชย จากการแข่งขันครั้งนี้ มาเล่าสู่กันฟัง

“ผมรู้จัก สปท. จากการเรียนในห้องเรียน ในฐานะหน่วยงานพิเศษที่มีหน้าที่สำคัญในการดูแลระบบการเงินภายในประเทศ และการควบคุมดูแลเพื่อให้เศรษฐกิจดำเนินไปได้ด้วยดี เมื่อคิดถึง สปท. ผมนึกถึง

การวางแผนทางการเงิน นโยบายการเงิน และเงินในปริมาณมาก ๆ และผมอยากเห็น สปท. เป็นหน่วยงานที่ดูแลช่วยเหลือเศรษฐกิจในประเทศอย่างเป็นธรรม ออกนโยบายต่าง ๆ ในการช่วยเหลือสังคม สร้างประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพของตัวเราขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อให้เท่าทันกับโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน” นั่นคือความในใจของ ลัทธกิตติ์ ลากอุดมการ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ชั้น ม.6 ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศในครั้งนี้

ด้าน ศักดิพัฒน์ พิศพล โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี ชั้น ม.5 ที่ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 1 บอกว่า “ผมรู้จัก สปท. จากสื่อต่าง ๆ เมื่อคิดถึง สปท. จะคิดถึงธนบัตรเป็นอันดับแรก เพราะ สปท. มีหน้าที่ผลิตธนบัตรออกใช้ และอยากเห็น สปท. ทำหน้าที่ดูแลระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยให้มีเสถียรภาพมากกว่านี้”

ส่วน ลีรภพ บุญมีประกอบ โรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ ชั้น ม.5 ซึ่งได้รับรางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ 2 กล่าวว่า “สปท. มีหน้าที่ดำรงรักษา

เงินทุนสำรองระหว่างประเทศ เพื่อให้หมุนหลังการผลิตธนบัตร และดูแลเสถียรภาพด้านเศรษฐกิจ เป็นองค์กรที่มีหน้าที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยเติบโต และรักษาระดับอัตราเงินเฟ้อ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย ส่วนสิ่งที่ผมคาดหวังจาก สปท. คือ การเป็นองค์กรที่ยืนตรง มองไกล ยืนมือ และตัดสินใจ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของคนไทย ตามวิสัยทัศน์ สปท.”

ขณะที่ จิรภัทร จิตระกูล โรงเรียนสวรรคค่อนันตวิทยา ชั้น ม.5 และกณัฐภา อ่อนแก้ว โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช ชั้น ม.6 ที่ได้รับรางวัลชมเชย แสดงทัศนะว่า “สปท. คือ นายธนาคารของรัฐบาลและธนาคารพาณิชย์ คอยควบคุมดูแลระบบเศรษฐกิจการเงินของประเทศให้มีเสถียรภาพ มั่นคง และยั่งยืน เปรียบเสมือนพี่เลี้ยงของรัฐบาลที่คอยให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องของเศรษฐกิจ การเงินของประเทศ และช่วยหาแนวทางแก้ปัญหาในยามที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจต่าง ๆ และเมื่อคิดถึง สปท. พวกเขาจะคิดถึงองค์กรที่มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และคาดหวังที่จะเห็น สปท. ให้ความรู้แก่ประชาชน โดยเฉพาะกับเยาวชนไทยให้มากขึ้น และเมื่อผู้ใช้บริการทางการเงินมีปัญหา หรือโดนเอารัดเอาเปรียบจากสถาบันการเงิน จะตรงดิ่งมาปรึกษา ศคช. ทันที”

นอกจากนี้เยาวชนที่เข้าร่วม BOT Youth Camp ยังมี ‘พี่เลี้ยง’ ที่เคยเข้าร่วมโครงการจากปีที่ผ่านมาที่ยินดีมาคอยชี้แนะ อธิบายในเรื่องต่าง ๆ ทั้งเรื่องการศึกษา กระทั่งการเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย

หรือการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นทีมอย่างใกล้ชิดอีกด้วย เรามีทัศนะดี ๆ ส่วนหนึ่งจากพี่เลี้ยงมาแบ่งปัน

คนแรก วรกร อวูอปัญญากุล จากโรงเรียนวัดนวลนรดิศ บอกว่า “ได้คอยชี้แนะน้อง ๆ ในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย ตลอดจนการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยด้วย การได้มาเป็นพี่เลี้ยงในครั้งนี้ทำให้ผมได้รับประสบการณ์ที่ไม่เคยได้รับมาก่อน การทำหน้าที่ไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ เลย แต่เมื่อเราได้เห็นน้อง ๆ ทุกคนมีความสุข และสนุกกับกิจกรรมที่ได้ทำร่วมกัน พี่เองก็มีความสุข และหายเหนื่อยเลยทีเดียว อยากฝากน้อง ๆ ว่า ขอให้เก็บเกี่ยวประสบการณ์จากการร่วมกิจกรรมครั้งนี้ให้มาก ๆ เพราะนับว่าโชคดีมากที่ได้มาทำกิจกรรมร่วมกัน ถึงแม้เราจะมาจากต่างที่กันก็ตาม แต่มิตรภาพก็ยังคงอยู่ ขอให้น้องโชคดีกับการใช้ชีวิตต่อไป”

ด้านพี่เลี้ยงคนที่สอง สโรชา สาลี จากโรงเรียนสระบุรีวิทยาคม เล่าว่า “รู้สึกประทับใจในทุก ๆ เรื่อง ทั้งเพื่อนซึ่งเป็นพี่เลี้ยงด้วยกัน รวมถึงน้อง ๆ ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้แลกเปลี่ยนความรู้กัน ทำให้เกิดมิตรภาพและความทรงจำดี ๆ ดิฉันสัมผัสได้อย่างชัดเจนถึงบรรยากาศอันอบอุ่นในค่ายแห่งนี้ อยากบอกน้อง ๆ ว่า BOT Youth Camp ไม่ใช่แค่การเข้าค่ายเพื่อแข่งขันชิงรางวัลกันเท่านั้น แต่สิ่งที่สำคัญมากกว่านั้นคือ มิตรภาพ และความผูกพันที่จะคงอยู่ตั้งแต่ได้ก้าวเข้ามาในค่ายแห่งนี้ ส่วนความรู้ด้านเศรษฐกิจการเงินที่ได้รับ หากมีโอกาสก็ควรนำไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจก็จะเป็นสิ่งที่ดีมาก”

รายชื่อนักเรียนทั้ง 10 คน ที่ผ่านเข้ารอบ

1. นายลัทธกิตติ์ ลากอุดมการ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย	ชั้น ม.6	รางวัลชนะเลิศ
2. นายศักดิ์พัฒน์ พิศพล โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จ.จันทบุรี	ชั้น ม.5	รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 1
3. นายลีรภพ บุญมีประกอบ โรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์	ชั้น ม.5	รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 2
4. นายจิรภัทร จิตระกูล โรงเรียนสวรรคค่อนันตวิทยา	ชั้น ม.5	รางวัลชมเชย
5. นางสาวกณัฐภา อ่อนแก้ว โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช	ชั้น ม.6	รางวัลชมเชย
6. นายนววิชญ์ ชุนทอง โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2	ชั้น ม.5	
7. นายพงศกรณ์ ชุตติดาราลักษ์ โรงเรียนระยองวิทยาคม	ชั้น ม.6	
8. นายภูมิพิพัฒน์ อังตระกูล โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย	ชั้น ม.5	
9. นางสาวกวิสรา สิงห์พันธุ์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ชั้น ม.5	
10. นางสาวศรียา สายแวว โรงเรียนศรีเมืองวิทยาคาร	ชั้น ม.5	

อาจเกิดคดีฆาตกรรม
เพราะลูกค้าจ่ายเงินช้า!

ต้องมีกระเป๋าทิ้งสัณฐานต่างๆ
ติดตัวตลอดเวลา!

“ที่คนทั่วไป
ยังสามารถ
ใช้ธนบัตร
แทนเงินสด
และยังเชื่อว่า
พวกมัน
มีมูลค่าราคา
บางอย่างอยู่
ก็เพราะ
ความเชื่อที่ว่า
ธนบัตรนั้น
ปลอมแปลง
ยาก รวมไปถึง
ต้องเชื่อว่า
มูลค่าธนบัตร
ในตลาด
ถูกกำหนด
ด้วยกฎเกณฑ์
อะไรบางอย่าง
ที่ ‘เป็นธรรม’”

แฟชั่นคาร์โก้แพนทส์กลับมาฮิต
เพราะต้องเก็บเหรียญ!

...แต่ถ้ามีธนบัตรใช้ แต่ไม่มีความเชื่อมั่น
ก็ไม่มีประโยชน์อยู่ดี

ถ้าไม่มี ธนบัตรใช้

ผมหยิบกระเป๋าสตางค์
ขึ้นมา แหกข้างใน
เห็น ‘กระดาษ’
หลากสีสันเรียงอยู่
อย่างเป็นระเบียบ

ทีปกร วุฒิพิทยามงคล
บล็อกเกอร์ นักเขียน เจ้าของ
ผลงาน ‘100 ขั้นตอนสู่ความล้มเหลว’
นักวาดภาพประกอบ พิธีกร
ผู้สร้างแรงบันดาลใจให้คนรุ่นใหม่
ผู้คลุกคลีกับโลกเสมือนจริง
พอ ๆ กับโลกแห่งความจริง

‘กระดาษ’ เหล่านี้ เรา-มนุษย์ มีข้อตกลง
ไว้ร่วมกันว่าจะกำหนดให้พวกมันมีค่า มีราคา
สามารถแลก-เปลี่ยน-ซื้อ-ขายสิ่งของที่เป็นชิ้น
เป็นอัน จับต้องได้จริง รวมไปถึงสิทธิบางอย่าง
ที่จับต้องไม่ได้ และเราก็ตกลงไว้ร่วมกันอีก
นั่นแหละ จะเรียกพวกมันว่า ‘ธนบัตร’ หรือ ‘แบงค์’
(อันนี้ตกลงกันเฉพาะชาวไทย มนุษยชาติไม่เกี่ยว)
เมื่อถูกถามด้วยคำถามที่ว่า ‘ถ้าไม่มีแบงค์ชาติ
จะเป็นอย่างไร’

ผมก็ตอบอย่างง่าย ๆ ว่าถ้าไม่มีแบงค์ชาติ
ก็คงจะไม่มีแบงค์ในกระเป๋าสตางค์ของผม เพราะ
แบงค์ชาติเป็นผู้ผลิตธนบัตร

เมื่อไม่มีแบงค์หรือธนบัตรใด ๆ กระเป๋าสตางค์ของใคร ๆ อาจจะเต็มไปด้วยเหรียญ! เหรียญบาท เหรียญห้า เหรียญสิบ และเหรียญอื่น ๆ ซึ่งถ้าไม่มีธนบัตรเลยจริง ๆ มูลค่าของเหรียญก็คงต้องเข้ามาแทน เราอาจจะไม่มีเหรียญสิบ เหรียญร้อย ไปไม่ถึงเหรียญหนึ่งพันบาท เหรียญหนึ่งพันบาทก็อาจมีขนาดใหญ่ที่สุด อาจจะใหญ่เท่าฝ่ามือก็ได้ เราก็ต้องมาจำกันว่าเหรียญไหนเป็นเหรียญไหน พอใช้เหรียญทั้งหมดโดยไม่มีธนบัตรแล้ว แฟชั่นคาร์โก้ แพนทส์ หรือกางเกงแบบคนงานที่มีกระเป๋าใหญ่ ๆ คงเป็นเรื่องจำเป็น เพราะกระเป๋าสตางค์ของทุกคนจะตุงและหนาหนักมากจนไม่สามารถใส่เข้าไปในกางเกงยีนส์ฟิต ๆ ได้

หรือถ้าไม่ยอมใช้เหรียญเพียงอย่างเดียว กระเป๋าสตางค์ของเราก็อาจจะถูกอัดแน่นอย่างไม่เป็นระเบียบด้วยสัญญาสัญญาต่าง ๆ ที่พวกเราต้องกำหนดกันขึ้นมาเองเมื่อขาดตัวกลางที่สาคัญ

ถ้าไปกินข้าวแกงหน้าปากซอย แล้วไม่มีเหรียญ อาจต้องสัญญากันไว้ว่าเดี๋ยวจะมาทำงานใช้คืน หรือเดี๋ยวหามาแบ่งสัปดาห์แลก - คงลำบากน่าดู

ตอนเด็ก ๆ ผมชอบคิด (เอาเอง) ว่าธนบัตรก็เป็นแค่กระดาษที่ไม่ได้พิเศษอะไร สามารถหลอกล่อปลอมแปลงได้อย่างง่ายดาย

หลายคนก็น่าจะเคยรู้สึกเหมือนผม บางคนอาจจะเคยเอาแบงค์ตัวการ์ตูนที่เรียกว่า แบงค์ก้าไม่พับหลาย ๆ ทบ หางด้านที่ดูเหมือนแบงค์จริง ๆ ที่สุดขึ้นมาแล้วไปหลอกซื้อขนมจากร้านน้ำร้านป้าในหมู่บ้านโดยคิดว่าจะหลอกได้ แต่สุดท้ายก็ไร้ผล เพราะเจ้าของร้านคลั่งแบงค์ ออกมาตรวจดูเสียก่อน หรือหลายคนก็อาจจะเคยคิดว่าแค่เอาแบงค์ไปถ่ายเอกสารก็แล้วให้กระดาษดูเก่า ๆ หนอยก็เหมือนแบงค์จริงแล้ว (หรือกระทั่งพรินต์ออกมา) แต่ผลสุดท้ายก็คือไม่สามารถทำได้จริง เพราะจริง ๆ แล้ว ธนบัตรนั้นปลอมแปลงยาก

ที่คนทั่วไปยังสามารถใช้ธนบัตรแทนเงินสด และยังเชื่อว่าพวกมันมีมูลค่าราคาบางอย่างอยู่ ก็เพราะความเชื่อที่ว่าธนบัตรนั้นปลอมแปลงยาก รวมไปถึงต้องเชื่อว่ามูลค่าธนบัตรในตลาดถูกกำหนดด้วยกฎเกณฑ์อะไรบางอย่างที่ ‘เป็นธรรม’ ทำให้มูลค่าของธนบัตรไม่สูญเปล่ากลายเป็นแบงค์กึ่งเด็กนี้แหละครับ ถ้าไม่เชื่ออย่างนี้เสียแล้ว ธนบัตรก็จะไม่ต่างอะไรกับกระดาษที่เด็ก ๆ วาดขึ้นเลย

ผู้ที่ฝังความเชื่อนี้ไว้ได้อย่างเหนียวแน่นก็คือ ‘แบงค์ชาติ’ นั่นเอง

นอกจากแบงค์ชาติมีหน้าที่ผลิตธนบัตรสู่ตลาดแล้ว แบงค์ชาติยังมีหน้าที่ทำให้อธนบัตรนั้น ‘ศักดิ์สิทธิ์’ ด้วย

ศักดิ์สิทธิ์ในที่นี้ หนึ่ง คือ หมายถึงว่าพวกเราต้องยอมรับและมีความเชื่อร่วมกันว่าธนบัตรไม่ได้เป็นของทั่วไปที่ใคร ๆ ก็ทำขึ้นมาได้ หากแต่มันเป็นสารพิเศษที่ได้รับการรับรองว่ามีมูลค่าแทนสิ่งอื่น ๆ ได้จริง ซึ่งแบงค์ชาติก็ทำหน้าที่นี้ด้วยการออกแบบธนบัตรผ่านเทคโนโลยี

ด้านการปลอมแปลงต่าง ๆ ซึ่งก็ต้องถูกปรับปรุงขึ้นเรื่อย ๆ เพราะการปลอมแปลงธนบัตรก็เหมือนเกมแมวไล่จับหนู ผู้ไม่ประสงค์ดีหรือมีจลาชีพก็พยายาม ‘ไล่ตาม’ ให้ปลอมแปลงได้เหมือนจริงขึ้นเรื่อย ๆ ตลอดเวลา

ความยากก็คือ นอกจากจะต้องทำให้ปลอมแปลงยากแล้ว ยังจะต้องทำให้ ‘ดูง่าย’ ว่านี่ของปลอมหรือของจริงด้วย เพราะผู้ใช้ธนบัตรทั่วไปไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจธนบัตรปลอม จะให้ทำเหมือนเพชรที่ต้องเอาไปให้ใครตรวจสอบทุกครั้งก็ได้ ขาดความคล่องตัวเกินไป

นอกจากนี้แบงค์ชาติยังต้องคำนวณการออกธนบัตรในแต่ละปีด้วยสมการสมดุลบางอย่างที่เกินความเข้าใจของผม เพื่อไม่ให้มีธนบัตรหมุนเวียนมากหรือน้อยเกินไปในระบบ ไม่ให้ความเชื่อที่มีต่อธนบัตรนั้นเสื่อมสูญลงไป เหล่านี้คือ หน้าที่ส่วนหนึ่งในการผลิตธนบัตรของแบงค์ชาติ

ผมวางกระเป๋าสตางค์ลง ภายในกระเป๋าสตางค์ ‘กระดาษ’ หลากสีสันเรียงอยู่อย่างเป็นระเบียบ เมื่อถูกถามด้วยคำถามที่ว่าถ้าไม่มีแบงค์ชาติจะเป็นอย่างไร

ผมก็ตอบอย่างง่าย ๆ ว่าถ้าไม่มีแบงค์ชาติก็คงจะไม่มีแบงค์ใช้ !

BOT Photo Contest

What : ขอเชิญรวมแสดงมุมมองผ่านภาพถ่าย แบบไม่จำกัดอุปกรณ์และเทคนิค เพียงคุณกรอกใบสมัครผ่านทาง BOTWEB แล้วอัพโหลดภาพถ่ายที่สื่อถึง **"ความภาคภูมิใจ"** และ **"ยั่งยืน"** ผู้ชนะเลิศในแต่ละหัวข้อจะได้รับรางวัล 30,000 บาท และภาพถ่ายที่ได้รับคัดเลือกอาจได้รับการนำไปใช้ในการประชาสัมพันธ์ อปท.

ผู้สมัคร 40 คนแรกมีสิทธิ์เข้า Workshop การถ่ายภาพภาคปฏิบัติ โดยช่างภาพชื่อดังจากสมาคมถ่ายภาพแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในวันที่ 15 ธันวาคม 2557

Who : พนักงาน ๑ปท. และ๑บตร

When : รับสมัครตั้งแต่วันนี้ ถึงวันที่ 30 มกราคม 2558

Where : BOTWEB

How : Upload ภาพถ่ายได้ตั้งแต่วันที่ 10 ธันวาคม 2557 - 10 มีนาคม 2558 ที่ BOTWEB โดยผู้สมัคร 1 คน สามารถส่งภาพเข้าประกวดได้ไม่เกิน 5 ภาพ ต่อ 1 หัวข้อ อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ BOTWEB ในส่วน 'มืออะไรไหว อยปท.'

พิธีเปิดอาคาร 2

What : หลังจากปิดปรับปรุงมานานกว่า 2 ปี ในที่สุดอาคาร 2 ซึ่งเป็นอีกสัญลักษณ์สำคัญของ ธปท. สำนักงานใหญ่ ก็จะถูกเปิดให้เข้าไปใช้ได้อย่างเป็นทางการ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2558 การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่สุดคงหนีไม่พ้นการเปลี่ยนทางเข้าหลักของอาคาร จากด้านสะพานพระราม 8 มาเป็นฝั่งที่เข้าจากประตูสามเสน และสนับสนุนค่านิยมร่วมเรื่องการ ‘ยืนมือ’ เพราะจะเปิดให้ประชาชนสามารถเข้ามาปรึกษาปัญหาการเงินและหาความรู้ได้ที่ ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (ศคจ.) และยังย้ายทีมบริการพันธมิตรมาที่อาคาร 2 เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ที่ต้องการทำธุรกรรม

When : พิธีเปิดอย่างเป็นทางการจะจัดขึ้นในวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2558 โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานในพิธี

Where : อาคาร 2 สำนักงานใหญ่ ธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ความสุขที่ยั่งยืน และฐานะที่มั่นคง...ทุกคนมีได้
Sustainable happiness and financial well-being...for everyone

[illegible]

สวัสดีปีใหม่ 2558
Happy New Year 2015

ธนาคารแห่งประเทศไทย

เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย